

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
SOCIĀLO ZINĀTŅU FAKULTĀTE
KOMUNIKĀCIJAS STUDIJU NODAĻA

LATVIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTA UN
ZATLERA REFORMU PARTIJAS VALDES
PRIEKŠSĒDĒTĀJA VALDA ZATLERA TĒLS
LAIKRAKSTĀ "DIENA" UN INTERNETA PORTĀLĀ
"DELFI" (2011-2012)

BAKALAURA DARBS

Autore: **Anete Valdovska**

Stud.apl. av 09053

Darba vadītājs: asoc. prof., Dr. hist. Ojārs Skudra

RĪGA 2012

ANOTĀCIJA

Bakalaura darba „Latvijas Republikas prezidenta un Zatlera Reformu partijas valdes priekšsēdētāja Valda Zatlera tēls laikrakstā ”Diena” un interneta portālā ”Delfi” (2011–2012)” mērķis ir noskaidrot, kādu tēlu V. Zatleram ir izveidojis laikraksts ”Diena” un portāls ”Delfi”.

Pētījuma problēma ir Valda Zatlera tēls, tā tendences laikrakstā ”Diena” un portālā ”Delfi”.

Darbu sastāda teorētiskā, metodoloģiskā, pētnieciskā un analītiskā daļa. Teorētiskajā daļā skaidrots politiskās komunikācijas process, konstruktīvisms, sabiedriskās attiecības mediju sabiedrībā un Klausa Mertena tēla teorija. Metodoloģiskajā daļā aplūkots metodoloģiskais individuālisms, kvantitatīvā kontentanalīze, semantiskais diferenciālis un aptauja. Pētnieciskajā daļā ietverta publicēto materiālu un komentāru analīze, rezultāti un secinājumi.

Secināts, ka Valda Zatlera tēls laikraksta un portāla publikācijās ir pozitīvs, „Delfi” lietotāju komentāros - negatīvs, un tēls dažādos laika periodos ir atšķirīgs.

Atslēgvārdi – Valdis Zatlers, tēls, politiskā komunikācija, sabiedriskās attiecības.

ANNOTATION

The purpose of the bachelor paper „The image of President of the Republic of Latvia and chairman of the Zatlers' Reform Party Valdis Zatlers in the newspaper "Diena" and the Internet portal "Delfi" (2011–2012)" is to find out what kind of image have made newspaper "Diena" and the Internet portal "Delfi" of V. Zatlers.

The problem of the research is image of Valdis Zatlers and its tendency in the newspaper "Diena" and the Internet portal "Delfi".

In the paper there are theoretical, methodological, research and analytical part. In the theoretical exposition are explained process of political communication, constructivism, public relations in the media society and image theory of Klaus Merten. In the methodological exposition are presented theory of methodological individualism, quantitative contentanalysis, semantic differential and questionnaire. The empirical part includes analyses of published materials and comments, results and conclusions.

In the result of research has been concluded that the image of Valdis Zatlers in the publications of newspaper and the Internet portal is positive, in the comments – negative, and the image in various period of time is different.

Key words – Valdis Zatlers, image, political communication, public relations.

SATURS

Apzīmējumu saraksts	1
Ievads	2
1. Teorētiskā daļa	
1.1. Politiskā komunikācija	6
1.2. Konstruktīvisms	10
1.3. Sabiedriskās attiecības mediju sabiedrībā	13
1.4. Tēls	16
1.4.1. Klausu Mertena tēla teorija	17
2. Metodoloģiskā daļa	
2.1. Metodoloģiskais individuālisms	19
2.2. Kvantitatīvās un kvalitatīvās pētniecības metodes	20
2.3. Kvantitatīvā kontentanalīze	21
2.4. Semantiskais diferenciālis	22
2.5. Aptauja	24
3. Pētnieciskā un analītiskā daļa	
3.1. Valda Zatlera tēls laikraksta „Diena” publikācijās	27
3.2. Valda Zatlera tēls portāla „Delfi” publikācijās	38
3.3. Valda Zatlera tēls portāla „Delfi” lietotāju komentāros	49
3.4. Valda Zatlera tēls iedzīvotāju aptaujā	57
Secinājumi un rezultāti	62
Izmantotie informācijas avoti	64
Pielikumi	
1. pielikums. Publicitātes grafiki	78
2. pielikums. Biežāk minēto īpašības vārdu rangu tabula laikraksta „Diena” publikācijām no 2011. gada 1. janvāra līdz 27. maijam	80
3. pielikums. Biežāk minēto īpašības vārdu rangu tabula laikraksta „Diena” publikācijām no 2011. gada 28. maija līdz 7. jūlijam	81
4. pielikums. Biežāk minēto īpašības vārdu rangu tabula laikraksta „Diena” publikācijām no 2011. gada 8. jūlija līdz 2012. gada 31. martam	82
5. pielikums. Biežāk minēto īpašības vārdu rangu tabula portāla „Delfi” publikācijām no 2011. gada 1. janvāra līdz 27. maijam	83

6. pielikums. Biežāk minēto īpašības vārdu rangs portāla „Delfi” publikācijām no 2011. gada 28. maija līdz 7. jūlijam...	84
7. pielikums. Biežāk minēto īpašības vārdu rangs portāla „Delfi” publikācijām no 2011. gada 8. jūlija līdz 2012. gada 31. martam	85
8. pielikums. Biežāk minēto īpašības vārdu rangs lietotāju komentāriem pie portāla „Delfi” publikācijām no 2011. gada 1. janvāra līdz 27. maijam	86
9. pielikums. Biežāk minēto īpašības vārdu rangs lietotāju komentāriem pie portāla „Delfi” publikācijām no 2011. gada 28. maija līdz 7. jūlijam	88
10. pielikums. Biežāk minēto īpašības vārdu rangs lietotāju komentāriem pie portāla „Delfi” publikācijām no 2011. gada 8. jūlija līdz 2012. gada 31. martam	90
11. pielikums. Interneta aptaujas paraugs	92
12. pielikums. Interneta aptaujas rezultāti	97

APZĪMĒJUMU SARAKSTS

Att.	Attēls
MI	Metodoloģiskais individuālisms
Skat.	Skatīt
SA	Sabiedriskās attiecības
SD	Semantiskais diferenciālis
ZRP	Zatlera Reformu partija

Ievads

Bakalaura darba ietvaros pētīts Latvijas Republikas prezidenta un Zatlera Reformu partijas valdes priekšsēdētāja Valda Zatlera tēls laikrakstā "Diena" un interneta portālā "Delfi" (2011–2012).

Valdis Zatlers ir viena no kolorītākajām personām Latvijas politikā. Viņš savā profesionālajā un politiskajā karjerā attīstījies no ārsta traumatologa – ortopēda līdz "Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīcas" vadītājam, kam 2007. gadā sekoja Latvijas valsts prezidenta amats.¹ 2011. gadā Zatlera karjera piedzīvoja krasus pavērsienus un bija bagāta ar vairākiem politiski ļoti nozīmīgiem notikumiem. 2011. gada 28. maija vakarā vēsturiskā runā, izmantojot Satversmes 48. pantu, V. Zatlers ierosināja Saeimas atlaišanu. Zatlers paliktu vēsturē kā pirmais prezidents, kuru parlaments nepārvēl uz otro termiņu un kurš neko spilgtu nav paveicis. Ar vienu lēmumu viņš daudz ko mainīja.² 23. jūlijā notika referendums par 10. Saeimas atlaišanu un arī Zatlera Reformu partijas (ZRP) dibināšanas kongress, kurā V. Zatleru uz diviem gadiem ievēlēja par ZRP priekšsēdētāju. Kā norādīts laikrakstā „Diena”, pirms 11. Saeimas vēlēšanām ZRP bija vajadzīgs Zatlera vārds nosaukumā, jo viņš bija viens no nedaudzajiem, kuru sabiedrībā pazina, un pēc Saeimas atlaišanas piedzīvoja arī savu zvaigžņu stundu.³ Lai gan Valda Zatlera politisko karjeru pavada „pateicību ņēmēja” un „zoodārza prezidenta” ēna.⁴ V. Zatlera ievēlēšanu prezidenta amatā 2007. gadā „aizēnoja tā sauktais „pateicību” skandāls, jo izskanēja pārmetumi, ka, strādājot ķirurga amatā, Zatlers ir pieņēmis maksājumus no pacientiem un nav tos deklarējis un nav par tiem samaksājis nodokļus. Viņš arī ieguva iesauku "zoodārza prezidents", jo toreizējās valdošās koalīcijas - Tautas partijas, Zaļo un zemnieku savienības un LPP/LC - līderu apspriede par Zatlera izvirzīšanu norisinājās Rīgas Zooloģiskā dārzā”.⁵ Turklāt pēc vēlēšanām „Zatlers strauji zaudēja varoņa oreolu un politisko svaru, sev par lielu pārsteigumu netika pie kārotā Saeimas priekšsēdētāja amata, un partiju popularitātes skalā Zatlera Reformu partija 2011. gada nogalē

¹ *Curriculum vitae. Latvijas Valsts prezidents Valdis Zatlers*. Sk. 2012. 3. apr.:

http://www.president.lv/pk/content/?cat_id=2192

² Egle, I. (2011, 30. maij.). *Valsts nākotni nodod tautas rokās*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/05/30/Valsts-nakotni-nodod-tautas-rokas>

³ Egle, I. (2012, 27. febr.). *Uzsvaru liks uz reformām, nevis partijas līderi*. Sk. 2012. 30. mart.: <http://news.lv/Diena/2012/02/27/Uzsvaru-likis-uz-reformam-nevis-partijas-lideri>

⁴ Fridrihsone, M. (2011, 8. sept.). *Vidzemē cīņā sūta pieredzējušus smagsvarus*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/09/08/Vidzeme-cina-suta-pieredzejus-us-smagsvarus>

⁵ LETA. (2011, 7. jūl.). *Beidzas Zatlera prezidenta pilnvaru termiņš*. Sk. 2012. 5. maijā.:

<http://www.delfi.lv/news/national/politics/beidzas-zatlera-prezidenta-pilnvaru-termins.d?id=39442599>

noslīdēja līdz 5% robežai.”⁶ Pastāv pat iespēja, ka Valdis Zatlers var kļūt par mūsdienu Latvijas vēsturē visaugstāk kāpušo un viszemāk krītošo politiķi.⁷

Darba mērķis ir noskaidrot, kādu tēlu Latvijas Republikas prezidentam un Zatlera Reformu partijas valdes priekšsēdētājam Valdim Zatleram ir izveidojuši vieni no lielākajiem un politiski nozīmīgākajiem medijiem Latvijā – nacionālais laikraksts „Diena” un interneta ziņu portāls „Delfi”. Lai mērķi sasniegtu, izvirzīti noteikti darba uzdevumi, proti, pētnieciskās daļas ietvaros, iepazīties ar akadēmisko literatūru par pētījuma tēmu, izmantojot kvantitatīvo kontentanalīzi, analizēt publicētos materiālus izvēlētajā pētniecības laukā un lietotāju komentārus portālā „Delfi”, izveidot Čārlza Egertona Osguda semantisko diferenciāli un izmantot to kvalitatīvai teksta analīzei, apkopot iegūto informāciju, noskaidrot V. Zatlera tēlu(-s) laikraksta „Diena” un interneta portāla „Delfi” publicētajos materiālos un lietotāju komentāros, noskaidrot Zatlera tēlu kā prezidentam no 2011. gada 1. janvāra līdz viņa rīkojumam Nr. 2 par Saeimas atlaišanu, tēlu pēc rīkojuma Nr. 2 un līdz Valsts prezidenta pilnvaru beigām (2011. gada 7. jūlijs), un tēlu sākot ar 2011. gada 8. jūliju līdz 2012. gada 31. martam, kas ietver laika periodu, kurā notika referendums par 10. Saeimas atlaišanu, Zatlera Reformu partijas dibināšana, laiks līdz un pēc 11. Saeimas vēlēšanām. Tāpat, lai sasniegtu bakalaura darba mērķi, izvirzīts uzdevums internetā veikt iedzīvotāju aptauju, noskaidrojot 2012. gada pavasarī auditorijas uztverē valdošo V. Zatlera tēlu.

Par pētījuma problēmu izvirzīts Valda Zatlera tēls - tā tendences lielākajos, politiski nozīmīgākajos medijos – laikrakstā „Diena” un interneta portālā „Delfi”. Saistībā ar to izvirzīti konkrēti jautājumi:

- Kādu tēlu Valdim Zatleram izveidojis viens no lielākajiem drukātajiem un viens no lielākajiem interneta medijiem Latvijā?
- Vai Zatlera tēls šajos medijos atšķiras?
- Kāds ir V. Zatlera tēls portāla „Delfi” lietotāju komentāros?
- Kādas ir Valda Zatlera tēla atšķirības salīdzinot portāla „Delfi” publikācijās konstruēto tēlu ar tēlu lietotāju komentāros?
- Kāds ir Zatlera tēls atrodoties dažādos ieņemamajos amatos un to nomaiņas procesā, un vai šo nomaiņu pavada izmaiņas tēlā?

Bakalaura darba pētījuma objekts ir publikācijas un komentāri par Valdi Zatleru, savukārt pētījuma priekšmets – V. Zatlera tēls.

⁶ Kasparāns, Ģ., Zirnīs, E. (2011, 23. dec.). *Gada varoņi 2011*. Sk. 2012. 29. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/12/23/Gada-varoni-2011>

⁷ SestDiena. (2011, 22. okt.). *Vinnēsim Gagarina kausu!* Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/10/22/Vinnesim-Gagarina-kausu>

Darba ietvaros aplūkots un pētīts laika periods no 2011. gada 1. janvāra līdz 2012. gada 31. martam, lai pētījumā apskatītajā laika periodā tiktu ietverti politiski nozīmīgākie notikumi 2011. gadā un 2012. gada sākumā, kas saistīti ar Valda Zatlera karjeru, un to ietekme uz V. Zatlera tēla tendenci, un lai tiktu izvērtēts Zatlera tēls minēto amatu ieņemšanas laikā un to nomaiņas procesā.

Darba teorētiskajā daļā skaidrots politiskās komunikācijas process, sniegts apraksts par sabiedriskajām attiecībām mediju sabiedrībā un konstruktīvismu. Taču, lai izskaidrotu tēla veidošanās procesu un masu mediju lomu tajā, bakalaura darbā izmantota vācu teorētiķa un konstruktīvisma pārstāvja Klauza Mertena tēla teorija.

Izvēlētais pētniecības lauks ir laikrakstā „Diena” un interneta portālā „Delfi” publicētie materiāli par Valdi Zatleru kā Latvijas Republikas prezidentu un Zatlera Reformu partijas valdes priekšsēdētāju un portāla „Delfi” lietotāju komentāri pie šīm publikācijām. Empīriskais materiāls izvēlēts, lai pētījumā būtu apskatīts viens no lielākajiem, politiski nozīmīgākajiem drukātajiem medijiem un viens no lielākajiem, politiski nozīmīgākajiem interneta ziņu portāliem. Balstoties uz abonēšanas statistikas datiem, laikraksta „Diena” abonētu skaits no 2011. gada janvāra līdz 2012. gada martam katru mēnesi sasniedz vairāk kā 20 tūkstošus iedzīvotāju.⁸ Savukārt, portāla „Delfi” sakarā jāmin viena no šī portāla svarīgākajām iezīmēm, proti, interaktivitāte jeb lasītāju iespēja paust savu viedokli gan, rakstot komentārus pie ziņām, gan arī publicējot plašākus viedokļus.⁹

Pētījuma veikšanai izmantotas gan kvantitatīvas, gan kvalitatīvas datu vākšanas metodes. Kvantitatīvai satura analīzei izmantota kontentanalīze, nodrošinot uzticamu datu ieguvu par to, kādi ir izvēlētajos medijos izmantotie īpašības vārdi, lai raksturotu Valdi Zatleru. Veicot kvantitatīvo kontentanalīzi, autore analizējusi visus izvēlēto laikrakstu numurus, publikācijas portālā „Delfi” par Valdi Zatleru un lietotāju komentārus pie šiem rakstiem izvēlētajā laika periodā. Publicētajos materiālos, komentāros par Valdi Zatleru autore fiksējusi viņu raksturojošus īpašības vārdus un to skaitu. Tālākam pētījumam izveidots Čārlza Egertona Osguda semantiskais diferenciālis (kvalitatīva datu vākšanas metode), izmantojot kvantitatīvās kontentanalīzes procesā iegūtos datus. Apkopojot iegūto informāciju, noskaidrots V. Zatlera tēls(-i) laikraksta „Diena” un interneta portāla „Delfi” publicētajos materiālos un lietotāju komentāros.

Papildus informāciju pētījuma veikšanai sniegs iedzīvotāju aptauja interneta mājas lapā www.visidati.lv, kurā atspoguļosies auditorijas uztverē valdošais Valda Zatlera tēls. Aptaujas veikšana interneta vidē, nodrošinās plašas auditorijas viedokļa izzināšanu ar piesaisti

⁸ Dienas mediji. (2012). *Abonēšanas statistika*. Sk. 2012. 3. apr.:

<http://www.dienasmediji.lv/abonesana/abonesanas-statistika>

⁹ DELFI. Sk. 2012. 3. apr.: <http://www.delfi.lv/about/>

respondentu mediju lietojumam. Aptaujas ietvaros respondenti lūgti izvēlēties viņuprāt Zatleru raksturojošas īpašības, kas iegūtas kvantitatīvās kontentanalīzes un SD analīzes laikā.

Praktiskie darba rezultāti/sasniegumi:

- Darbā izklāstīts savāktais teorētiskais un empīriskais materiāls par pētījuma tēmu;
- Apkopoti un analizēti iegūtie dati;
- Noskaidrots Valda Zatlera tēls laikrakstā „Diena” un portālā „Delfi”;
- Noskaidrots auditorijas uztverē valdošais Zatlera tēls;
- Izvērtēts V. Zatlera tēls atšķirīgos ieņemamajos amatos un to nomaiņas procesā.

Bakalaura darba struktūras plānojums ietver teorētisko izklāstu - skaidrots politiskās komunikācijas process, konstruktīvisms, sabiedriskās attiecības mediju sabiedrībā un Klauza Mertena tēla teorija - un metodoloģisko izklāstu par metodoloģisko individuālismu, kvantitatīvo kontentanalīzi, semantisko diferenciāli un aptauju, kā arī publicēto materiālu un komentāru analīzi, rezultātu atspoguļojumu un secinājumus.

Atslēgvārdi – Valdis Zatlers, tēls, politiskā komunikācija, sabiedriskās attiecības.

1. Teorētiskā daļa

1.1. Politiskā komunikācija

Braiens Makneirs (Brian McNair), par teorētiskās pozīcijas pamata teoriju izmantojot aktoru teoriju, skaidro, ka politisko aktoru veikta komunikācija ar nolūku sasniegt noteiktus mērķus, piemēram, ietekmēšanu, un šīs komunikācijas adresēšana abiem pārējiem nepolitiskiem aktoriem, proti, medijiem un pilsoņiem, ir politiskā komunikācija. Pie politiskās komunikācijas pieder arī mediju komunikācija ar mērķi informēt par politiskajiem aktoriem.¹⁰ Politiskā komunikācija ir centrālais mehānisms, lai formulētu politiskās intereses, panāktu politiskus lēmumus, un padarītu tos likumīgus.¹¹

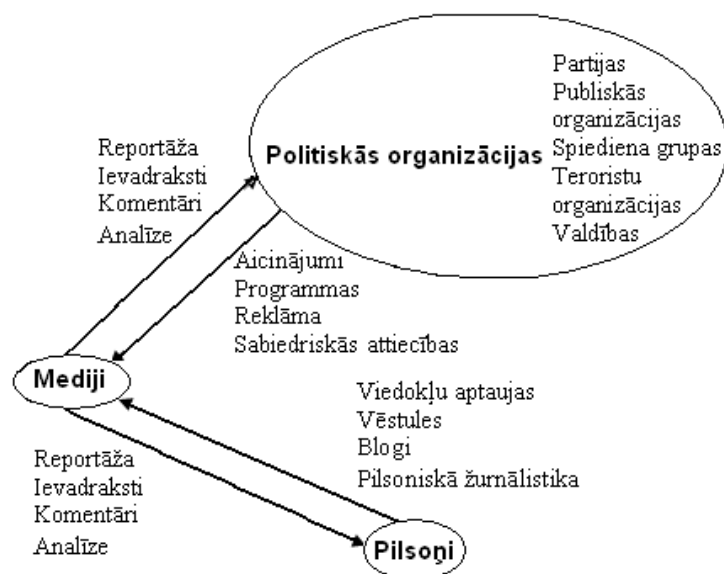
Politiskās komunikācijas procesā savā starpā attiecības veido trīs elementi (skat. 1.1. att.) - politiskie aktori jeb organizācijas, mediji un pilsoņi. Lēmumu pieņemšanas procesu cenšas iespaidot politiskie aktori, piemēram, partijas, kas ir indivīdu kopums, kurš, lai sasniegtu kopīgu mērķi, rīkojas saskaņā ar norunātu organizatorisku un ideoloģisku struktūru. Masu vēlēšanu laikmetā, lai ietekmētu masu uzvedību konkurējošās situācijās, partijas ir spiestas izmantot medijus un pielietot tādas politiskās komunikācijas aktivitātes kā sabiedriskās attiecības.¹² Otrs elements politiskajā komunikācijā ir pilsoņi jeb mērķauditorija politiskajiem ziņojumiem, kas tiek pārraidīti ar mērķi ietekmēt ziņas saņēmēju. Savukārt pēdējo elementu veido mediju organizācijas, kurās ietilpst gan drukātie mediji, gan radio un televīzijas pārraides, gan interneta vietnes, portāli. Politiskajā sistēmā mediji darbojas kā politiskās komunikācijas raidītāji nosūtot gan žurnālistu, gan citu avotu politiskus ziņojumus. Taču mediju ziņojumus par politiskajiem notikumiem iespaido vērtējuma spriedumi un subjektīva izpratne, kā rezultātā medijos parādās konstruēta īstenība, kas atbilst konstruktīvisma teorētiskajai pozīcijai. Līdzās mediju konstruētajai īstenībai var iedalīt objektīvu politisko īstenību, ko veido patiesi notikumi, un subjektīvu īstenību, kas ir tāda politisko notikumu „realitāte”, kādu to uztver pilsoņi.¹³

¹⁰ McNair, B. (2011). *An introduction to political communication. Fifth edition.* London, New York: Routledge. P. 4.

¹¹ Jarren, O., Donges, P. (2011). *Politische Kommunikation in der Mediengesellschaft: Eine Einführung.* 3. Grundlegend überarbeitete und aktualisierte Auflage. Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften. S. 21.

¹² McNair, B. (2011). *An Introduction to political Communication. Fifth edition.* London, New York: Routledge. P. 4.-7.

¹³ Turpat. P. 10.,11.

1.1. attēls. *Politiskās komunikācijas elementi.*¹⁴

Uz mūsdienu politisko komunikāciju var attiecināt jēdzienu integrēta hibridizācija. Šulcs (Schulz) un Mazoleni (Mazzoleni) hibridizāciju starp plašsaziņas līdzekļiem un politiku apraksta kā mediatizāciju.¹⁵ Ar mediatizācijas jēdzienu apzīmē pieaugošo mediju un mediju loģikas ietekmi uz struktūru, procesiem, aktoriem un politikas saturu.¹⁶ Kā atzīmē Blumlers (Blumler) un Gurevitčs (Gurevitch), masu mediju aktori un politiķi, politiskās institūcijas ir iesaistīti pastāvīgā procesā, kurā tiek definēta politiskā īstenība un politisko aktoru tēls. Lai sasniegtu savus izvirzītos mērķus, abi šie aktori ir atkarīgi no otra resursiem. Politīkiem ir nepieciešami mediji, lai iegūtu publicitāti, bet žurnālisti izmanto politiķus kā autoritatīvu informācijas avotu.¹⁷

Louvs (Louw) politisko procesu iedala trīs dimensijās, jo politiķiem jāstrādā vienlaikus vairākās paralēlās politiskās vidēs. Viena no vidēm ir saistīta ar popularizēšanas pasākumiem, tēla radīšanu, bet otra sevī ietver neatkarīgu politikas, darbības plānu radīšanu. Tā kā abas šīs politiskās „pasaules” ir jākoordinē, politiķiem jāizmanto arī trešā politiskā procesa dimensija – procesa vadīšana. Salīdzinot ar abām pārējām dimensijām, kas pārstāv elites politiku, popularizēšanas dimensija ir masu politika, kas pielāgota, lai veidotu politiķu tēlu, ko patērēs vēlētāji. Šo dimensiju darbina tādi aktori kā žurnālisti, kultūras industrijas pārstāvji un mediju intelektuāļi. Lai sasniegtu iecerēto iznākumu, proti, radītu tēlu, var veikt

¹⁴ McNair, B. (2011). *An Introduction to political Communication. Fifth edition.* London and New York: Routledge. P. 6.

¹⁵ Reifova, I. (2010). Processes of hybridisation in contemporary popular and media culture: Theoretical remarks. In: Carpentier, N. (ed.). *Media and communication studies interventions and intersections: the intellectual work of the 2010 ECREA European Media and Communication Doctoral Summer School.* Tartu: Tartu University Press. P. 116.,117.

¹⁶ Jarren, O., Donges, P. (2011). *Politische Kommunikation in der Mediengesellschaft: Eine Einführung.* 3. Grundlegend überarbeitete und aktualisierte Auflage. Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften. S. 24.

¹⁷ Brants, K., Voltmer, K. (2011). *Political communication in postmodern democracy: challenging the primacy of politics.* New York: Palgrave Macmillan. P. 4.

vairākas darbības, piemēram, skaidri formulēt intereses, izplatīt noteiktu pārlicību, ideoloģiju un pat padarīt politiķi par slavenību. Popularizēšanas pasākumus realizē, izmantojot kultūras industriju un masu medijus. To var raksturot kā skatuves priekšplāna sniegumu, kas paredzēts, lai to patērētu nepolitiskie aktori¹⁸ - pilsoņi, vēlētāji. Pilsoņi ir pasīvi patērētāji tēliem, kurus konstruē un izplata masu mediji.¹⁹

Politikus un politiskos aktorus ieskauj visuresoša mediju loģika, kas paredz pielāgošanos tai.²⁰ Cīņa par kontroli piespiež politiskos aktorus pieņemt mediju loģikas nosacījumus.²¹ Palielinātā konkurence plašsaziņas līdzekļu nozarē, apskatot politiskos jautājumus, liek žurnālistiem nopietnāk ņemt vērā savas auditorijas vajadzības un intereses. Jaunais formāts paredz sapludināt politisko informāciju ar izklaidi. Tas attīsta populistisku žurnālistikas stilu, kur nozīme ir tirdzniecības interesēm, nevis „sargsuņa” funkcijai.²² Politiskie aktori rada tādu politisko īstenību, lai tā iederētos mediju praksē. Paplašinot oriģinālo mediācijas konceptu, radīta vispārējā mediācijas versija. Tā atbalsta ideju, ka savstarpējā ietekme nav ierobežota plašsaziņas līdzekļu un politikas jomās. Čehu mediju pētniece Irena Reifova piedāvā aktoru teorijā balstītu integrēto hibridizācijas jeb mediatizācijas modeli (skat. 1.2. att.), kas attēlo hibridizācijas tīklu, kurš sevī ietver politiskos, mediju un pilsoņu subjektus. Katrs no subjektiem ietekmē abus pārējos subjektus. Politiskos subjektus ietekmē gan mediji, veicot tēla studijas (imagoloģija), gan pilsoņi, vairojot populismu. Mediju subjektus ietekmē politiskie aktori, veidojot medijus par politisko ieroci, spēku, un to patērētāji jeb pilsoņi ietekmes rezultātā rada mediju komercializāciju.²³ Savukārt pilsoņi mediju ietekmē pārņem tajos prezentēto viedokli, bet politisko aktoru dēļ medijos sniegtā informācija tiek politizēta, radot ietekmi uz populāro kultūru.²⁴ Kļūst aizvien grūtāk nodalīt mediju kultūru un populāro kultūru. Pašlaik notiekošo robežu izžušanu starp informāciju un izklaidi var raksturot kā infoklaidi (infotainment), un attiecināt uz noteicošo tirgus varu, komercializāciju un mediju satura transformāciju.²⁵ Politiskās komunikācijas un

¹⁸ Louw, P. E. (2010). *The Media and Political Process. Second edition*. London: SAGE publications. P. 11.,12.

¹⁹ Turpat. P. 19.

²⁰ Reifova, I. (2010). Processes of hybridisation in contemporary popular and media culture: Theoretical remarks. In: Carpentier, N. (ed.). *Media and communication studies interventions and intersections: the intellectual work of the 2010 ECREA European Media and Communication Doctoral Summer School*. Tartu: Tartu University Press. P. 116.,117.

²¹ Brants, K., Voltmer, K. (2011). *Political communication in postmodern democracy: challenging the primacy of politics*. New York: Palgrave Macmillan. P. 5.,6.

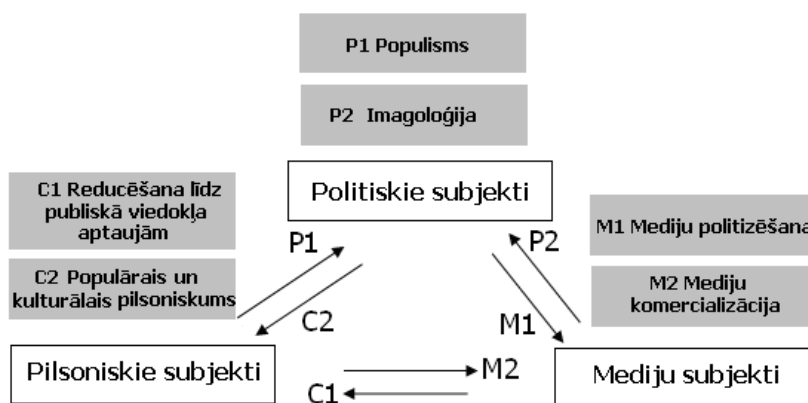
²² Turpat. P. 6.,7.

²³ Reifova, I. (2010). Processes of hybridisation in contemporary popular and media culture: Theoretical remarks. In: Carpentier, N. (ed.). *Media and communication studies interventions and intersections: the intellectual work of the 2010 ECREA European Media and Communication Doctoral Summer School*. P. 116.,117.

²⁴ Turpat. P. 116.,117.

²⁵ Deuze, M. (2005). *Popular journalism and professional ideology: tabloid reporters and editors speak out*. Retrieved March 20, 2012 from <http://mcs.sagepub.com/content/27/6/861>

populārās kultūras mijiedarbības rezultāts apzīmējams kā poppolitika. Mazoleni (Mazzoleni) norāda uz poppolitiku kā valdošo mūsdienu politiskās komunikācijas veidu. Poppolitikā var iedalīt divus izteiksmes veidus. Pirmkārt, kā jau minēts iepriekš, infoklaidi, bet otrs veids, kas apzīmē robežu izžušanu starp politiku un izklaidi, ir politkelaide (politainment).²⁶ Līnija C attēlo pilsoņu hibridizāciju jeb mediatizāciju pateicoties apmaiņai, ietekmei starp pilsoniskajiem un mediju subjektiem (C1) un politiskajiem (C2) subjektiem. Līnija M attēlo mediju hibridizāciju, rezultātā pielāgojoties politiskajiem (M1) un pilsoniskajiem (M2) subjektiem. Taču līnija P norāda uz politisko subjektu hibridizāciju no mediju (P2) un pilsoņu (P1) puses.²⁷

1.2. attēls. *Integrētais hibridizācijas modelis.*²⁸

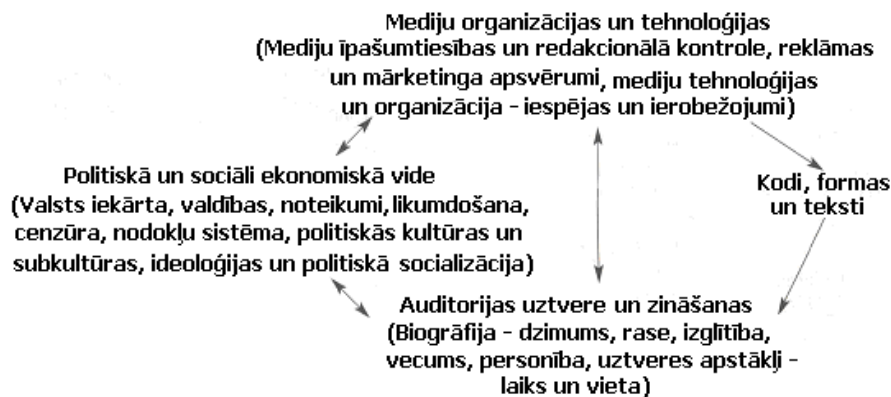
Komunikācijā novērojama mijiedarbība starp mediju organizācijām, auditorijām, kā arī politisko sfēru. Politiskās un sociāli ekonomiskās vides, auditorijas un mediju modelī (skat. 1.3. att.) savstarpējā iedarbība raksturota ar bultu palīdzību. Modelī attēlota ideja par to, ka komunikācijā katram tekstam ir politisks konteksts. Ikviens teksts medijos ir radīts politiski nozīmīgos apstākļos, un tajos identificējami politiski efekti²⁹, kuri ietekmē auditorijas uztveri. Savstarpējās attiecībās nozīmīgs faktors ir arī komunikācijā iesaistīto pušu raksturojošās īpašības, piemēram, auditorijas pārstāvju izglītības līmenis, mediju organizācijas redakcionālās intereses utt.

²⁶ Dreijere, V. (2011). Poppolitikas tendences un politiskās identitātes: politisko aktoru naratīvi tradicionālajos un jaunajos medijos (2010-2011). *Nacionālā identitāte: politiskās identitātes un politiskā kultūra*. 138., 139.lpp. Sk. 2012. 23. mart.: <http://www.nacionalaidentitate.lv/wp-content/uploads/2010/12/politiska-identitate-un-politiska-kultura.pdf>

²⁷Turpat. P. 116.,117.

²⁸Turpat. P. 117.

²⁹ Nesbitt-Larking, P. (2007). *Politics, society, and the media. Second edition*. Peterborough, Ontario: Broadview Press. P. 16.,17.

1.3. attēls. *Politiskās un sociāli ekonomiskās vides, auditorijas un mediju modelis.*³⁰

1.2. Konstruktīvisms

Vācu teorētiķis Klaus Mertens piedāvā aplūkot konstruktīvismu kā modernu sistēmteorētisku izziņas un komunikācijas teoriju.³¹ Konstruktīvisma pieeja ir piemērota, lai izprastu mediatizētas komunikācijas procesu. Tas ir veids kā saskatīt un izprast pasauli, kas balstīta uz priekšnoteikumu, ka cilvēki pieredzi par pasauli gūst savā prātā, šo pieredzi aktīvi konstruējot.³² Informācijas rezultātā tiek radīti priekšstati, kuriem nav piesaistes personīgajai pieredzei. Individīdi orientējas uz citiem indivīdiem un konstruē priekšstatus par patiesībām.³³

Ulanovskis, skaidrojot konstruktīvisma paradigmas telpu, min, ka daudzās teorijas, kas šo telpu veido, var iedalīt trīs grupās: konstruktīvisms, radikālais konstruktīvisms un sociālais konstrukcionisms. Visām šīm teorijām ir lielā mērā atšķirīgas tradīcijas. Tuvāk aplūkojot tieši konstruktīvismu, jānorāda, ka pie konstruktīvisma virziena pieskaitāma Ž. Piažē ģenētiskā epistemoloģija, Dž. Kellijs personības konstruktīvisms, Brunera kategoriju teorija, P. Berģera un T. Lukmana (Luckmann) fenomenoloģiskā socioloģija, N. Lumana (Luhmann) sociālo sistēmu teorija. Par priekštečiem dēvējams G. H. Mīda (Mead) simboliskais interakcionisms, A. Šutca (Schutz) fenomenoloģiskā socioloģija un L.S. Vigotska kultūrvēsturiskā psiholoģija.³⁴

Konstruktīvisms ir teoriju grupa, kas izveidojusies psiholoģijā, socioloģijā un filozofijā, un kas pārstāv īstenības plurālisma un konstruktīva rakstura ideju, proti, ka pasaule tiek uztverta caur individuāliem konstruktiem. Viens no konstruktīvisma stūrakmeņiem ir konstrukta jēdziens, no kura arī veidojas jēdziens „konstruktīvisms”. Konstrukti ir pasaules spriedumu veidi, kas savā ziņā ir klasificējošie šabloni, kurus cilvēks izveido savā prātā, lai

³⁰ Nesbitt-Larking, P. (2007). *Politics, society, and the media. Second edition.* Peterborough, Ontario: Broadview Press. P. 16.,17.

³¹ Merten, K. (1999). *Einführung in die Kommunikationswissenschaft. I.* Muenster: Lit. S. 255., 256.

³² Louw, P. E. (2010). *The Media and Political Process. Second edition.* London: SAGE publications. P. 6.

³³ Merten, K. (1999). *Einführung in die Kommunikationswissenschaft. I.* Muenster: Lit. S. 256.

³⁴ Улановский, А.М. (2009). *Конструктивизм, радикальный конструктивизм, социальный конструкционизм: мир как интерпретация.* . 35. lpp. Sk. 2012. 26. mart.:

<http://www.hse.ru/data/2010/10/19/1222817259/2009%20Ulanovsky%20Constructivism,%20%20radical%20.civism,%20social%20constructionism.pdf>

paredzētu nākotnes notikumus, un caur kuriem cilvēks uztver pasauli.³⁵ Džordžs Kellijs, kas izstrādājis teoriju par personas konstruktiem³⁶, konstruktus uztver kā individuālas bipolāras nozīmes, kurās cilvēks apraksta, novērtē to, kas notiek, piemēram, novērtējot ar tādām nozīmēm kā labs – slikts, veiksmīgs – neveiksmīgs. Konstruktīvisma virziena centrālā ideja ir izpratne par izziņu nevis kā par attēlojumu, reprezentāciju, bet drīzāk kā par aktīvu tēla veidošanu cilvēka apziņā. Dž. Kellijs uzsver, ka notikumi vienkārši iet savu gaitu, nepasakot ko un kā darīt. Cilvēka izveidotā struktūra ir tā, kas vada domas un darbību. Piažē piedāvā uzskatu, ka izziņas process sevī ietver jaunā eksperimentālā materiāla redukciju, apvienojumā ar jau esošajām cilvēka sensorajām un konceptuālajām struktūrām.³⁷

Konstruktīvisma pieeja atšķiras atkarībā no dažāda virziena skolām.³⁸ Saistībā ar atšķirīgajām vienībām, kas rada īstenības, ir izveidojušies atšķirīgi konstruktīvisma virzieni ar dažādām variācijām, piemēram, kulturālisms pēta kultūru kā konstruējošo vienību, mediju-kulturāls konstruktīvisms kā īstenības konstruējošo vienību apskata medijus (gan individuāli, gan kā masu mediju sistēmu), bet sociāli kulturāls konstruktīvisms piedāvā analizēt gan izziņas un komunikācijas procesus, gan medijus un kultūru. Mediju-kulturālā konstruktīvisma pārstāvji ir Gebhards Rušs (Rusch) un Klaus Mertens, sociāli kulturālo konstruktīvismu pārstāv Zigfrīds J. Šmits (Siegfried Schmidt).³⁹

Skatoties no radikālā konstruktīvisma perspektīvas, komunikācijas izpratne balstās uz pieņēmumiem par informācijas nosūtīšanu un iecerēto nozīmju reprodukciju. Klasiskā komunikācijas modeļa ideja par cēloņsakarību un linearitāti tiek aizvietota ar plurālisma un daudzveidības konceptu. Mertens apgalvo, ka, veidojot par komunikāciju lineāru izpratni, tā var tikt pielīdzināta Aristoteļa uzskatiem, kas bija balstīti uz absolūtām un klasificētām kategorijām, nevis kategorijām, kas ir relatīvas un atrodas savstarpējās attiecībās. Tādus Aristoteļa retorikā esošās domāšanas principus kā samērīgums un cēloņsakarības, konstruktīvisma pieeja komunikācijai aizstāj ar selektivitātes, atgriezeniskuma un izrietēšanas

³⁵ Улановский, А.М. (2009). *Конструктивизм, радикальный конструктивизм, социальный конструкционизм: мир как интерпретация*. . 36., 37. lpp. Sk. 2012. 26. mart.: <http://www.hse.ru/data/2010/10/19/1222817259/2009%20Ulanovsky%20Constructivism,%20%20radical%20.%20civism,%20social%20constructionism.pdf>

³⁶ Francis, J. T. (2011). *Social Work Treatment: Interlocking Theoretical Approaches. Fifth Edition*. New York: Oxford University Press. P. 119.

³⁷ Turpat. 37. lpp. Sk. 2012. 26. mart.: <http://www.hse.ru/data/2010/10/19/1222817259/2009%20Ulanovsky%20Constructivism,%20%20radical%20.%20civism,%20social%20constructionism.pdf>

³⁸ Langer, R. (1999). *Towards a constructivist communication theory? Report from Germany*. P. 77. Retrieved February 24, 2012 from http://www.nordicom.gu.se/common/publ_pdf/10_075_086.pdf

³⁹ Weber, S. (2002). *Media and the construction of reality. What does "media construct reality" mean? From an ontological to an empirical understanding of construction*. P.1. Retrieved February 24, 2012 from http://www.mediamanual.at/en/pdf/Weber_etrans.pdf

principiem. Izrietēšana ir process, kurā mikrolīmenī notiekošās mijiedarbības dēļ rodas jaunas īpašības makrolīmenī. Jaunās īpašības ir atsevišķu aspektu mijiedarbības rezultāts.⁴⁰

Daudzi mediju praktiķi sevi vērtē kā ceturto varu valstī, un saskaņā ar savu paštēlu uzskata par pienākumu un spēju ar ziņojumu palīdzību būt par starpnieku starp reālu informāciju par noteiktām personām, lietām, darbībām un mediju auditoriju, kas caur šo ziņojumu iegūst priekšstatu par to, kas norisinās pasaulē. Konstruktīvisma pieeja, analizējot komunikāciju, izvirza pavisam citu plašsaziņas līdzekļu lomu. Proti, mediji galvenokārt ir starpnieki izvēlētajām, atlasītām nozīmēm, kas atbilst noteiktām auditorijā jau pastāvošām cerībām, gaidām. Mediji apmierina savas auditorijas kulturālās gaidas, izmantojot kognitīvas shēmas un pašu radītus tēlus. Šīs mediju piedāvātās nozīmes un auditorijas vēlmes saplūst ar lietu raksturojošām idejām un radījumiem tēliem. Tādējādi nevar runāt par sociālās īstenības atspoguļojumu masu medijos. Labākajā gadījumā mediji var radīt komunikatīvu saskaņotību starp sociālo un mediju īstenību, tomēr tā vienmēr būs vismaz daļēji balstīta uz fikciju.⁴¹

Mediju saturs ir sociālās konstrukcijas rezultāts. Īstenības konstruktīvās un nepieejamās dabas dēļ, nav iespējams salīdzināt masu mediju atspoguļojumu ar realitāti. Masu mediji nodrošina īstenības atspoguļojumu, un tajā pašā laikā darbojas kā īstenības konstruktāji.⁴²

Mediju īstenības priekšnoteikums ir konstruēšana, kas vienmēr tiek attiecināta uz komunikāciju un mediju nozīmīguma vadīšanu uztverē. Mediju saturs rada sociālo īstenību, kas savukārt papildina intersubjektivitātes (divu vai vairāku subjektu vienāda vai līdzīga attieksme pret kaut ko) socializāciju. Šmits (Schmidt) piedāvā likvidēt atšķirību starp reālo īstenību un mediju īstenību, un aizvietot to ar atsaukšanos uz konstruēšanas procesu.⁴³

Klausa Mertena kā konstruktīvisma pārstāvja pieņēmums vēsta, ka recipienti apzinās, ka viņu konstruētā īstenība var būt arī kļūdaina. Tāpēc, izmantojot komunikācijas piedāvātās konstruēšanas iespējas, tiek konstruēta subjektīva īstenība, balstoties uz publiskiem uzskatiem, un konstruējot priekšstatu par patiesību, radot tēlus.⁴⁴ K. Mertens nodala fikcionālo īstenību no „reālās” īstenības, kas katreiz citās proporcijās veido indivīda aktuālo īstenību.⁴⁵ Arī radikālā konstruktīvisma pārstāvis Pauls Vatzlaviks (Watzlawick) runā par divām īstenībām. Pirmā īstenība ir balstīta uz faktiem, tā ir objektīva un vienmēr patiesa, bet otrā – uz nozīmju piedēvēšanu un lietu novērtēšanu, kas nozīmē, ka šī īstenība ir atkarīga no

⁴⁰ Langer, R. (1999). *Towards a constructivist communication theory? Report from Germany*. P. 80. Retrieved February 24, 2012 from http://www.nordicom.gu.se/common/publ_pdf/10_075_086.pdf

⁴¹ Turpat.

⁴² Schramm, A. (2006). *The Constructivist Argument Communication Research*. GRIN Verlag. P. 11.

⁴³ Turpat. P. 12.

⁴⁴ Merten, K. (1999). *Einführung in die Kommunikationswissenschaft. I*. Muenster: Lit. S. 256.

⁴⁵ Turpat. S. 253.

komunikācijas.⁴⁶ Vatclaviks arī norāda uz iespēju konstruēt pēc iespējas vēlamākas individuālas pasaules.⁴⁷ Konstruktīvisma izpratne par pasauli uzsver, ka cilvēki nevar pasīvi saņemt mediju sniegto informāciju par ārpasauli, jo cilvēki kā domājošas būtnes ienākošo informāciju pārstrādā. Visi novērojumi par pasauli ir subjektīvi orientēti, informācijas interpretēšanu ietekmē zināšanas, pieredze.⁴⁸ Komunikācijas process uzskatāms par tiltu starp sociālo un individuālo īstenības konstruēšanu.⁴⁹

Darbā autore par pamatu izmantos konstruktīvisma pozīciju, kuru izmantojot tiks analizēti pētījuma ietvaros iegūtie dati. Uzmanība pievērsta Klausā Mertena interpretācijai par konstruktīvismu, jo viņa paustais ļauj vilkt paralēles starp konstruktīvismu, sabiedriskajām attiecībām, un, kas svarīgākais, skaidrot tēla konstruēšanas procesu.

1.3. Sabiedriskās attiecības mediju sabiedrībā

Kopš mediji aizvieto visas reālās un būtiskās darbības, un personu aizvietošana kļuvusi par tādu kā fikcionālās personas veidu jeb tēlu (jo tēlu ir iespējams izmainīt daudz vieglāk, ātrāk un lētāk nekā izmainīt personas, notikuma, organizācijas u.c. oriģinālu), mediju sabiedrība ir izvirzījusi priekšnoteikumu jaunas profesijas radīšanai, proti, sabiedriskajām attiecībām (SA).⁵⁰

Mefferts (Meffert) sabiedrisko saskarsmi jeb sabiedriskās attiecības apzīmē kā plānveidīgu, sistemātisku jēgpilnu veidojumu, kam raksturīga daļēja atklātība.⁵¹ SA ir komunikācijas procesu izmantošanas stratēģija, kas vēlamu realitāšu konstruēšanas rezultātā rada vēlamus efektus.⁵² Tāpat sabiedriskās attiecības var raksturot arī kā informācijas un mediju vadīšanas taktiku.⁵³

Sabiedriskās attiecības iedalās vairākos segmentos, to darbības lauks ir ļoti plašs, jo aptver vairākas specifiskas sfēras. Politiskajā komunikācijā tiek izmantotas politiskās sabiedriskās attiecības.⁵⁴ Pētnieks Mertens runā par sabiedriskajām attiecībām kā par pārliecināšanu. Par SA instrumentu var kalpot gan preses relīzes, personīgas sarunas, uzrunas,

⁴⁶ Lustenberger, P. (2003). *Konstruktivistische Ansätze in der PR-Theorie*. Munich: GRIN Verlag Publishing. S. 7.

⁴⁷ Francis, J. T. (2011). *Social Work Treatment: Interlocking Theoretical Approaches. Fifth Edition*. New York: Oxford University Press. P. 119.

⁴⁸ Louw, P. E. (2010). *The Media and Political Process. 2nd edition*. London: SAGE publications. P. 3.,4.

⁴⁹ Lustenberger, P. (2003). *Konstruktivistische Ansätze in der PR-Theorie*. S. 7.

⁵⁰ Merten, K. (2004). A constructivistic approach to public relations. In: Van Ruler, B., Verčič, D. (ed.). *Public relations and communication management in Europe: a nation-by-nation introduction to public relations theory and practice*. Berlin: Walter de Gruyter. P. 49.

⁵¹ Merten, K. (1999). *Einführung in die Kommunikationswissenschaft. I*. Muenster: Lit. S. 258.

⁵² Merten, K. (2004). A constructivistic approach to public relations. In: Van Ruler, B., Verčič, D. (ed.). *Public relations and communication management in Europe: a nation-by-nation introduction to public relations theory and practice*. P. 53.

⁵³ McNair, B. (2011). *An Introduction to political Communication. Fifth edition*. London and New York: Routledge. P. 7.

⁵⁴ Merten, K. (1999). *Einführung in die Kommunikationswissenschaft. I*. Muenster: Lit. S. 272.

intervijas vai fotogrāfijas. Ikviens komunikācijas process var kalpot par ieguldījumu SA darbībā ar mērķi pārliecināt, jo masu komunikācija, kas tiek izmantota sabiedriskajās attiecībās, veicina pārliecināšanu.⁵⁵

Lai nodrošinātu pēc iespējas pozitīvāku atainojumu medijos, tiek piekoptas vairākas sabiedrisko attiecību stratēģijas. Tēla menedžmenta jeb politiķa mārketinga ietvaros mērķu sasniegšanai tiek konstruēts politisko aktoru tēls, pievēršoties mediju resursiem; mediju menedžments paredz aktivitātes, kuru mērķis ir pievērst mediju uzmanību un iegūt piekļuvi tiem, kas ļautu vairot politiķu atainošanu medijos, bet ar politisko aktoru īstenotā informācijas menedžmenta palīdzību tiek kontrolēts informācijas saturs un tā izplatīšana, informācijas plūsma no politiskajām institūcijām līdz sabiedrībai.⁵⁶

Sabiedrisko attiecību vispārējā funkcija ir pārliecināšana. SA pielieto visa veida komunikatīvu piepūli, lai pārliecinātu ikvienu no mērķa grupas. Lai par objektu radītu pozitīvu pārskatu, kas spētu pārliecināt, ir iespēja palielināt pozitīvu kopiespaidu. Tas nozīmē: uzlabot tēlu un paaugstināt uzticamību un ticamību. Tēla radīšana un atpazīstamības palielināšana pieskaitāma pie sabiedrisko attiecību speciālajām funkcijām.⁵⁷

Mediju sabiedrības laikmetā liela daļa indivīda nostājas balstīta uz fikciju. Uz straujo konstruēšanas pieaugumu norāda tādu mākslīgo notikumu kā preses konferenču un demonstrāciju sniegšana, kas nav jāatklāj, izmantojot patiesību, autentiskumu. Fikcijas radīšanā sabiedriskajām attiecībām ir īpaši liela nozīme.⁵⁸

Komunikācijas sistēmas attīstībai, saskaņā ar K. Mertenu, izdalāmas trīs fāzes: arhaiskā komunikācijas sistēma, industriālās sabiedrības komunikācijas sistēma un visbeidzot mediju sabiedrības komunikācijas sistēma. Vēršot uzmanību uz pēdējo – mūsdienu sabiedrības komunikācijas sistēmu, jāliek uzsvars uz sabiedrisko attiecību nozīmes pieaugumu. Būtiskākā izaugsme mediju sabiedrības komunikācijas sistēmā ir attiecībām, kas raksturojamas kā selekcija no selekcijas (skat. 1.4. att.). Mediji selektē informāciju no jau selektētas informācijas. Mūsdienu mediju sabiedrībā vistuvāk ikdienas realitātei, ko veido notikumi, ir sabiedriskās attiecības. Papildus tiem sabiedriskās attiecības rada dzīvotspējīgus pseidonotikumus jeb sintētiskos, fikcionālos notikumus (N[?]), kuri nelīdzinās „reālajai” īstenībai. Tomēr šie notikumi ne vienmēr saskan ar mediju radīto īstenību, kā rezultātā var netikt ievēroti no recipientu (R) puses, jo žurnālisti var ziņot, ka šie notikumi nav atklāti realitātē. Žurnālisti, radot ziņojumu par kādu notikumu (N) var izmantot savu personisko

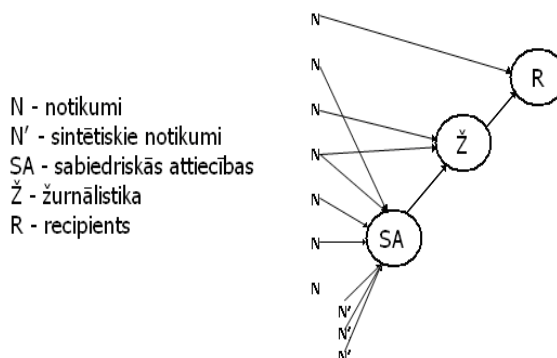
⁵⁵ Merten, K. (1999). *Einführung in die Kommunikationswissenschaft. I.* Muenster: Lit. 259.

⁵⁶ Horsfield, B., Stewart, J. (2003). *The media and neo-populism: a contemporary comparative analysis.* Greenwood Publishing Group. P. 14.

⁵⁷ Merten, K. (1999). *Einführung in die Kommunikationswissenschaft. I.* Muenster: Lit. S. 270.,271.

⁵⁸ Turpat. S. 255.

kompetenci,⁵⁹ nevis pilnībā paļauties uz SA konstruētu īstenību. Jebkurā gadījumā mediji konstruē fikcionālu īstenību, ko recipienti uztver kā īstenību, papildinot ar interpersonālajā komunikācijā un personīgajā pieredzē gūto informāciju.⁶⁰

1.4. attēls. *Informācijas atlasē pilnveidošanās mediju sabiedrībā – selekcija no selekcijas.*⁶¹

Arvien pieaugošās mediju ietekmes dēļ, mediji spēj panākt arī arvien lielāku ietekmi uz īstenības konstruēšanas procesu. Mūsdienās īstenība ir tāda, kāda tā tiek atainota medijos. Tā vairs nav tāda kā ir patiesībā. Turklāt masu mediju komunikācijas procesu aizvien vairāk raksturo vienkāršošanas process, komplicētības reducēšanas nepieciešamība. Mediju darbinieki konstruē apstrīdamu īstenību. Savukārt, mediju satura patērētāji, pilsoņi akceptē mediju piedāvājumu un no tā pēc subjektīviem kritērijiem izvēlās to, ko uzskata par piemērotu. Tomēr jāatceras: fakts, ka daļa satura iekļaujas gan medijos, gan ietekmē pārējos aktorus, nenozīmē, ka šis saturs ir korekts un nozīmīgs. Mediju sabiedrība balstās uz fikciju, kuru kontrolē sabiedriskā doma un kurā tiek manipulēts ar tēliem.⁶²

Mediju sabiedrībā, attīstoties trīs īstenībām, krasi mainās arī attiecības starp faktu un fikciju. Fikcionālā īstenība un „reālā” īstenība spēj viena otru aizstāt. Tāpat arī „reāla” darbība vai persona medijos tiek aizstāta ar mediju aktoru radītu atbilstību – tēliem. Tieši tēlu radīšana, pārveidošana un to noturības nodrošināšana rada pamatu SA profesijai. Turklāt īpašu spēku sabiedriskajām attiecībām sniedz fikcionālu īstenību radīšanas potenciāls, kas paredz efektīvi iedarboties uz aktuālo īstenību.⁶³

⁵⁹ Merten, K. (2004). A constructivistic approach to public relations. In: Van Ruler, B., Verčič, D. (ed.). *Public relations and communication management in Europe: a nation-by-nation introduction to public relations theory and practice*. Berlin: Walter de Gruyter. P. 51.-53.

⁶⁰ Merten, K. (1999). *Einführung in die Kommunikationswissenschaft*. I. Muenster: Lit. S. 253.

⁶¹ Merten, K. (2004). A constructivistic approach to public relations. In: Van Ruler, B., Verčič, D. (ed.). *Public relations and communication management in Europe: a nation-by-nation introduction to public relations theory and practice*. P. 53.

⁶² Turpat. P. 53.,54.,312.

⁶³ Turpat. P. 53.,54.

1.4. Tēls

Mūsdienu sabiedrībā pilsoņu politiskā izvēle tiek balstīta uz radītajiem politiskajiem tēliem.⁶⁴ Tēla jēdziens ir atvasināts no latīņu valodas vārda „imago”, kas tulkojumā nozīmē attēlošana, attēls. Pētnieks Kukelhaus (Kückelhaus) norāda, ka tēls ir personas ideju, attieksmju un jūtu kopums, kas vērsts attiecībā pret kādu objektu: personu, organizāciju, ideju, produktu utt.⁶⁵ K. Mertens tēlu skaidro kā komplicētu priekšstatu, kas radies no ārkārtīgi daudziem informācijas fragmentiem, kuros novērojama izziņas procesa un emocionāla rakstura ietekme.⁶⁶ Manins uzskata, ka politiskais tēls ir ļoti vienkāršots un shematisks attēlojums indivīda prātā.⁶⁷ Bet Sontāga (Sontag), lai radītu priekšstatu par politisko tēlu, piedāvā to lietot kā sinonīmu vārdam reputācija.⁶⁸

Politiskie aktori, kuri savā labā izmanto mediju radītos tēlus, koncentrē īpašus tematus un emocijas, un iespaidīgi izceļ raksturu un veidu, stilu. Diks Pels (Dick Pels) vērš uzmanību uz to, ka šajā gadījumā stils nozīmē partijas vai politiskās personības tēlu, kurā rezumēta vai koncentrēta vesela virkne kompleksu politisku pozīciju. Stils jeb tēls attiecināms uz neviendabīgu kopiespaidu, kas radies par noteiktu objektu.⁶⁹

Centrālā sabiedrisko attiecību terminoloģija sevī ietver publiskā viedokļa un tēla konceptus. Tieši mērķtiecīgas SA var tēlu ietekmēt. Tēla koncepts reprezentē fikciju, kas ir radīta caur komunikāciju. Tēli parasti tiek izveidoti no emocionāliem un kognitīviem komponentiem, kam ir tieksme nostiprināties.⁷⁰ SA kā tēla menedžments kalpo par publiskā viedokļa „barometru”. Herbsts (Herbst) atzīmē spēcīgu saikni starp tēlu un sekojošu, izrietošu uzvedību. Tā ir kā divvirzienu ķēde, kas sastāv no tādām kategorijām kā apziņa, tēls, uzvedība un gatavība rīkoties.⁷¹

Tēlam ir vairākas funkcijas. Faulštihs (Faulstich) min tādas funkcijas kā informācijas komplicētības samazināšana, vienkāršošana, un orientēšana sarežģītās situācijās un apstākļos, kad nav pieejama plaša informācija, izvēles izdarīšanas atvieglošana un novērtējuma funkcija.⁷² Kā arī tiek iedalīti četri priekšnosacījumi, lai izveidotais tēls būtu spēcīgs. Tie ir:

⁶⁴ Simons, J. (2006). *The power of political images*. Prepared for delivery at the 2006 Annual Meeting of the American Political Science Association. Indiana University, Bloomington: Department of Communication and Culture. P. 2.

⁶⁵ Merten, K. (1999). *Einführung in die Kommunikationswissenschaft*. I. Muenster: Lit. S. 244.

⁶⁶ Turpat. S. 248.

⁶⁷ Simons, J. (2006). *The power of political images*. Prepared for delivery at the 2006 Annual Meeting of the American Political Science Association. P. 20.

⁶⁸ Turpat. P. 9.,10.

⁶⁹ Turpat. P. 20.

⁷⁰ Lustenberger, P. (2003). *Konstruktivistische Ansätze in der PR-Theorie*. Munich: GRIN Verlag Publishing. S. 5.

⁷¹ Tiedemann, N. (2005). *Image als zentrale Kategorie für PR-theoretische Ansätze*. Munich: GRIN Verlag Publishing. S. 6.

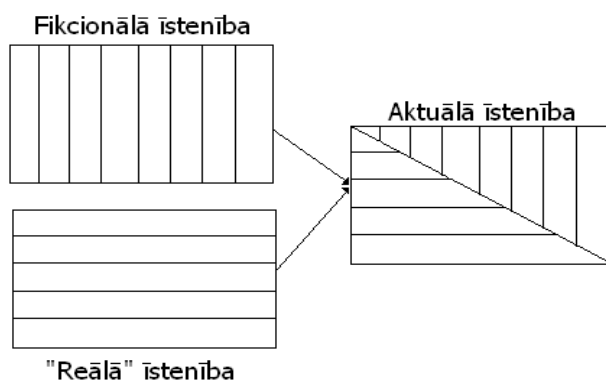
⁷² Lustenberger, P. (2003). *Konstruktivistische Ansätze in der PR-Theorie*.. S. 6.

savstarpība (to panāk, izmantojot savstarpējo attiecību menedžmentu, savstarpēju apmaiņas procesu), pastāvība, bezpretrunība un unikalitāte.⁷³

1.4.1. Klausa Mertena tēla teorija

Runājot par tēla jēdziena attīstību, jāvelk paralēles ar mediju attīstību. Mediju sabiedrībā plašsaziņas līdzekļi nodrošina tādu informācijas pieejamību, ka personīgajai pieredzei ir arvien mazāka nozīme. Uztvere lielākoties tiek konstruēta no medijos attēlotajām personām, organizācijām, idejām un pasākumiem, jo parasti šo informāciju nav iespējams pārbaudīt personīgi.⁷⁴

Īstenībai ir konceptuāla saistība ar tēlu. Klaus Mertens pārstāv viedokli, ka sabiedrībā valda divu veidu īstenības – īstenība, kāda tā ir patiesībā („reālā” īstenība), un mediāla jeb fikcionāla īstenība, kas ir īstenība, kura tiek sniegta recipientiem. Beigu beigās aktuālā īstenība, kas ir ikviena informācijas saņēmēja virzītājspēks, ir rezultante reālajai un mediju radītajai fikcionālajai īstenībai (skat. 1.5. att.).⁷⁵

1.5. attēls. *Aktuālā īstenība kā rezultante reālajai un fikcionālajai īstenībai.*⁷⁶

Mertens, skaidrojot tēla struktūru, vērš uzmanību uz to, ka tēli ir saistīti ar publiskumu, kolektīvu priekšstatu veidošanos. Recipients izveido personisku priekšstatu par kādu objektu. Šis priekšstats (P) izriet no izteikumu kopuma (I), kas vērsts uz objektu.⁷⁷ Priekšstatu veido daudz dažādas informācijas vienības, izteikumi, kuriem ir kognitīvs un afektīvs aspekts.⁷⁸ (skat. 1.6. att.). Katrs no recipientiem pieņem, ka citi recipienti priekšstatus radījuši līdzīgā veidā un, ka viņi pieņem, ka viņš to darījis arī līdzīgā veidā. Par objektu var tikt izdarīts spriedums, ko var raksturot kā subjektīvu attieksmi, un līdztekus tam objekts var iegūt tēlu. Rezultātā par objektu rodas spriedums, kas jau mazākā mērā atbilst sākotnējam spriedumam medijos.⁷⁹

⁷³ Tiedemann, N. (2005). *Image als zentrale Kategorie für PR-theoretische Ansätze*. Munich: GRIN Verlag Publishing. S. 6.

⁷⁴ Merten, K. (1999). *Einführung in die Kommunikationswissenschaft. I*. Muenster: Lit. S. 244.

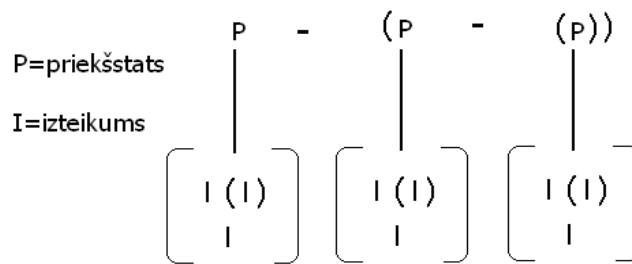
⁷⁵ Turpat. S. 252.,253.

⁷⁶ Turpat. S. 253.

⁷⁷ Turpat. S. 250.

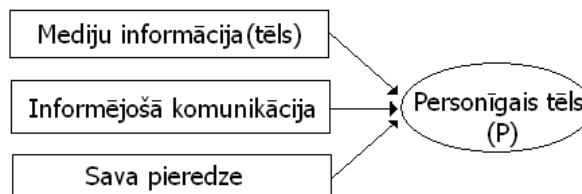
⁷⁸ Turpat. S. 248.

⁷⁹ Turpat. S. 250.

1.6. attēls. *Mediju radītā tēla struktūra.*⁸⁰

Viedoklis ir subjektīva un individuāla problēmas vai situācijas interpretācija. Cilvēka prātam ir raksturīga selektīva daba, kas nozīmē, ka spriedumi tiek novesti līdz noteiktām dimensijām, piemēram, labs vai slikts.⁸¹ Recipienta personīgo tēlu (P) veido shēma, kurā apvienota būtiskākā informācija no šī recipienta personīgās pieredzes, komunikācijas ceļā iegūtās informācijas par citu pieredzi, un tēla, kuru radījusi mediju piedāvātā informācija (skat. 1.7. att.). Turklāt, tiklīdz mediju radītais tēls kļūst arvien līdzīgāks personīgajam tēlam, krasi samazinās indivīdu atšķirīgā pieredze.⁸²

1.7. attēls. *Tēla atkarība no informācijas.*⁸³

Tēls ir komunikatīvi izstrādāts iedomāts aizstājējs. Lielā mērā tēls veidojas no baumām vai mediju ziņojumiem par visa veida objektiem, tā attēlojuma. Arvien samazinās sabiedrības pieeja īstenībai bez medijiem kā starpniekiem, kas nozīmē, ka pilsoņiem jātiecas pēc ficijas un jāizmanto mediju radītie aizstājēji. Tēls ļauj darboties selektīvi jeb abstrahēties, izmantojot īstenības vienkāršošanu un sagrozīšanu, ko ar mediju palīdzību var izdarīt pietiekami ātri.⁸⁴ Mūsdienās pieredze aizvien vairāk tiek ietekmēta no mediju radīto tēlu puses, kuri, izmantojot īstenības strauji mainīgo struktūru, kalpo kā pieredzes aizvietotāji. Tēli sabiedrībā, kurā tie tiek radīti un izplatīti, ir nepastāvīgi. No tā izriet, ka tēls ir jākopj.⁸⁵

Tēla mērījumus veic, izmantojot semantiskā diferenciāla pētniecības metodi.

⁸⁰ Merten, K. (1999). *Einführung in die Kommunikationswissenschaft. I.* Muenster: Lit. S. 251.

⁸¹ Turpat. S. 248.

⁸² Merten, K. (1999). Wie gut ist das Image der Deutschen Bahn? Die Wirklichkeit des Stellvertreters. *Pr magazin*, 30(10), S. 35-40.

⁸³ Merten, K. (1999). *Einführung in die Kommunikationswissenschaft. I.* Muenster: Lit. S. 249.

⁸⁴ Turpat. 245.,246.

⁸⁵ Turpat. S. 247.

2. Metodoloģiskā daļa

2.1. Metodoloģiskais individuālisms

Metodoloģisko individuālismu (MI) raksturo divas pamatidejas. Pirmā vēsta, ka sociālā dzīve eksistē tikai pateicoties aktoriem, kas šo dzīvi dzīvo. Rezultātā otra pamatideja ir: jebkura veida sociāls fakts ir jāizskaidro ar tiešu norādi uz tā sastādošo aktoru darbību, rīcību. Šos uzskatus pirmie ir pauduši Dž. S. Mills (John Stuart Mill) un Karls Mengers (Carl Menger), bet vēlāk arī Makss Vebers (Weber). Pie metodoloģiskā individuālisma pārstāvjiem pieskaitāmi tādi pētnieki kā Šellings (Schelling), Elsters (Elster), Kolemans (Coleman), Boudons (Boudon).⁸⁶

Atsaucoties uz MI principu, sociālās pasaules pamata sastāvdaļa ir persona kā indivīds. Ikvienu sarežģītu sociālu situāciju, organizāciju vai notikums ir rezultāts indivīdu rīcībai, pārliecībai, un situācijai, apkārtējai videi. Tēlaini runājot, MI pārstāv ideju, ka indivīdi ir „iespiedušies” sociālās situācijās, kuras var nosaukt par „sociālām struktūrām”, un tie ir kā atsevišķi atomi, kas pārvietojas sociālajā vakuumā.⁸⁷ Par metodoloģiskā individuālisma izpētes vienību kalpo nevis struktūra, grupa vai organizācija, bet atsevišķs cilvēks. Pētnieks koncentrējas uz indivīda interesēm, kas gan praktiski, gan teorētiski ir „autonomas”.⁸⁸

Pētnieks Poppers (Popper) par MI apgalvo, ka tādu kolektīvu kā valsts vai sociālas grupas uzvedība un rīcība ir jāreducē līdz cilvēku individuālajām uzvedībām un rīcībām. Ludvigs Lahmans (Lachmann), runājot par metodoloģiskā individuālisma nozīmi, uzsver, ka neviens sociālo fenomenu izskaidrojums, kurš galu galā nenoved pie cilvēka ieceres, nav apmierinošs. Savukārt Elsters (Elster) metodoloģisko individuālismu piedāvā definēt kā doktrīnu, ka visi sociālie fenomeni, ieskaitot to struktūru un izmaiņas, ir jāskaidro, par pamatu izmantojot indivīdu īpašības, mērķus un uzskatus.⁸⁹

Tāpat, vadoties pēc viena no MI centrālajiem aspektiem, jāatsakās atzīt pamatotību cēloniskām ķēdēm starp makro līmeņa mainīgajiem, jo šajā līmenī cēloniskas sakarības nenotiek. Jebkura veida izmaiņas cilvēka rīcībā norisinās mikro līmenī. Tāpēc cēloniskās attiecības jābalsta uz reālu atbildīgo rīcību, pat ja tā ir ierobežota savā vidē un veidā, kurā šāda darbība ir organizēta un strukturēta.⁹⁰

Metodoloģiskais individuālisms ir politiskās socioloģijas svarīgākais elements. Saskaņā ar to atsevišķi pilsoņi un viņu politiskā izvēle veido primāros izpētes objektus. Tomēr

⁸⁶ Demeulenaere, P. (2011). *Analytical Sociology and Social Mechanisms*. New York: Cambridge university Press. P. 3., 4.

⁸⁷ Turpat. P. 4., 11.

⁸⁸ Тургаев, А.С., Хренов, А.Е. (2005). *Политология в схемах и комментариях*. СПб: Издательский дом „Питер”. С. 15.

⁸⁹ Hodgson, G. M. (2007). Meanings of Methodological Individualism. *The Journal of Economic Methodology*, 14(2), P. 4. Retrieved March 30, 2012 from <https://uhra.herts.ac.uk/dspace/bitstream/2299/2795/1/900694.pdf>

⁹⁰ Demeulenaere, P. (2011). *Analytical Sociology and Social Mechanisms*. P. 14.

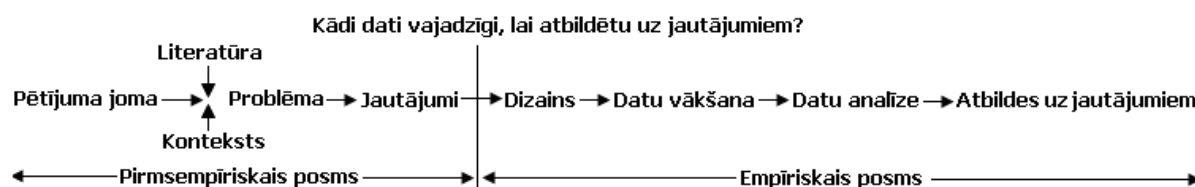
atsevišķs aktors netiek skatīts izolēti, bet gan kontekstā ar to ietverošajām iespējām un ierobežojumiem, kas ietekmē sociālās mijiedarbības modeļus. Tie savukārt nosaka politiskās informācijas iegūvi un politiskās izvēles realizāciju.⁹¹

Norādot uz MI savienojamību ar pētniecības metodēm, jāvērs uzmanība nepieciešamībai pētniecības datu skaidrojumus balstīt metodoloģiskajā individuālismā. Tas nozīmē, ka, skaidrojot indivīdu aktivitātes, jāizstrādā teorētiskas struktūras, attēlojot aktoru attieksmju un uzvedību scenārijus, jo tie ir balstīti nevis tiešā sociālajā pieredzē, bet gan indivīdu prātā.⁹²

2.2. Kvantitatīvas un kvalitatīvas pētniecības metodes

Darba pētnieciskajā daļā izmantots kvantitatīvo un kvalitatīvo metožu kopums. Izmantotas gan kvantitatīvas (kvantitatīvā kontentanalīze), gan kvalitatīvas (semantiskais diferenciālis) pētniecības metodes, kuru starpā atzīmējamas dažas būtiskas atšķirības. Viena no svarīgākajām atšķirībām atklājas pētniecības metožu realizācijas procesā – kvantitatīvā pētniecība paredz pētnieka skatījumu, tajā pašā laikā pētnieku distancējot, bet kvalitatīvā pētniecība balstās uz pētnieka „tuvumu” un uz dalībnieku skatījumu. Kvantitatīvajā pētniecībā nozīme ir skaitam, daudzumam un statikai, turpretim kvalitatīvajā – vārdiem un procesam. Tāpat izšķiroša atšķirība atklājas starp kvantitatīvai pētniecībai raksturīgo vispārināšanu un kvalitatīvai pētniecībai piemītošo kontekstuālo saprašanu. Rezultātā, izmantojot kvantitatīvu pētniecības metodi, tiek iegūti stingri, uzticami dati, bet, izmantojot kvalitatīvu pētniecības metodi, iegūtie dati raksturojami kā dziļi un bagātīgi.⁹³

Vienkāršots pētniecības procesa modelis pētījumam bez hipotēzēm (skat. 2.1. att.) norāda, ka pirmsempīriskajā posmā tiek izzināta akadēmiskā literatūra par nepieciešamo pētījuma jomu un kontekstu, tiek noteikta pētījuma problēma un izvirzīti jautājumi, uz kuriem darba laikā jāiegūst atbildes. Tam seko empīriskais posms, kurš paredz pētījuma dizaina noteikšanu, pētījumam nepieciešamo datu vākšanu un to analīzi, pēc kuras pētījuma rezultātā tiek iegūtas atbildes uz izvirzītajiem jautājumiem.

2.1. attēls. *Vienkāršots pētniecības procesa modelis pētījumam bez hipotēzēm.*⁹⁴

⁹¹ Мельвилъ, А.Ю. (2011). *Политология*. Москва: „Проспект”. С. 386.

⁹² Salwen, M. B., Stacks, D. W. (2009). *An Integrated Approach To Communication Theory and Research. Second Edition*. New York: Taylor&Francis. P. 42.

⁹³ Bryman, A. (2001). *Social Research Methods*. Oxford: Oxford University Press. P. 285.

⁹⁴ Punch, K.F. (2000). *Introduction to Social Research. Quantitative and Qualitative Approaches*. London: SAGE Publications. P. 42.

2.3. Kvantitatīvā kontentanalīze

Kontentanalīze ir metode, kas ļauj pārveidot teksta simbolisko saturu, piemēram, vārdus, no kvalitatīvas, nesistemātiskas formas kvantitatīvā, sistemātiskā formā.⁹⁵ Kvantitatīvā analīze orientējas uz saturu un uzticamu simbolu novērtējumu. Kvantitatīvās kontentanalīzes pētniecības metode tiek raksturota kā objektīvs process, kurā pētnieks var noteikt simbolus un simbolu nozīmes, kas izplatītas konkrētā sabiedrībā vai kultūrā. Simboli tiek pārveidoti ciparu formātā un pēc tam pakļauti tālākai analīzei.⁹⁶

Kontentanalīze ir piemērota, lai novērtētu izvēlētajās tēmas vai pozīcijas izplatības pakāpi masu mediju publikācijās. Tā ir standarta dokumentu, piemēram, laikrakstu, žurnālu, reklāmas tekstu, analīzes metode, uzskaitot dokumenta skaitliskos parametrus (uzskaitījuma biežums, rindu vai minūšu daudzums, kas atvēlēts kādai tēmai u.t.t.). Kvantitatīvā metode tiek izmantota standarta situācijās, bet tā neļauj pētīt indivīdu un grupu specifiskās vērtības, kā arī nelielu sabiedrības dzīvesstila daļu. Pielietojot kvantitatīvo kontentanalīzi, zūd iespēja iegūt informāciju par objekta specifiskajām īpašībām.⁹⁷ Lai to kompensētu, pētījumā tiks izmantota kvalitatīva pētniecības metode - semantiskais diferenciālis.

Kvantitatīvo kontentanalīzi raksturo kodēšana, kas attiecināma uz rīcības vai elementu iedalīšanu kategorijās.⁹⁸ Kodēšanas procesā pētnieku interesējošajam satura elementam tiek piešķirta skaitliska vērtība⁹⁹

Kontentanalīzes tehnika paredz strukturālo un saturisko teksta elementu analīzes kategoriju izdalīšanu, piemēram, tēma, ideoloģiskā virzība, stilistika. Lai pētāmajā dokumentu kopumā izmērītu dotās kategorijas klātbūtni, nepieciešams noteikt indikatorus, kas kalpo par līdzekli pētāmās kategorijas intensitātes raksturošanai. Par indikatoriem var kalpot atslēgas vārdi, raksturīgie tēli u.t.t. Analīzes rezultātiem kvantitatīvo formu piešķir noteiktu mērvienību izmantošana. Par šīm vienībām var kalpot indikatora parādīšanās biežums pētāmajā dokumentu kopumā, rindiņu skaits vai publikācijas laukums, kurā fiksēta mērāmā vienība.¹⁰⁰

Veicot satura analīzi, jāizvēlas analizējamie ziņojumi un kategorijas, ja nepieciešams, jāizstrādā vērtējuma procedūra.¹⁰¹

⁹⁵ Sullivan, T. J. (2001). *Methods of social research*. Fort Worth: Harcourt College Publishers. P. 296.

⁹⁶ Albarran, A. B., Chan-Olmsted, S. M. (2006). *Handbook of media management and economics*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates. P. 544.

⁹⁷ Скворцова, Н.Г. (2011). *Социология*. 2. Москва: „Проспект”. С. 140.

⁹⁸ Sullivan, T. J. (2001). *Methods of social research*. P. 296.

⁹⁹ Albarran, A. B., Chan-Olmsted, S. M. (2006). *Handbook of media management and economics*. P. 544.

¹⁰⁰ Скворцова, Н.Г. (2011). *Социология*. 2. С. 151.

¹⁰¹ Brooks, W. D., Emmert, P. (1970). *Methods of research in communication*. Boston: Houghton Mifflin. P. 293.

Pie kontentanalīzes priekšrocībām pieskaitāmas tādas īpašības kā salīdzinoši zemas izmaksas, spēja darboties ar aktuāliem, pašreizējiem notikumiem, interesējošām tēmām, šī pētniecības metode paredz izmantot materiālu, kas ir salīdzinoši viegli pieejams un apstrādājams, rezultātā ir iespējams iegūt kvantitatīvus datus. Kontentanalīzes procesā pētnieks var saskarties arī ar dažām grūtībām. Sarežģījumus var radīt reprezentatīvas izlases noteikšana pētāmajam tekstam. Tāpat jānosaka mērāmās vienības. Rakstiska veida tekstiem parasti par vienībām tiek izmantoti vārdi laikrakstu vai žurnālu publikācijās.¹⁰²

Ar kvantitatīvās kontentanalīzes palīdzību izvēlētas pētniecības laika periodam un atslēgvārdam Zatler* atbilstošas publikācijas laikrakstā „Diena” un portālā „Delfi”. Publikācijās un komentāros fiksēti Valdi Zatleru raksturojoši īpašības vārdi un to skaits, kas nepieciešami turpmākai analīzei – semantiskā diferenciāļa metodei.

2.4. Semantiskais diferenciālis

Semantiskais diferenciālis (SD) ir pētniecības tehnika, ar kuras palīdzību ir iespējams izmērīt nozīmi vai attieksmi pret dotajiem stimuliem dotajā laika periodā.¹⁰³ Šī metode tiek izmantota dažādos pētījumos, lai, piemēram, spētu paredzēt politiskas vēlēšanas vai noteiktu personības struktūras izmaiņas.¹⁰⁴ SD mērķis ir jēdzienu nozīmju novērtēšana, kas tiek sasniegta, atlasot jēdzienus un izvēloties divpolu īpašības vārdu antonīmus.¹⁰⁵ Katrs antonīmu pāris un septiņas sadaļas starp tiem veido vienu skalu, piemēram,

Lēns ___:___:___:___:___:___:___ Ātrs A
Spēcīgs ___:___:___:___:___:___:___ Vājš V
Labs ___:___:___:___:___:___:___ Slikts N.¹⁰⁶

Burti pie īpašības vārdu pāriem apzīmē šo pāru atspoguļoto neatkarīgo dimensiju, proti, novērtējumu (N), varu (V), aktivitāti (A). No šīm trim dimensijām iespējams visnoderīgākais īpašības vārdu pāru kopums ir tas, kurš pārstāv novērtējuma dimensiju, piemēram, labs – slikts. Aktivitātes dimensiju atspoguļo tādi īpašības vārdi kā ātrs – lēns, bet spēcīgs – vājš un liels – mazs pieder pie varas dimensijas.¹⁰⁷

Semantiskā diferenciāļa konstruēšanas procesā jāņem vērā vairāki darbības soļi. Pirmkārt, koncepcijas, objekta noteikšana, lai izvēle tiktu izdarīta starp atšķirīgām atbilžu iespējām. Koncepcija var būt gan cilvēku vārdi, organizācijas, apgalvojumi, īsas frāzes vai

¹⁰² Berger, A. A. (2000). *Media and communication research methods : an introduction to qualitative and quantitative approaches*. London: Sage Publications. P. 181., 182.

¹⁰³ Heise, D. R. (1969). Some methodological issues in semantic differential research. *Psychological Bulletin*, 72(6), P. 406.-422. Retrieved March 31, 2012 from <http://www.indiana.edu/~socpsy/papers/SDmethod.pdf>

¹⁰⁴ Brooks, W. D., Emmert, P. (1970). *Methods of research in communication*. P. 181.

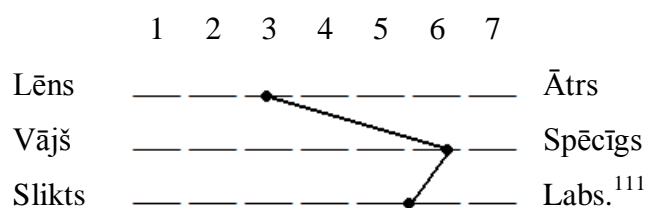
¹⁰⁵ Sproull, N. L. (1988). *Hanbook of research methods: a guide for praticioners and students in the social sciences*. London: The Scarecrow Press, Inc. P. 228.

¹⁰⁶ Turpat. P. 228.

¹⁰⁷ Turpat. P. 228.-230.

viens noteikts vārds ar mērķi noskaidrot respondentu attieksmi.¹⁰⁸ Koncepti tiek izraudzīti atbilstoši pētījuma autora interesēm.¹⁰⁹ Turklāt katra atšķirīgā koncepcija jāizvieto uz atsevišķas lapas. Otrkārt, jāatlasa divpolu īpašības vārdi, kuri pārstāvētu kādu no Osguda dimensijām – novērtējumu, varu, aktivitāti. Treškārt, īpašības vārdu pāru izvietojuma kārtība jāizvēlas pēc nejaušības principa. Netīši jāizvieto arī tie īpašības vārdi, kas atradīsies kreisajā pusē, pievēršot uzmanību, lai kreisajā pusē būtu aptuveni vienāds skaits gan pozitīvu, gan negatīvu īpašības vārdu. Taču analizējot iegūtos datus, visi negatīvie īpašības vārdi jāizvieto vienā (kreisajā) pusē. Tāpat arī nedrīkst aizmirst noteikt un precizēt, no kāda skatu punkta respondentam ir jāsniedz atbildes, piemēram, vai respondentam jāatbild savā vārdā vai arī jāsniedz tāda atbilde, kādu varētu sniegt kādas citas noteiktas grupas pārstāvji.¹¹⁰

Veidojot semantiskā diferenciāļa rezultātu pārskatu, lai raksturotu tēlu, izmantota SD polaritāšu profila analīze, ar kuras palīdzību tiek izteikti un grafiski attēloti vidējie aprēķinātie respondentu atbilžu, attieksmju rādītāji ikvienam īpašības vārdu pārim, piemēram,

Īpašības vārdu skalu var veidot skaitļi no 1 līdz 7, kas ir pozitīvais pols anketām, vai atbilstoši no -3 līdz 3 tekstu analīzei. Norādot skalas pozīcijas, tiek atvieglots kodēšanas uzdevums. Piemēram, nulles pozīcija starp divpolu īpašības vārdiem apzīmē „neitrālu” pozīciju, -1 vai 1 nozīmē „mazliet, drīzāk”, -2 vai 2 - „diezgan” un pozīcijas -3 un 3 norāda galējos polus, atbilstot apzīmējumam „ļoti”.¹¹²

Salīdzinot semantisko diferenciāli, piemēram, ar Likerta skalu, novērojamas vairākas SD metodes priekšrocības. Lai iegūtu pietiekamu ticamību, SD pieprasa tikai četrus līdz astoņus īpašības vārdu pārus katrā no trim dimensijām. Tas nozīmē, ka semantiskā diferenciāļa izveidošana aizņem daudz mazāk laika nekā citu skalu sastādīšana.¹¹³ Pie šīs metodes priekšrocībām pieskaitāmas arī tādas pozitīvas raksturojošās īpašības kā viegla

¹⁰⁸ Sproull, N. L. (1988). *Hanbook of research methods: a guide for practicioners and students in the social sciences*. London: The Scarecrow Press, Inc. P. 229., 230.

¹⁰⁹ Brooks, W. D., Emmert, P. (1970). *Methods of research in communication*. P. 182.

¹¹⁰ Sproull, N. L. (1988). *Hanbook of research methods: a guide for practicioners and students in the social sciences*. P. 229., 230.

¹¹¹ Turpat. P. 230.

¹¹² Heise, D. R. (1969). Some methodological issues in semantic differential research. *Psychological Bulletin*, 72(6), P. 406.-422. Retrieved March 31, 2012 from <http://www.indiana.edu/~socpsy/papers/SDmethod.pdf>

¹¹³ DeJong, C. R., Monette, D. R., Sullivan, T. J. (2007). *Applied Social Research: A Tool for the Human Services. Seventh Edition*. Belmont: Thomson Learning. P. 350.

atbilžu sniegšana un ātra datu apjoma pārvaldīšana.¹¹⁴ Tāpat arī īpašības vārdu pāri sava vispārpieņemtā rakstura dēļ ir viegli adaptējami jaunos pētījumos.¹¹⁵ Savukārt, kā trūkumu var nosaukt grūtības, kuras sagādā patiesu divpolu īpašības vārdu radīšana.¹¹⁶

Semantiskā diferenciāļa pētniecības tehnika izmantota, lai noskaidrotu Valda Zatlera tēlu laikraksta „Diena” un portāla „Delfi” publikācijās, komentāros pie publikācijām, kā arī tēlu interneta aptaujas respondentu uztverē.

2.5. Aptauja

Kvantitatīvajā pētniecībā primāro datu iegūšanai pētnieki izmanto divas atšķirīgas pieejas: uzvedības fiksēšanu ar novērojuma metodi vai aptauju, lai noskaidrotu atbildes uz konkrētiem jautājumiem. Aptauja ir vispopulārākais primāros datu iegūšanas veids. It īpaši tā ir piemērota, ja pētniecības problēma pētījumā pieprasa aprakstošu dizainu.¹¹⁷ Ar aptaujas kā pētniecības metodes palīdzību iespējams apkopot informāciju par tādiem indivīda vai grupas raksturojošiem parametriem kā dzimums, vecums, izglītība, nodarbošanās, ienākumu līmenis, politiskā piederība utt. Aptaujas īpašības ļauj iegūt secinājumus par plašiem socioloģiskiem konceptiem, piemēram, grupas attieksmes pakāpi. Rezultātā tiek iegūts konkrēts skaitlisks mērījums. Pētījumi sniedz iespēju izdarīt secinājumus par sabiedrības kopumu, tāpat tie palīdz izskaidrot atšķirības starp dažādu grupu attieksmēm, uzskatiem un motivāciju utt.¹¹⁸

Veidojot aptauju, vispirms jānosaka pētījumam nepieciešamā informācija.¹¹⁹ Konceptuāls modelis tiek izstrādāts pamatojoties uz literatūras apskatā, intervijās un analīzes rezultātā iegūto informāciju, lai pienācīgi varētu definēt mainīgos un aptaujā noskaidrot nepieciešamos datus.¹²⁰ Aptaujas izveides procesā jāņem vērā kategoriju uzskaitē, un respondentu anonimitāte, neaizskaramība.¹²¹ Jāprecizē datu vākšanas metode un datu analīzes procedūra, jāizvēlas jautājumu tips, struktūra un labākais formulējums, jautājumi jāizvieto loģiskā secībā.¹²² Visbeidzot jāvada aptaujas process un jāiegūst vajadzīgie dati.¹²³

¹¹⁴ Sproull, N. L. (1988). *Hanbook of research methods: a guide for practicioners and students in the social sciences*. P. 229.

¹¹⁵ DeJong, C. R., Monette, D. R., Sullivan, T. J. (2007). *Applied Social Research: A Tool for the Human Services. Seventh Edition*. P. 350.

¹¹⁶ Sproull, N. L. (1988). *Hanbook of research methods: a guide for practicioners and students in the social sciences*. P. 229.

¹¹⁷ McNabb, D. E. (2010). *Research Methods for Political Science: Quantitative and Qualitative Approaches. 2nd edition*. New York: M.E. Sharpe, Inc. P.123.

¹¹⁸ Kumar, R. (2008). *Research Methodology*. New Delhi: APH Publishing corporation. P. 98.

¹¹⁹ McNabb, D. E. (2010). *Research Methods for Political Science: Quantitative and Qualitative Approaches. 2nd edition*. P.123.

¹²⁰ Kumar, R. (2008). *Research Methodology*. P. 99., 100.

¹²¹ Turpat. P. 99., 100.

¹²² McNabb, D. E. (2010). *Research Methods for Political Science: Quantitative and Qualitative Approaches. 2nd edition*. P.123.

¹²³ Turpat. P.123.

Aptauju var veidot dažādi respondentu atbilžu veidi: slēgta tipa, atvērta tipa, kā arī aptaujā iespējams apvienot abus iepriekšējos veidus. Slēgta tipa aptaujā sniegti gan jautājumi, gan atbilžu varianti, no kuriem respondentam jāatzīmē viņaprāt atbilstošākais. Šī tipa jautājumus var atšķirties gan sniegto atbilžu veids, gan to skaits.¹²⁴ Slēgta tipa jautājumi ierindojami divās lielās klasēs: strukturētas (dihotomas un vairāku iespējamo variantu) atbildes un skalas. Strukturētu atbilžu jautājumi parasti tiek izmantoti aptaujas ievadā, bet skalas visbiežāk izvietotas aptaujas pamatdaļā.¹²⁵ Aptaujas pētījumā skala ir rādītājs, kurš balstīts uz noteiktu jautājumu vai indikatoru sniegto informāciju. Skala kā atbilžu tehnika nodrošina vairāku indikatoru izmantošanu, lai akcentētu konceptu sarežģītību.¹²⁶

Sociālo zinātņu pētniecībā visizplatītākie izmantoto skalu veidi ir attieksmes skalas, nozīmes skalas un vērtēšanas skalas.¹²⁷ Tieši politisko jautājumu pētniecībā populārākās ir attieksmes skalas. Attieksmi var definēt kā relatīvi ilgstošu, iegūtu dispozīciju, kas nodrošina motivāciju sniegt konsekventu atbildi par doto objektu. Attieksmes mērīšanai izveidotas vairākas skalas, visizplatītākās ir Likerta, semantiskā diferenciāļa un Stapela skalas. Pētījuma ietvaros autore aptaujā papildus strukturētu atbilžu un atvērta tipa jautājumiem izmantos semantiskā diferenciāļa skalu, kuru, kā jau minēts iepriekš, sastāda divpolu īpašības vārdu pāri, kam starp abu polu īpašības vārdiem atvēlēta vieta respondentu viedokļa atzīmēšanai.¹²⁸

Izvietojot aptauju internetā, pētniekam ir iespēja kontrolēt kārtību, kādā respondentiem tiek piedāvāti jautājumi. Aptaujā ir svarīgi iegūt precīzas atbildes, ko interneta aptaujas var nodrošināt lielākā mērā nekā aptaujas, kas iegūtas aptaujājot respondentu klātienē. Tas izskaidrojams ar to, ka interneta aptaujas nav tik personiskas, ļaujot respondentam justies droši atbildēt uz viņam jutīgiem jautājumiem un sniegt patiesu nevis vēlamu atbildi. Tā kā interneta aptaujās nav vajadzīga trešā persona – intervētājs, ir iespējams izvairīties no intervētāja interpretācijas. Taču pastāv iespēja, ka respondentu viedoklis tiek ietekmēts no citu personu puses. Tāpat interneta aptaujā pētnieks nekad nevar būt pilnībā drošs par to, kurš īsti atbild uz jautājumiem. Šādu aptauju pozitīva iezīme ir respondentu iespēja paralēli meklēt nepieciešamo informāciju, jo aptauju ir iespējams apstādināt un pēc tam atjaunot. Un, īstenojot aptaujas pētījumu, pētnieks īsā laika periodā interneta mājas lapās var izvietot lielus aptauju paraugus un ātri saņemt atbildes uz jautājumiem.¹²⁹

¹²⁴ Kumar, R. (2008). *Research Methodology*. New Delhi: APH Publishing corporation. P. 99.

¹²⁵ McNabb, D. E. (2010). *Research Methods for Political Science: Quantitative and Qualitative Approaches*. 2nd edition. New York: M.E. Sharpe, Inc. P.118.

¹²⁶ Kumar, R. (2008). *Research Methodology*. P. 104.

¹²⁷ McNabb, D. E. (2010). *Research Methods for Political Science: Quantitative and Qualitative Approaches*. 2nd edition. New York: M.E. Sharpe, Inc. P.118.

¹²⁸ Turpat. P.120., 121.

¹²⁹ De Vaus, D. A. (2002). *Surveys in Social Research. Fifth edition*. New York: Routledge. P. 130.

Veicot darba pētniecisko daļu, aptauja izmantota, lai noskaidrotu respondentu uztverē valdošo Valda Zatlera tēlu. Turklāt, lai efektīvi izzinātu plašas auditorijas viedokli, aptauja izvietota interneta vidē.

3. Pētnieciskā un analītiskā daļa

Bakalaura darba pētnieciskajā daļā, izmantojot kvantitatīvo satura analīzi - kontentanalīzi un semantiskā diferenciāļa analīzi, un apkopojot iegūtos datus, noteikts Valda Zatlera tēls lielākajos, politiski nozīmīgākajos medijos Latvijā – laikrakstā Diena un interneta portālā „Delfi”, noteiktas Zatlera tēla tendences un atšķirības šo mediju radīto tēlu starpā, kā arī izvērtēts V. Zatlera tēls, atrodoties dažādos ieņemamajos amatos un to nomaiņas procesā. Tāpat, ar iedzīvotāju interneta aptaujas palīdzību, noskaidrots auditorijas uztverē valdošais Valda Zatlera tēls, atbilstoši mediju patēriņam.

Veicot kvantitatīvo kontentanalīzi, autore analizējusi visas publikācijas laikrakstā „Diena”, publikācijas un lietotāju komentārus pie rakstiem portālā „Delfi” izvēlētajā laika periodā, kā analīzes kategoriju indikatoru izmantojot atslēgvārdu Zatler*. Publicētajos materiālos un komentāros fiksēti Zatleru raksturojoši īpašības vārdi un to skaits, kas nodrošinājis pētījumam derīgo publikāciju atlasī. Pēc tam izveidots Č. E. Osguda semantiskais diferenciālis, kur īpašības vārdu pāru izveidei un SD polaritāšu profila analīzei izmantoti kvantitatīvās kontentanalīzes izpildes procesā iegūtie dati.

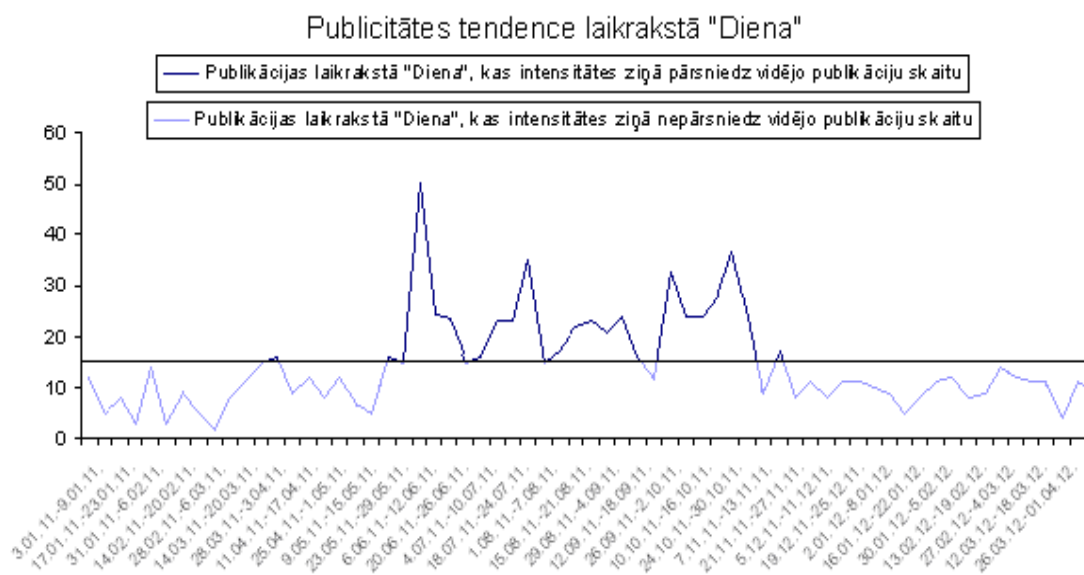
3.1. Valda Zatlera tēls laikraksta „Diena” publikācijās

Lai savāktu datus SD polaritāšu profila izveidošanai, un noskaidrotu Valda Zatlera tēlu laikraksta „Diena” publikācijās, Lursoft portālā news.lv, izmantojot meklēšanas iespēju, arhīvā pēc atslēgvārda Zatler* tika meklēti laikraksta „Diena” raksti, kuros atrodams dotais atslēgvārds, papildus atzīmējot pētījumam izvēlēto laika periodu no 2011. gada 1. janvāra līdz 2012. gada 31. martam. Lai tiktu iegūti visaptveroši meklēšanas rezultāti (atrasti visi raksti noteiktajā laika periodā, kur minēts izvēlētais atslēgvārds Zatler*), meklēšanas sadaļā tika norādīts gan virsraksts, gan teksts, jo laikrakstā nereti virsraksts pilnībā neatklāj rakstā ietvertās personas, tēmas utt., tā vietā piedāvājot ieintriģējošus, nedaudz abstraktus virsrakstus. Izmantojot visus iepriekš minētos kritērijus, meklēšanas rezultātā tika atrasti 948 atbilstoši rezultāti. Visi šie raksti ierindojami vairākās laikraksta Diena rubrikās, piemēram, ziņas, komentāri, viedoklis, komentāri un viedokļi, sabiedrība, SestDiena, kultūra, kas notiek?, TV Izklaide, mājdzīvnieki, senioru Diena, nedēļas temats un intervija. Visbiežākie autori publikācijām par Valdi Zatleru ir laikraksta „Diena” žurnāliste Ināra Egle un komentētājs Māris Zanders.

Publicitātes līkne ir viļņveida ar izteiktu kāpuma daļu, kas izvietojusies pētījumā izvēlētajā laika periodā vidusdaļā (skat. 1. pielikumu), aptverot laiku no 30. maija līdz 23. oktobrim. Krass publikāciju intensitātes kāpums novērojams 2011. gada maija beigās, jūnija sākumā (nedēļā no 30. maija līdz 5. jūnijam). Tas raksturojams ar vēsturisko Valsts prezidenta Valda Zatlera runu 28. maija vakarā, kurā Zatlers paziņoja par savu lēmumu ierosināt Saeimas

atlaišanu. Viņa lēmums tika plaši apspriests dažādos aspektos. Lai gan pēc šī kāpuma seko publikāciju intensitātes kritums, tas jebkurā gadījumā ievērojami nepakāpjas zem vidējā publikāciju skaita nedēļā pētījuma laika perioda ietvaros. Tas attiecināms uz vairākiem medijā apspriestajiem notikumiem, ar kuriem saistīta V. Zatlera personība un lēmumi, piemēram, Valsts prezidenta pilnvaru beigas 7. jūlijā, 23. jūlijs, kad norisinājās referendums par 10. Saeimas atlaišanu, kā arī tika nodibināta Zatlera Reformu partija, kuras valdes priekšsēdētājs līdz partijas nosaukuma maiņai (2012. gada pavasarī) bija Valdis Zatlers. Tāpat publicitātei neļāva krist tādi notikumi kā 11. Saeimas vēlēšanas 17. septembrī un tām sekojošā koalīcijas izveide, kurā vienu no nozīmīgākajām lomām ieņēma tieši Zatlers. Taču pēc tam, sākot ar novembra pirmo pusi, publikācijas laikrakstā „Diena”, kurās atrodams atslēgvārds Zatler*, piedzīvo vispārēju kritumu, kurš turpinās līdz pat analizējamā laika perioda beigām.

Lai noskaidrotu vidējo publikāciju skaitu nedēļā pētījumā izvēlētajā laika periodā kopējais publikāciju skaits, kas ir 948, tika izdalīts ar kopējo nedēļu skaitu, kas ir 65 nedēļas. Rezultātā tika iegūts skaitlis 14,58, kuru noapaļojot iegūts bāzes skaitlis 15, kurš grafikā (skat. 3.1. att.) atzīmēts ar horizontālu līniju. Tādējādi virs līnijas ar tumši zilu krāsu iezīmējas laika periods, kurā publikāciju skaits pārsniedz vidējo publikāciju skaitu nedēļā, proti, ir augstāks nekā 15 publikācijas nedēļā, kurās atrodams atslēgvārds Zatler*. Savukārt zem atzīmētās līnijas ar gaiši zilu krāsu iezīmētas tās publikācijas noteiktajā laika periodā, kas publicitātes intensitātes ziņā nepārsniedz vidējo publikāciju skaitu.

3.1. attēls. Publicitātes tendences grafiks laikrakstā „Diena” laika periodā no 2011. gada 1. janvāra līdz 2012. gada 31. martam, kas norāda publikāciju intensitāti, salīdzinot ar vidējo publikāciju skaitu nedēļā.

Publicitātes līkne uzrāda četrus kāpumus. Izteiktu laikraksta uzmanību piesaistījusi Valsts prezidenta Valda Zatlera uzruna Latvijas tautai 28. maija vakarā un iepazīstināšana ar rīkojumu par Saeimas atlaišanas ierosināšanu. Laikrakstā tiek publicēta prezidenta runa,

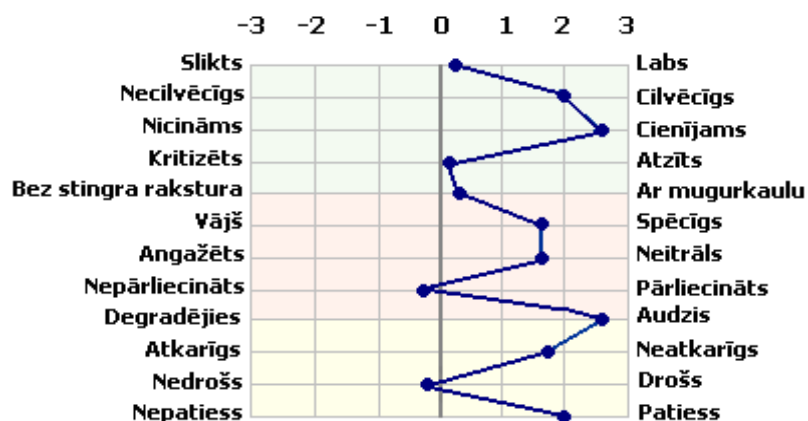
paziņojums par notikumu, auditorijas reakcija uz Zatlera paziņojumu, tā dēvēto oligarhu reakcija, vairāki žurnālistu komentāri, apstākļu un politiskās situācijas analīze, atskats uz notikumiem, kas raksturo prezidenta nonākšanu amatā, intervijas, kuru fokusā ir arī jautājumi par Zatleru, piemēram, ar kinorežisoru Jāni Streiču, rakstnieci Noru Ikstenu vai sociologu Aigaru Freimani, kā rezultātā tiek publicēti gan kultūras pārstāvju, gan politikas ekspertu viedokļi. Otrs publicitātes līknes kāpums (nedēļā no 18. jūlija) galvenokārt skaidrojams ar publikācijām par referendumu par 10. Saeimas atlaišanu. Tiek atgādināts par Zatlera soli, kas novedis pie šī referenduma un izteikti viedokļi par to, vilktas paralēles starp referenduma rezultātiem un attieksmi pret V. Zatlera rīcību, tiek diskutēts par Zatlera jaunā politiskā spēka dibināšanu. Tāpat laikrakstā dominē publikācijas par Zatlera atteikšanos piedalīties „Dienas” iecerētajā diskusijā ar Aivaru Lembergu. Trešo publicitātes kāpumu augusta beigās, septembra sākumā (no 15. augusta līdz 4. septembrim) raksturo publikācijas par gatavošanos Saeimas vēlēšanām, raksti par partijām (tai skaitā ZRP), partiju sarakstiem, kandidātiem un programmām. Visbeidzot pēdējais publicitātes kāpums laika periodā no 19. septembra līdz 23. oktobrim saistīts ar ārkārtas vēlēšanām - Zatleru kā to vaininieku, vēlēšanu rezultātiem, Zatlera Reformu partijas panākumiem un nākamās koalīcijas izveidi, un Zatlera lēmumiem saistībā ar koalīcijas partneru izvēli. Kā rezultātā, brīdī, kad ir izveidota jaunā valdība, laikraksta „Diena” publikācijās dominē komentāri un viedokļi, kas norāda uz diezgan neveiksmīgo Zatlera kā politiķa ienākšanu politikā, šķelšanos Zatlera Reformu partijā, un Valda Zatlera līdera spēju neesamību.

Jāsecina, ka lielāka loma publikāciju saturā un publicitātes apjomā ir tieši medijam nevis Zatleram. Valda Zatlera rīcība un izteikumi kalpojuši par ierosmi publikāciju tēmām, ļaujot laikrakstam, papildus informatīvām publikācijām, apskatīt viedokļus, izteikt komentārus un aplūkot turpmāko notikumu scenārijus.

Pēc kvantitatīvās kontentanalīzes metodes pielietošanas tika iegūti dati par laikrakstā izmantotajiem īpašības vārdiem, kas raksturo Valdi Zatleru gan kā valsts augstāko amatpersonu, gan politiķi, Zatlera Reformu partijas līderi. Rezultātā no kopējo publikāciju skaita semantiskā diferenciāla analīzes izveidei atlasītas 187 publikācijas, kurās atrodamas V. Zatleru raksturojušas īpašības un raksturojumi, kuri veiksmīgi pārveidojami īpašības vārdos.

Lai uzskatāmi novērtētu Zatlera tēlu, atrodoties dažādos ieņemamajos amatos un svarīgāko notikumu iespaidā, tika izveidotas trīs īpašības vārdu rangu tabulas par atšķirīgiem laika periodiem. Pirmā īpašības rangu tabula (skat. 2. pielikumu) izveidota laikraksta „Diena” rakstiem, kas publicēti no 2011. gada 1. janvāra līdz 2011. gada 27. maijam, tātad Valda Zatlera prezidentūras laikā līdz viņa rīkojumam Nr. 2 par Saeimas atlaišanu. Šāda datumu izvēle pamatojama ar iepriekš noteikto publicitātes tendenci. Vadoties pēc īpašības vārdu

rangu tabulas, izveidota semantiskā diferenciāļa polaritāšu profila analīze dotajam laika periodam (skat. 3.2. att.). Īpašības vārdi sakārtoti trīs dimensijās - novērtējuma (N), varas (V), aktivitātes (A), katru no dimensijām pārstāvēd ar četriem īpašības vārdu pāriem. Novērtējuma dimensijā iekļauti īpašības vārdu pāri slikts – labs, necilvēcīgs – cilvēcīgs, nicināms – cienījams, kritizēts - atzīts, varas dimensiju pārstāv tādas Zatleru raksturojošu īpašību skalas kā bez stingra rakstura – ar mugurkaulu, vājš – spēcīgs, angažēts – neitrāls, nepārliecināts – pārliecināts, bet aktivitātes dimensijas antonīmu pāri ir degradējies – audzis, atkarīgs – neatkarīgs, nedrošs – drošs, nepatiess – patiess. Norādīti tie īpašības vārdi, kas publikācijās ir visvairāk izmantoti. Veidojot īpašības vārdu pārus, galvenokārt iekļauti publikācijās izmantotie īpašības vārdi, taču vajadzības gadījumā definēti arī to antonīmi, ja kontentanalīzes rezultātā tādi nav atrodam. No dotajiem īpašības vārdiem autore definēti antonīmi ir nicināms, angažēts, degradējies, atkarīgs un nepatiess. Turklāt, lai izvairītos no savstarpēji līdzīgiem īpašības vārdiem, atzīmējot īpašības vārdu pārus rangū tabulās no sinonīmiem izvēlēts tikai viens vārds, kas papildināts ar sinonīmu raksturojošu pakāpi, piemēram, ja publikācijas minēts gan vārds „cilvēcīgs”, gan „cilvēcisks”, rangū tabulā uzrādīts vārds „cilvēcīgs”, neaizmirstot aprēķinos iekļaut arī vārdu „cilvēcisks”.

3.2. attēls. SD polaritāšu profila analīze laika raksta „Diena” publikācijām Valda Zatlera prezidentūras laikā no 2011. gada 1. janvāra līdz 27. maijam.

Laikrakstā „Diena” no 1. janvāra līdz 27. maijam Valda Zatlera kā Latvijas Republikas prezidenta un prezidenta kandidāta tēls galvenokārt ir pozitīvs. Maksimāla vērtējumu polaritāte ir īpašībām - slikts – labs, kritizēts – atzīts, bez stingra rakstura – ar mugurkaulu, nepārliecināts – pārliecināts, nedrošs – drošs, bet minimāla: necilvēcīgs – cilvēcīgs, nicināms – cienījams, vājš – spēcīgs, angažēts – neitrāls, degradējies – audzis, atkarīgs – neatkarīgs, nepatiess – patiess. Vienīgais negatīvais tēls ir varas dimensijas pāri nepārliecināts – pārliecināts un aktivitātes dimensijas īpašības vārdu pāri nedrošs – drošs. Lai

gan „Diena” publikācijās Zatlers tiek raksturots kā „drošs kandidāts”¹³⁰ 2011. gada Latvijas Republikas prezidenta vēlēšanās, analizējot viņa runas stilu vairākkārt tiek uzsvērtā nedrošība. Tiek norādīts, ka „V. Zatlera problēma esot tā, ka viņš cenšas izvairīties runāt par tēmām, ko nepārzina, viņš joprojām esot nedrošs”, Baiba Strautmane kā eksperte apgalvo, ka „viņš ir ļoti nedrošs.”¹³¹

„Ārpolitiski mums ir labs prezidents, kas šai ziņā gadu gaitā ir arī audzis,”¹³² tā laikraksta veidotajā diskusiju ciklā par Valdi Zatleru izteicies Andrejs Klementjevs. Izaugsmi novērtē arī žurnāliste Ilze Nagla: „Zatlers savā retorikā ļoti audzis. Viņš labi runā par tēmām, kuras pārzina.”¹³³

„Diena” publikācijās Zatleram piedēvēta spēja būt neatkarīgam, pausti uzskati, ka „Valdis Zatlers bija politiski neatkarīgs, nepiepildot izvirzītāju cerības,” viņš „nebija atkarīgs no oligarhiem, kas viņu izvirzīja zoodārzā, un labi apguva amata iemaņas.”¹³⁴ Papildinot šos izteikumus Latvijas Universitātes Sociālo un politisko pētījumu institūta direktors Nils Muižnieks atgādina: „Daži sākumā baidījās, ka viņš būs ieliktenis. Zatlers izrādījās pietiekami neatkarīgs un spējīgs atņemt atpakaļ vienu otru likumprojektu, kaut šāda prezidenta rīcība politiskajiem sponsoriem varētu nepatikt.”¹³⁵ Politikis Raivis Dzintars intervijā laikrakstam „Diena” aizskar vienu no Latvijas valsts pārvaldes un politikas problēmām, kas pēc viņa vārdiem ir dzīvīguma un patiesuma trūkums, lai gan tiek izteikta piebilde, ka „es nesaku, ka Valdis Zatlers nebūtu patiess – viņš tāds ir un šajos gados ir centies būt tuvāk tautai, cilvēkiem.”¹³⁶

Vienā no laikraksta veiktajām aptaujām un attiecīgi publikācijā pausts sabiedrības atbalsts Zatleram. Raksturojumā izmantots novērtējuma dimensijas īpašības vārdu pāris slikts – labs. Izteikumi ir visnotaļ pozitīvi, piemēram, „V. Zatlers nav slikts prezidents, neēdot no rokas un nedancojot pēc citu stabules”, kā arī „Valdis Zatlers ir vislabākais no visiem prezidentiem, kuri ir bijuši, — patiess un dabisks.”¹³⁷ Nedaudz negatīvāku vērtējumu savā

¹³⁰ Lazdiņš, A., Zalāne, E., Zālīte, I., Zembergs, M. (2011, 3. janv.). *Uzzināsim, kurš saimniekos Rīgas pili*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/01/03/Uzzinasim-kurs-saimniekos-Rigas-pili>

¹³¹ Dreijere, V. (2011, 23. apr.). *Latvijas politiķu runas stils – «peldēt», sist pretī vai jokot*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/04/23/Latvijas-politiku-runas-stils-peldet-sist-preti-vai-jokot>

¹³² Meļķis, D. (2011, 7. maij.). *Prezidents spēlētis stabilizējošu lomu, kas arī turpmāk būs svarīga*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/05/07/Prezidents-spelejis-stabilizejosu-lomu-kas-ari-turpmak-bus-svariga>

¹³³ Dreijere, V. (2011, 23. apr.). *Latvijas politiķu runas stils – «peldēt», sist pretī vai jokot*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/04/23/Latvijas-politiku-runas-stils-peldet-sist-preti-vai-jokot>

¹³⁴ Egle, I. (2011, 16. mart.). *Zatlers nevar būt visiem labs*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/03/16/Zatlers-nevar-but-visiem-labs>

¹³⁵ Muižnieks, N. (2011, 29. mart.). *Zatlers pagaidām ir viens*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/03/29/Zatlers-pagaidam-ir-viens>

¹³⁶ Meļķis, D. (2011, 30. apr.). *Visticamāk, būs labākā no esošajām izvēlēm, nevis labākā*. <http://news.lv/Diena/2011/04/30/Visticamak-bus-labaka-no-esosajam-izvelem-nevis-labaka>

¹³⁷ Egle, I. (2011, 5. febr.). *Centās kļūt tautas prezidents*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/02/05/Centas-klut-tautas-prezidents>

publikācijā ietver Māris Zanders: „Ņemot vērā, ka Latvija ir parlamentāra republika, deputātiem neapšaubāmi ir tiesības Zatlera kandidatūru noraidīt: tas, ka viņam ir pirmā termiņa pieredze, ka nemaz jau tik slikts prezidents viņš nebija utt. ir tādi švaki argumenti.”¹³⁸ Tāpat, lai raksturotu Zatlera kandidatūru, Zanders rubrikā „Viedoklis” izmanto īpašības vārdu cienījams: „Gan Zatlers, gan citas izskanējušās kandidatūras ir gana cienījamas vai vismaz neatgrūž, līdz ar to šādu spēlīšu reālā jēga ir un būs spēka demonstrēšana koalīcijā (nevis izvēle starp principiāli dažādiem kandidātiem).”¹³⁹ Līdzīgu nostāju intervijā pauž arī Liepājas mērs Uldis Sesks akcentējot, ka dotajā mirklī „Valdis Zatlers ir cienījamākais kandidāts.”¹⁴⁰

Pozitīvs, cilvēcīga prezidenta tēls iezīmējas arī citu pilsoņu publicētajos uzskatos: „V. Zatlers neskatās uz cilvēkiem no augšas, bet ir silts un cilvēcīgs” un „Valdis Zatlers no visiem trim prezidentiem, kas bijuši pēc neatkarības atjaunošanas, ir vispieņemamākais. Cilvēcīgs.”¹⁴¹

Negatīvākā atzīme novērtējuma dimensijā ir skalā kritizēts – atzīts. Laikraksts publikācijās nevairās klāstīt par Zatleram veltīto kritiku: „V. Zatlers ir kritizēts arī par to, ka nav tik ietekmīgs, lai ik gadu saņemtu uzaicinājumu uz Pasaules ekonomisko forumu Davosā, uz kuru viņš aizbraucis tikai 2009. gadā un 2010. gadā.”¹⁴² Tajā pašā laikā tiek vērsta uzmanība uz Zatlera tēla izaugsmi skalā kritizēts – atzīts: „No ļoti kritizētā, nievātā un pat mēģinājumiem pazemot pakļautā Valsts prezidenta Zatlera kunga viņš ir kļuvis par tautā atzītu prezidentu.”¹⁴³

Varas dimensijā laika periodā no 2011. gada 1. janvāra līdz 27. maijam Zatlers raksturots kā spēcīgs, ar mugurkaulu, neitrāls un pārliecināts. Šādas īpašības atzītas vairākās laikraksta „Diena” publikācijās. Vienu no pozitīvajiem Valda Zatlera vērtējumiem sniedz premjers Valdis Dombrovskis: „Valdis Zatlers ir pierādījis, ka ir labs prezidents, sākot no sarežģītas starta pozīcijas, ir spēcīgs kandidāts uz otro prezidentūras termiņu,”¹⁴⁴ tāpat kultūrvēsturnieks Ojārs Zanders pauž viedokli, ka „V. Zatlers nav slikts prezidents. Viņš ir

¹³⁸ Zanders, M. (2011, 7. maij.). *Naudai patīk, ja to skaita un pārskaita*. Sk. 2012. 28. mart.:

<http://news.lv/Diena/2011/05/07/Naudai-patik-ja-to-skaita-un-parskaita>

¹³⁹ Zanders, M. (2011, 12. mart.). *Neveiklības saziņā un koalīcijā*. Sk. 2012. 28. mart.:

<http://news.lv/Diena/2011/03/12/Neveiklibas-sazina-un-koalicija>

¹⁴⁰ Egle, I. (2011, 2. mart.). *Tas ir ceļš uz nekurienu, ceļot nodokļus*. Sk. 2012. 28. mart.:

<http://news.lv/Diena/2011/03/02/Tas-ir-cels-uz-nekurienu-celot-nodoklus>

¹⁴¹ Egle, I. (2011, 5. maij.). *Tautas prezidentam vairāk pilnvaru*. Sk. 2012. 28. mart.:

<http://news.lv/Diena/2011/02/05/Tautas-prezidentam-vairak-pilnvaru>

¹⁴² Egle, I. (2011, 11. maij.). *Valsts prezidenta ārpolitiku diktējusi ekonomiskā krīze*. Sk. 2012. 28. mart.:

<http://news.lv/Diena/2011/05/11/Valsts-prezidenta-arpolitiku-diktejusi-ekonomiska-krize>

¹⁴³ Egle, I. (2011, 8. janv.). *Zatlers pats negrib pieteikties*. Sk. 2012. 28. mart.:

<http://news.lv/Diena/2011/01/08/Zatlers-pats-negrib-pieteikties>

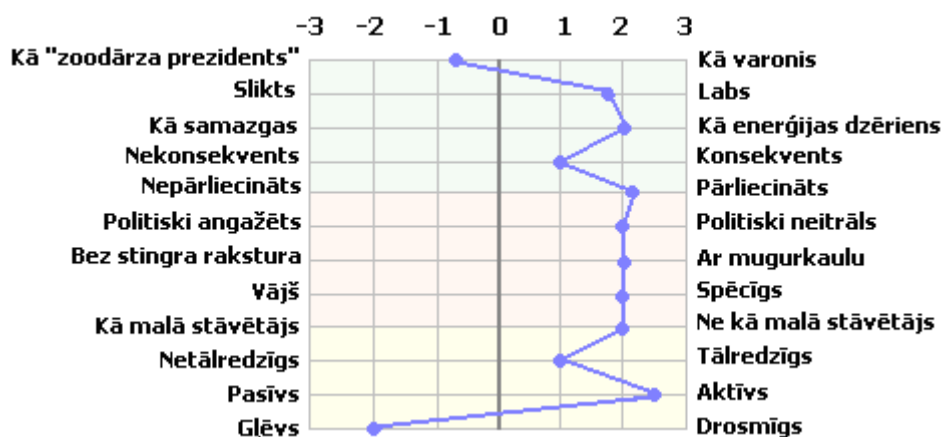
¹⁴⁴ Egle, I. (2011, 16. mart.). *Zatlers nevar būt visiem labs*. Sk. 2012. 28. mart.:

<http://news.lv/Diena/2011/03/16/Zatlers-nevar-but-visiem-labs>

izaudzis, spēcīgs un pārliecināts.”¹⁴⁵ Lai gan Māris Zanders atzīmē, ka Zatlera pārliecinātība var tikt apšaubīta: „Īsi sakot, pauzes ieturēšana nav paša Zatlera interesēs un rada iespaidu, ka viņš nav pārliecināts par sava veikuma kvalitāti (kas droši vien tā nav).”¹⁴⁶ „Valsts prezidents vienīgais no trim augstākajām valsts amatpersonām ir spējīgs ieņemt neitrālu pozīciju,”¹⁴⁷ atzīts laikraksta publikācijās.

Nereti klāstīti uzskati par to vai Zatlērs ir bez stingra rakstura vai tieši otrādi – ar mugurkaulu. Piemēram, politiķis Vladlens Dozorcevs, atbildot uz jautājumu vai Valdis Zatlērs cenšas būt labs visiem, kas ne vienmēr izdodas, Dozorcevs uzsver, ka „daļēji tas atkarīgs no rakstura, kas viņam (Zatleram) nav stingrs.”¹⁴⁸ Pretēju viedokli debašu ciklā par nākamo Valsts prezidentu pauž uzņēmēju pārstāvis Normunds Bergs: „Nevar prasīt, lai dakteris uzreiz ir arī brīnišķīgs orators, bet manās acīs viņš cieņu iemantoja, kad budžeta griešanas smagākajā punktā – slavenajā piecu stundu valdības sēdē – viņš to izkustināja no mirušā punkta. Var uzskaitīt visu ko, bet mugurkauls viņam ir noteikti.”¹⁴⁹

Otrā īpašības rangu tabula (skat. 3. pielikumu) izveidota laikraksta „Diena” rakstiem, kas publicēti no 2011. gada 28. maija, rīkojuma Nr. 2 par Saeimas atlaišanu, līdz 2011. gada 7. jūlijam, kad beidzās Zatlera pilnvaras Valsts prezidenta amatā. Papildus publikācijās atrastajiem īpašības vārdiem no jauna definēti antonīmi – kā samazgas, nekonekvēns, politiski angažēts, kā malā stāvētājs, netālredzīgs un pasīvs. Attiecīgi izveidota semantiskā diferenciāļa polaritāšu profila analīze (skat. 3.3. att.).

3.3. attēls. SD polaritāšu profila analīze laikraksta „Diena” publikācijām Valda Zatlēra prezidentūras laikā no 2011. gada 28. maija līdz 7. jūlijam.

¹⁴⁵ Zanders, O. (2011, 5. febr.). *Vēlos pili redzēt kultūras cilvēku*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/02/05/Velos-pili-redzet-kultur-as-cilveku>

¹⁴⁶ Zanders, M. (2011, 15. mart.). *Zatleram jāsteidzas*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/03/15/Zatleram-jasteidzas>

¹⁴⁷ Točs, S. (2011, 6. maij.). *Radissongeita*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/05/06/Radissongeita>

¹⁴⁸ Bojārs, G. (2011, 2. apr.). *Zatlēra ultimāts bija trauma visām frakcijām un deputātiem*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/04/02/Zatlera-ultimats-bija-trauma-visam-frakcijam-un-deputatiem>

¹⁴⁹ Melķis, D. (2011, 16. apr.). *Gribam, lai «augšas» domātu ekonomiski. Arī prezidents*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/04/16/Gribam-lai-augsas-domatu-ekonomiski-Ari-prezidents>

No 2011. gada 28. maija līdz 7. jūlijam kopējais Valda Zatlera tēls ir pozitīvs, kā izņēmumu minot vien negatīvo raksturojumus kā „zoodārza prezidents” un „glēvs”. Pēc Latvijas Valsts prezidenta rīkojuma Nr. 2 par Saeimas atlaišanas ierosināšanu, pamatojoties uz Latvijas Republikas Satversmes 48. pantu, laikrakstā parādās tādi Zatlera apzīmējumi kā varonis, ne malā stāvētājs, kā enerģijas dzēriens, kuri līdz 27. maijam publikācijās netika lietoti. Publikācijās sāk izmantot spēcīgus un interesantus apzīmējumus, kas veltīti V. Zatleram, piemēram: „Pirms četriem gadiem Valdis Zatlers tika lamāts par «zoodārza prezidentu», pēc pagājušās sestdienas viņš kļuva par tautas varoni.”¹⁵⁰ Lai gan viedokļi par to, cik lielā mērā Zatlers ir kā varonis, dalās. Laikraksts publicējis paziņojumus twitter tīklā, kas ir reakcija uz rīkojumu Nr. 2 par Saeimas atlaišanu, un tie galvenokārt ir negatīvi. Kristians Rozentāls publicējis viedokli: „Pretīgi. Pārpildījās šodienas prognozējums. Zatlers nu pašapmierinās, jo nav patriekts un ir viendienas varonis. Sūdus gadiem strebs citi”, līdzīgi uzskata arī Mārcis Bendiks apgalvojot, ka „absurda nevis atlaižamas Saeimas turpmākā darbība, bet, ka glēvs caurkritis prezidents Saeimu vēlas atlaist. Āksts.”¹⁵¹ Raksturojot Valdi Zatleru pēc 28. maija uzrunas, sociologs Aigars Freimanis intervijā izmantoja pat tādu salīdzinājumu kā enerģijas dzēriens: „Es no cilvēka, kurš nav saistīts ar politiku, dzirdēju salīdzinājumu, ka Zatlers Vienotībai ir kā enerģijas dzēriens, kura bundžu var izmest laukā pēc vēlēšanām. (...) Zatlers kalpotu kā enerģijas dzēriens ne jau tikai Vienotībai, bet idejai, ka Latvijai ir nepieciešamas lielas, stabilas partijas.”¹⁵²

Tāpat novērtējuma dimensijā dotajā laika posmā konstruēts tēls, ka Valdis Zatlers ir konsekvents un labs. Laikraksta publiskotajā vēstulē pausts, ka „līdz parādījās Bērziņš kā prezidenta kandidāts, no sirids domāju, ka Zatlers ir labākais. Taču tagad visas intervijas rāda, ka Bērziņš ir vismaz 3x labāks nekā Zatlers savos pirmajos gados.”¹⁵³ Savukārt intervijā laikrakstam „Diena” Zatlers sevi vērtē kā konsekventu: „Biju pietiekami konsekvents savā rīcībā. Marta vidū paziņoju, ka esmu gatavs kandidēt, un pēc tam mani arī izvirzīja; nācu klajā ar savu programmatisko redzējumu Latvijas Universitātē.”¹⁵⁴

Varas dimensijā Zatlera raksturojošie īpašības vārdi ir pārlicināts, politiski neitrāls, ar mugurkaulu un spēcīgs, kas nozīmē, ka arī šajā dimensijā Valda Zatlera tēls ir pozitīvs. Varas dimensijā kopējais tēls ir pat pozitīvāks nekā abās pārējās dimensijās. Laikraksta „Diena”

¹⁵⁰ Kasparāns, G., Zālīte, Z. (2011, 4. jūn.). Kauja zaudēta. Vai uzvarēs karā? Sk. 2012. 29. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/06/04/Kauja-zaudeta-Vai-uzvares-kara>

¹⁵¹ Diena. (2011, 30. maij.). Pirmā reakcija uz Zatlera paziņojumu twitter tīklā. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/05/30/Pirma-reakcija-uz-Zatlera-pazinojumu-twitter-tikla>

¹⁵² Rozentāls, A. (2011, 25. jūn.). *Zatlers kalporu kā enerģijas dzēriens Vienotībai*. Sk. 2012. 29. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/06/25/Zatlers-kalporu-ka-enerģijas-dzeriens-Vienotibai>

¹⁵³ Diena. (2011, 4. jūn.). *Vēstules*. Sk. 2012. 29. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/06/04/VESTULES>

¹⁵⁴ Zālīte, Z. (2011, 2. jūl.). *Izlēmu, ko darīšu*. Sk. 2012. 29. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/07/02/Izlemu-ko-darisu>

publikācijās norādīts, ka „līdz sestdienai V. Zatlerā bija jūtama gan nedrošība, no kuras viņš nebija ticis vaļā četros prezidentūras gados, gan centieni iztapt vienam, otrajam un trešajam. Pēc uzrunas Latvijas Televīzijā viņš ārēji šķita atbrīvojies un ļoti pārliecināts par sevi.”¹⁵⁵ Zatlera rīcību slavē Jānis Birks atzīstot viņu par vīru ar mugurkaulu: „Zatlers ir parādījis, ka viņam ir mugurkauls. Viņš rīkojās kā valstsvīrs un visas tautas prezidents.”¹⁵⁶ Uzrunājot Valdi Zatleru, šādus vārdus lieto arī kinorežisors Jānis Streičs: „Jūs parādījāt sevi kā vīru ar mugurkaulu (...) Jūsu pēdējais izšķirīgais solis ir aicinājums mums domāt.”¹⁵⁷ Tāpat pozitīvs vērtējums iegūts auditorijas atsauksmēs, Gustavs Strenga komentē: „Stingri, spēcīgi, atbildīgi. Zatlers atteicās no sava labuma valsts interešu vārdā.”¹⁵⁸ Savukārt V. Zatlers intervijā žurnālistei Inārai Eglei atzīst, ka, kamēr viņš ir Valsts prezidents, viņš ir „politiski neitrāls savā amatā un pret visiem iztuos vienlīdzīgi. Taču esmu arī teicis, ka nestāvēšu malā un būšu politiski aktīvs pēc pilnvaru beigām.”¹⁵⁹ To, ka Zatlers nebūs malā stāvētājs, viņš pats uzsvēris ne reizi vien, un laikraksts šo aktivitātes uzstādījumu atspoguļojis: „Viennozīmīgi es nebūšu malā stāvētājs. Šos politiskos procesus, kas valstī ir sākušies, es faktiski esmu iniciējis un, protams, nestāvēšu malā. Galīgais lēmums vēl nav pieņemts, bet malā stāvētājs es viennozīmīgi nebūšu.”¹⁶⁰

Visbeidzot, lai gan Jānis Streičs komentētājam Sandrim Točam pauž pārliecību, ka „Valdis Zatlers no visiem prezidentiem ir bijis visaktīvākais, kas ir braukājis un ticis ar tautu,”¹⁶¹ laikrakstā pārstāvēts viedoklis, ka „Zatlers nav bijis tik tālredzīgs kā Vīķe-Freiberga, jo ir domājis par īslaicīgu efektu un sava tēla spodrināšanu.”¹⁶²

Komentējot polaritātes vērtējumu laikraksta „Diena” publikācijas, dotajā laika periodā īpašībām ir minimāla polaritāte, proti, ikviens vērtējums ir lielā mērā viennozīmīgs.

Savukārt trešā īpašības rangū tabula (skat. 4. pielikumu) un semantiskā diferenciāļa polaritāšu profila analīze (skat. 3.4. att.) izveidota rakstiem, kas publicēti sākot ar 2011. gada 8. jūliju līdz pat 2012. gada 31. martam. Īpašības vārdi sakārtoti trīs neatkarīgās dimensijās pa

¹⁵⁵ Egle, I. (2011, 1. jūn.). *Bērziņš atrodas punktā, kurā reiz bija Zatlers*. Sk. 2012. 29. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/06/01/Berzins-atrodas-punkta-kura-reiz-bija-Zatlers>

¹⁵⁶ Kasparāns, Ģ., Zālīte, Z. (2011, 4. jūn.). *Kauja zaudēta. Vai uzvarēs karā?* Sk. 2012. 29. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/06/04/Kauja-zaudeta-Vai-uzvares-kara>

¹⁵⁷ Ugaīne, A. (2011, 4. jūl.). *Zatlera atvadas samijas ar politiku*. Sk. 2012. 29. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/07/04/Zatlera-atvadas-samijas-ar-politiku>

¹⁵⁸ Diena. (2011, 30. maij.). *Pirmā reakcija uz Zatlera paziņojumu twitter tīklā*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/05/30/Pirma-reakcija-uz-Zatlera-pazinojumu-twitter-tikla>

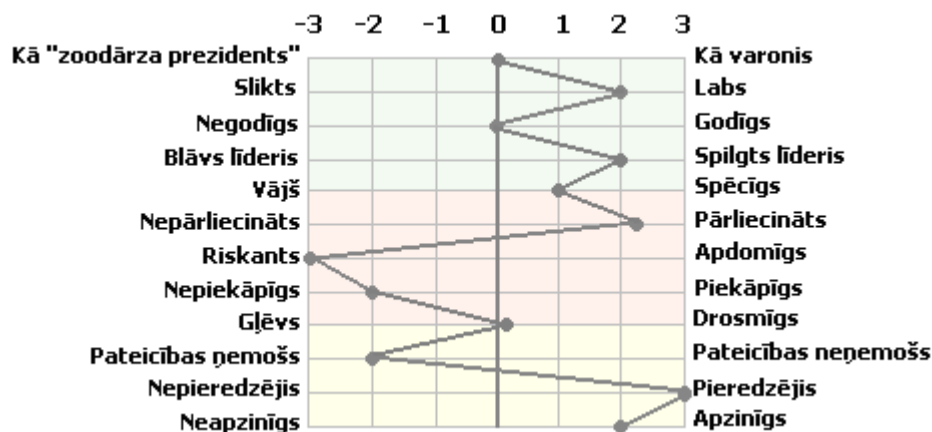
¹⁵⁹ Egle, I. (2011, 11. jūn.). *Jāsaprot, ka šī ir iespēja katram Latvijas iedzīvotājam*. Sk. 2012. 29. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/06/11/Jasaprot-ka-si-ir-iespeja-katram-Latvijas-iedzivotajam>

¹⁶⁰ Egle, I. (2011, 8. jūn.). *Ar Zatleru trāpītu vairākiem zaķiem*. Sk. 2012. 29. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/06/08/Ar-Zatleru-trapitu-vairakiem-zakiem>

¹⁶¹ Točs, S. (2011, 1. jūn.). *Pasaule visu redz*. Sk. 2012. 29. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/06/01/Pasaule-visu-redz>

¹⁶² Kasparāns, Ģ., Zālīte, Z. (2011, 4. jūn.). *Kauja zaudēta. Vai uzvarēs karā?* Sk. 2012. 29. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/06/04/Kauja-zaudeta-Vai-uzvares-kara>

četriem īpašības vārdu pāriem katrā dimensijā. Analīzes rezultātā novērtējuma dimensijā Valdis Zatlers tiek vērtēts kā spilgts līderis, labs, neitrāli vērtēts skalās negodīgs – godīgs un kā „zoodārza prezidents” - kā varonis, varas dimensijā Zatlers ir spēcīgs, pārliecināts, ļoti riskants, nepiekāpīgs, bet aktivitātes dimensijā: drosmīgs, pateicības ņemošs, ļoti pieredzējis, un apzinīgs.

3.4. attēls. SD polaritāšu profila analīze laikraksta „Diena” publikācijām sākot ar 8. jūliju, pēc Zatlera prezidenta pilnvaru beigām, līdz 2012. gada 31. martam.

Dotajā laika periodā Valda Zatlera tēls ir negatīvāks nekā iepriekš analizētajos laika periodos, taču kopējais konstruētais tēls saglabājas pozitīvs. Lai gan publikācijās tiek vērsta uzmanība uz Zatlera novērtējuma uzlabošanu laika gaitā, runājot par Zatlera rīcību, izteikumiem, politiskajiem notikumiem pēc 8. jūlija caurmērā tiek izmantoti negatīvāki īpašības vārdi nekā pozitīvi. Laikraksta „Diena” publikācijās, atskatoties uz 2011. gadu, tiek izteikts vērtējums arī par Zatleru: „Par izcilu ķirurgu, viduvēju slimnīcas vadītāju un vāju prezidentu uzskatītais Valdis Zatlers pārsteidza visus un, šķiet, arī pats sevi ar pirmo likumīgo Saeimas atļaušanas aktu Latvijas vēsturē, vienā rāvienā kļūdams par tautas varoni — oligarhu apkarotāju un pēc tam ar pusotra mēneša laikā izveidotu partiju iegūdams 22 vietas 11.Saeimā.”¹⁶³ Līdzīgi atskati uz notikumiem un viedokļiem par V. Zatleru publikācijās novērojami arī gada laikā, piemēram, tuvojoties vēlēšanām: „Bijušais prezidents, kuram, ieņemot valsts pirmās personas amatu, visu laiku līdzī vilkās «zoodārza prezidenta» un «pateicību ņēmēja» ēna, no tās pa īstam atbrīvojās tikai 28. maija vakarā, paziņojot par 10. Saeimas atļaušanu.”¹⁶⁴ Laikrakstā nereti līdzās Zatlera vārdam atrodams vārds „varonis”, taču bieži vien tas tiek darīts ne visai pozitīvā atzinumā. M. Zanders Zatleru sauc par varoni, ietverot to sarkasmā: „Savā laikā nevienu būtisku lēmumu nepieņēmušais, allaž ar sirēnām braucošais, Ls 40 000 dīvānus slepeni pārkošais, uz Krievijas uzbrukuma piemeklēto Gruziju

¹⁶³ Kasparāns, Ģ., Zirnīs, E. (2011, 23. dec.). *Gada varoņi 2011*. Sk. 2012. 30. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/12/23/Gada-varoni-2011>

¹⁶⁴ Fridrihsone, M. (2011, 8. sept.). *Vidzemē cīņā sūta pieredzējušus smagsvarus*. Sk. 2012. 30. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/09/08/Vidzeme-cina-suta-pieredzejus-us-smagsvarus>

no olimpiskajām spēlēm nebraucošais, aploknes ņemošais, četrus gadus oligarhus ne ar vārdu nepieminējušais Zatlers piepeši ir kļuvis par tautas varoni? Es apsveicu vēlētājus un noliecu galvu gudrās izvēles priekšā.”¹⁶⁵

Tāpat tiek pausts, ka V. Zatlers nav kļuvis par tik spilgtu līderi, kā cerēts. To politologs Jānis Ikstens skaidro ar to, ka „Valdis Zatlers ir labs un apzinīgs cilvēks, kurš apstākļu sagādīšanās dēļ nonāca Valsts prezidenta amatā un sabiedrības atbalstu ieguva ar vienu vienīgu parakstu, nebūdams ļoti spēcīgs prezidents.”¹⁶⁶ Taču to vai „viņš izveidosies par spēcīgu politiķi”¹⁶⁷ rādīšot laiks.

Tēls vienlīdzīgi dalās skalā negodīgs – godīgs, kopvērtējumā dodot neitrālu pozīciju. Vienā publicētajā laikraksta lasītāju vēstulē atgādināts, ka „Zatlers, piemēram, pateica, ka ir ņēmis aploknes, viņam ar atmiņu tātad viss kārtībā, pluss — godīgs, atzinās.”¹⁶⁸ Turpretim citā vēstulē kāds jaunietis sašutis par Zatlera negodīgumu: „Es gribētu noskaidrot, kā ir, kad mums vairākiem studentiem pagājušo 5dien un 6dien tika piedāvāts nopelnīt 10,- LVL neko īpašu nedarot. (..) Mums vajadzēja veikt pārskaitījumu uz Zatlera reformas partijas kontu, summas lielumi bija dažādi. (..) Tātad, vai tad Zatlers ir tas godīgais, kas šādi dara?”¹⁶⁹

Publikācijās tiek uzsvērta ZRP priekšsēdētāja pārliecība: „Valdis Zatlers, kurš prezidenta amatā izskatījās diezgan nevarīgs, tagad savā pārliecībā par to, ko runā, bija labāks nekā jebkad.”¹⁷⁰ To, ka viņš ir pārliecināts intervijā klāsta arī pats V. Zatlers: „Esmu pārliecināts ar katru dienu vairāk (..)”.¹⁷¹ Tomēr paralēli Zatlera pārliecinātībai tiek minēts arī viņa riskantums. Žurnāliste Baiba Strautmane izteikusies, ka „Zatlers pats ir liels risks,”¹⁷² un tam vēstulēs piekrīt arī laikraksta lasītāji.

Vēl varas dimensijā V. Zatlers parādās kā nepieķāpīgs: „Zatlera Reformu partijas līderis Valdis Zatlers joprojām ir nepieķāpīgs savās pozīcijās, un ZZS iekļaušana koalīcijā vēl aizvien šai partijai ir sarkanā līnija.”¹⁷³ Savukārt publikācijās visbiežāk minētais īpašības vārds aktivitātes dimensijā ir „gljēvs”. Šādu Zatlera raksturojumu laikrakstam sniedzis A.

¹⁶⁵ Zanders, M. (2011, 3. okt.). *Latviešu veids, kā dedzināt mašīnas*. Sk. 2012. 30. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/10/03/Latviesu-veids-ka-dedzinat-masinas>

¹⁶⁶ Egle, I. (2012, 30. mart.). *Sāks jaunu dzīvi ar citu nosaukumu*. Sk. 2012. 30. mart.: <http://news.lv/Diena/2012/03/30/Saks-jaunu-dzivi-ar-citu-nosaukumu>

¹⁶⁷ Odiņš, K., Egle, I. (2011, 30. jūl.). *Tagad varu to atklāt...* Sk. 2012. 29. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/07/30/Tagad-varu-to-atklat%E2%80%A6>

¹⁶⁸ Diena. (2011, 3. sept.). *Vēstules*. Sk. 2012. 30. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/09/03/VESTULES>

¹⁶⁹ Lazdiņš, A. (2011, 31. aug.). *Partijas finanšu meli vai Trojas zirgs*. Sk. 2012. 30. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/08/31/Partijas-finansu-meli-vai-Trojas-zirgs>

¹⁷⁰ Lūsiņa, I. (2012, 23. febr.). *Dillītes mums jau bija*. Sk. 2012. 30. mart.: <http://news.lv/Diena/2012/02/23/Dillites-mums-jau-bija>

¹⁷¹ Rozentāls, A. (2011, 17. aug.). *Ar ko atšķiras Zatlera Reformu partija no Vienotības*. Sk. 2012. 30. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/08/17/Ar-ko-atskiras-Zatlera-Reformu-partija-no-Vienotibas>

¹⁷² Strautiņš, R. (2011, 13. aug.). *Bīstamā mājsaimniece*. Sk. 2012. 29. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/08/13/Bistama-majsaimniece>

¹⁷³ Egle, I. (2012, 18. janv.). *ZZS līdz valdībai vēl tālu*. Sk. 2012. 30. mart.: <http://news.lv/Diena/2012/01/18/ZZS-lidz-valdibai-vel-talu>

Lembergs apgalvojot, ka „Gļēvs viņš bija, kad parādījās otrs prezidenta kandidāts un gļēvuma dēļ izdeva rīkojumu nr. 2.”¹⁷⁴ Lai arī Iveta Grigule intervijā tomēr atzīmējusi, ka „ja viņš (Zatlers) ir bijis tik drosmīgs, lai pateiktu A, tad viņam ir jāsaka arī B.”¹⁷⁵ Turklāt Valdis Zatlers tiek atzīts par ļoti pieredzējušu: „Zatlera Reformu partijā nav neviena vairāk pieredzējuša politiķa par pašu Zatleru,”¹⁷⁶ „viņš ir bijušais prezidents, četri gadi amatā. Viņam ir ļoti nopietna politiskā pieredze,”¹⁷⁷ apgalvots laikraksta publikācijās no 2011. gada 8. jūlija līdz 2012. gada 31. martam.

Salīdzinot visas trīs īpašības vārdu rangu tabulas izvēlētajos laika periodos, secināms, ka viscaur pētniecības laika periodam laikraksta „Diena” publikācijās sastopami četri īpašības vārdu pāri (slikts – labs, nepārliecināts – pārliecināts, vājš – spēcīgs, degradējis – audzis). Iezīmējas konkrēta šo Zatleru raksturojošu īpašību tendence. Pirmkārt, Valda Zatlera tēls laikraksta publikācijās ir pozitīvs, otrkārt, Zatlera tēls, kuru raksturo minētie antonīmu pāri, galvenokārt laika gaitā pakāpeniski kļūst arvien pozitīvāks, tātad tēls dažādos ieņemamajos amatos un to nomaiņas procesā ir atšķirīgs, mainīgs. Tēls skalā slikts – labs arvien nedaudz uzlabojas. Salīdzinot laika periodus, jāatzīmē, ka Zatlers kļūst arī pārliecinātāks. Skalā degradējis – audzis sākotnēji Zatlers ir audzis, bet jau abos turpmākajos laika periodos, tēls iegūst augstāko atzīmi, kas nozīmē, ka Valdis Zatlers pēc Saeimas atļaušanas ierosināšanas 28. maijā ir ļoti audzis. Vienīgais vērtējums, kurš pēdējā analizētajā laika periodā ir negatīvāks nekā abos iepriekšējos, ir skalā vājš – spēcīgs. Lai gan līdz 7. jūlijam V. Zatlers publicētajos viedokļos kļūst spēcīgāks, pēc 8. jūlija līdz 2012. gada 31. martam V. Zatlers atzīts par vājāku nekā 2011. gada sākumā.

3.2. Valda Zatlera tēls portāla „Delfi” publikācijās

Lai noskaidrotu Valda Zatlera tēlu portāla „Delfi” publikācijās un komentāros pie šīm publikācijām, portāla arhīvā pēc nosaukumā nepieciešamo atslēgvārdu Zatler*, prezident* vai eksprezident* un laika perioda (no 2011. gada 1. janvāra līdz 2012. gada 31. martam) atlases tālākai analīzei tika izvēlētas 296 prasībām atbilstošas publikācijas. Atslēgvārdi tika meklēti tikai portāla „Delfi” publicēto rakstu virsrakstos, jo ziņu portāls praktizējas nosaukumos precīzi izteikt publikācijā pausto, norādot arī galveno varoņu vārdus, uzvārdus vai ieņemamos amatus, kas atvieglo izlases procesu. Atlasītie raksti publicēti vairākās portāla „Delfi” sadaļās: Ziņas-Latvijā-Sabiedrība; Ziņas-Delfi versijas-Versijas; Aculiecinieks;

¹⁷⁴ Rozentāls, A. (2011, 16. jūl.). *Zatlers atsakās piedalīties diskusijā ar Lembergu*. Sk. 2012. 29. mart.:

<http://news.lv/Diena/2011/07/16/Zatlers-atsakas-piedalities-diskusija-ar-Lembergu>

¹⁷⁵ Točs, S. (2011, 21. jūl.). *Liela iespēja mainīt sistēmu*. Sk. 2012. 29. mart.:

<http://news.lv/Diena/2011/07/21/Liela-iespeja-mainit-sistemu>

¹⁷⁶ Točs, S. (2011, 15. okt.). *Dombrovskis vai Zatlers*. Sk. 2012. 30. mart.:

<http://news.lv/Diena/2011/10/15/Dombrovskis-vai-Zatlers>

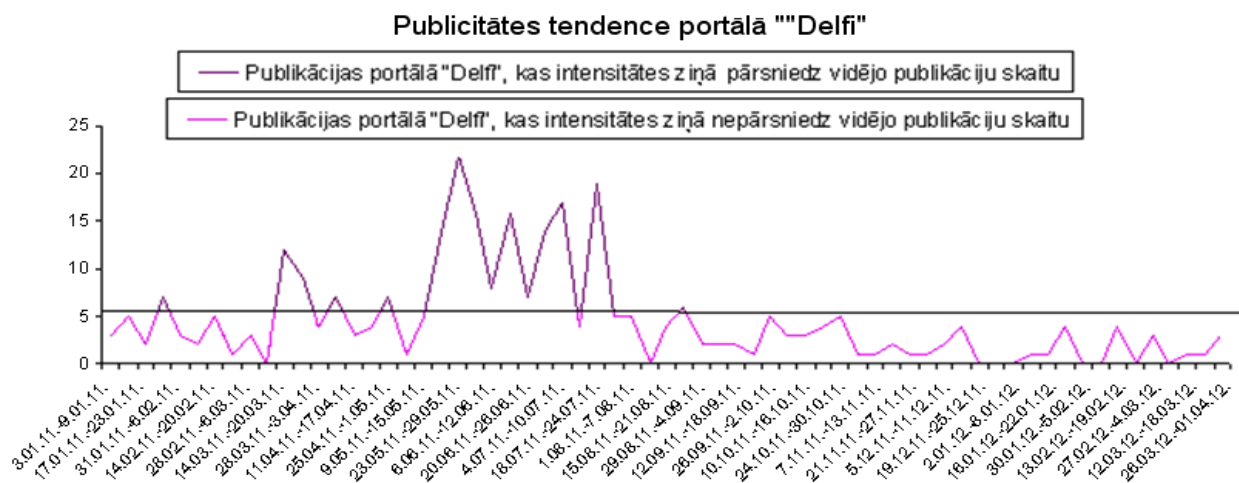
¹⁷⁷ Točs, S. (2011, 11. okt.). *Zatleram vajadzētu būt premjeram*. Sk. 2012. 30. mart.:

<http://news.lv/Diena/2011/10/11/Zatleram-vajadzetu-but-premjeram>

Izklaide; Bizness; Kultūra; Sports; Ziņas-Pasaulē-Baltijā; Delfi-Arhīvs. Visbiežāk publikācijas, kurās lietots kāds no atslēgvārdiem, atrodams sadaļā Ziņas-Latvijā-Sabiedrība. Šajā sadaļā publicēti pavisam 258 raksti jeb 87,16 % no visām atlasītajām publikācijām.

Publicitātes līkne portāla „Delfi” publikācijām (skat. 1. pielikumu) tāpat kā laikrakstā „Diena” uzrāda viļņveida raksturu. Neliels publicitātes kāpums novērojams 2011. gada marta vidū un beigās. Tomēr pastiprināta publicitāte sākas nedēļā no 16. maija, bet ilgst tikai līdz nedēļai no 2011. gada 18. jūlija līdz 24. jūlijam. Martā portāls „Delfi” nodrošina palielinātu publikāciju skaitu notikumiem un viedokļiem, kas saistīti ar Zatlera gatavību palikt Valsts prezidenta amatā vēl otru termiņu, tiek apsvērtas viņa kā amata kandidāta spējas. Savukārt intensīvākais publicitātes laiks izskaidrojams ar portāla pievērsto uzmanību Zatlera nostājai par viendzimuma partnerattiecību jautājumu, Valsts prezidenta amata kandidātu izvirzīšanai, protams, ārkārtas uzrunai tautai 28. maijā, Saeimas atlaišanas rosināšanai, Saeimas balsojumam par prezidentu, tāpat plaši apskatītas Valda Zatlera nākotnes ieceres, prezidenta pilnvaru termiņa beigas, atvadu pasākums Likteņdārzā, ziņots par Reformu partijas dibināšanu, kā arī diskutēts par dzīvokli Zatleram kā eksprezidentam. Taču sākot ar 25. jūliju neviens notikums, kurā iesaistīts arī Valdis Zatlers, netiek portālā apspriests pastiprināti.

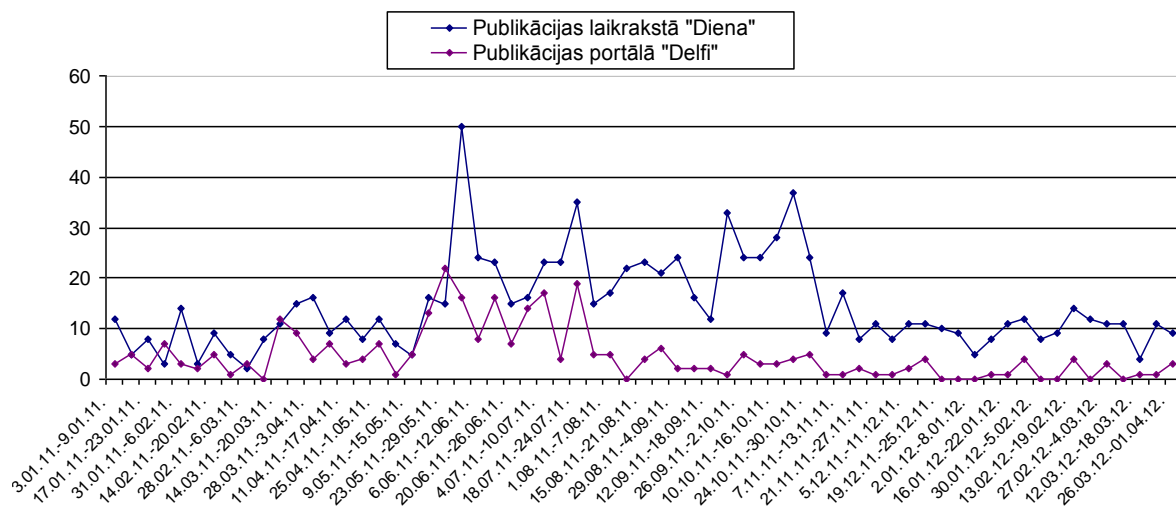
Izveidots publicitātes tendences grafiks portālā „Delfi” laika periodā no 2011. gada 1. janvāra līdz 2012. gada 31. martam, kas norāda publikāciju intensitāti, salīdzinot ar vidējo publikāciju skaitu nedēļā (skat. 3.5. att.). Lai noskaidrotu vidējo publikāciju skaitu nedēļā kopējā laika periodā, analīzes ietvaros 296 aplūkoto publikāciju skaits tika izdalīts ar kopējo nedēļu skaitu - 65 nedēļas. Iegūtais skaitlis 5,55 tika noapaļots, iegūstot bāzes skaitli 6, kurš grafikā atzīmēts ar horizontālu līniju. Virs minētās līnijas ar tumši violetu krāsu norādīts laika periods, kurā publikāciju skaits pārsniedz vidējo publikāciju skaitu nedēļā, tātad nedēļā ir vairāk nekā 6 publikācijas, kurās atrodams atslēgvārdi Zatler*, prezident* vai eksprezident*. Taču zem bāzes skaitļa noteiktās līnijas ar gaiši violetu krāsu ir tās publikācijas, kas noteiktajā laika periodā nepārsniedz vidējo publikāciju skaitu portālā „Delfi”.

3.5. attēls. *Publicitātes tendences grafiks portālā „Delfi” laikā no 2011. gada 1. janvāra līdz 2012. gada 31. martam.*

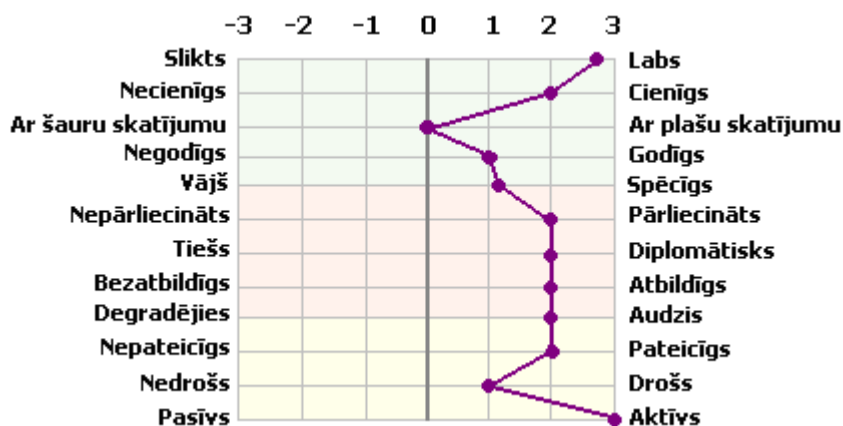
Lai gūtu priekšstatu par laikraksta „Diena” un portāla „Delfi” piešķirto nozīmi publikācijām, kurās atrodams galvenais atslēgvārds Zatler*, un to atšķirībām, salīdzināti abu mediju publicitātes rādītāji (skat. 3.6. att.). Lai gan laikrakstā un portālā apskatīto publikāciju skaits ir krietni atšķirīgs (laikrakstā izskatītas trīs reizes vairāk publikācijas, kas nozīmē, ka laikraksta „Diena” publicitātes rādītāji būs augstāki nekā portālam „Delfi”), nosakāmas publicitātes kopējās un atšķirīgās tendences. Secināms, ka 2011. gada sākumā un beigās, kā arī 2012. gada sākumā, proti, laikā, kad Zatlers atradies kādā noteiktā ieņemamajā amatā (kā Valsts prezidents un kā Zatlera Reformu partijas valdes priekšsēdētājs) gan laikrakstā „Diena”, gan portālā „Delfi” publicitātes ziņā ir vienlīdz pasīvs periods. Taču amatu nomainas procesā un svarīgu politisku notikumu ietekmē publicitātes tendence ir augsta. Gan laikraksts, gan portāls lielu nozīmi piešķirušiem notikumiem, kas risinājās no 2011. gada 28. maija līdz 24. jūlijam. Pēc tam portālā „Delfi” nav augsta publicitātes tendence, tajā pašā laikā laikraksta „Diena” interese par notikumiem, kas saistīti ar Valdi Zatleru turpinās līdz oktobra beigām. Tātad arī portālam „Delfi” (tāpat kā laikrakstam „Diena”) publicitātes tendences veidošanā ir lielāka loma nekā Valdim Zatleram.

Laikraksta "Diena" un portāla "Delfi" publicitātes grafiks

3.6. attēls. Publicitātes grafiks laikraksta „Diena” un portāla „Delfi” publikācijām laika periodā no 2011. gada 1. janvāra līdz 2012. gada 31. martam.

Minētajām 296 publikācijām tika veikta kvantitatīvā kontentanalīze, noskaidrojot portāla „Delfi” publikācijās izmantotos V. Zatleru raksturojošos īpašības vārdus. Tālākai analīzei atlasītas 267 publikācijas, kuru tekstā un pievienotajos komentāros konstatētas Zatleram piedēvētas īpašības. Izveidotas trīs īpašības vārdu rangu tabulas laika periodiem no 2011. gada 1. janvāra līdz 27. maijam (skat. 5. pielikumu), no 28. maija līdz 7. jūlijam, un no 8. jūlija līdz 2012. gada 31. martam, saskaņā ar tām veikta SD polaritāšu profila analīze (skat. 3.7. att.). Katrā no neatkarīgajām dimensijām (novērtējuma, varas un aktivitātes) ietvertas četras portāla „Delfi” publikācijās visvairāk minētās īpašības (šajā laika periodā tās ir pozitīvās īpašības) un to antonīmi (negatīvās īpašības, kuras ir autores definētas).

3.7. attēls. SD polaritāšu profila analīze portāla „Delfi” publikācijām Valda Zatlera prezidentūras laikā no 2011. gada 1. janvāra līdz 27. maijam.

Valda Zatlera prezidentūras laikā no 2011. gada 1. janvāra līdz 27. maijam portāla „Delfi” publikācijās kopējais tēls ir pozitīvs. Varas dimensijā Zatlers vērtēts kā spēcīgs, pārliecināts, diplomātisks un atbildīgs, bet novērtējuma un aktivitātes dimensijās tēls svārstās

no neitrāla līdz ļoti pozitīvam, atklājot, ka Zatlers ir labs, cienīgs, ar plašu skatījumu, godīgs, bet aktivitātes dimensijā viņš ir audzis, pateicīgs, drošs un aktīvs.

Apspriežot Valsts prezidenta amata kandidātus, gan pats Valdis Zatlers, gan citi viedokļa paudēji publikācijās norāda, ka V. Zatlers noteikti ir labs kandidāts. Portālā „Delfi” vēstīts Zatlera paustais uzskats intervijā laikrakstam „Neatkarīgā Rīta Avīze”: „Izvērtējot līdz šim paveikto un aplūkojot šobrīd publiski nosauktos nākamā Valsts prezidenta amata kandidātus, pašreizējais Valsts prezidents Valdis Zatlers secinājis - ir labākais kandidāts.”¹⁷⁸ To uzsver arī apvienības „Vienotības” pārstāve Sarmīte Ēlerte: „Zatlers ir labs kandidāts un viņam jāturpina darbs (..),”¹⁷⁹ un ar novērtējumu „cienīgs” atbalsta partijas „Pilsoniskā Savienība” līderis, Ģirts Valdis Kristovskis, apliecinot, ka „Valdis Zatlers ir cienīgs turpināt darbu šajā amatā vēl vienu termiņu.”¹⁸⁰ Lai gan Dzintars Zaķis pēc Zatlera paziņojuma saistībā ar reformām Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīcā pauž bažas par Valda Zatlera spēju turpināt pildīt prezidenta pienākumus, jo „ar šo paziņojumu Zatlers ir pierādījis, ka viņa skatījums nav tomēr pietiekami plašs (..).”¹⁸¹ Visbeidzot vēl viens „Vienotības” pārstāvis, premjers Valdis Dombrovskis norāda, ka viņš „vēl joprojām uzskata Zatleru par spēcīgu kandidātu.”¹⁸²

To cik godīgs ir Valdis Zatlers atklāj publikācijas autors Dainis Lemešonoks portāla „Delfi” sadaļā Ziņas-Delfi versijas-Versijas, atzīstot, ka piekrīt vēsturnieka Gustava Strengas prātulai: "Latvija ir pelnījusi tādu prezidentu kā Zatlers: mazliet pelēku, mazliet neveiklu, mazliet cilvēcīgu, mazliet apķērīgu un mazliet godīgu.”¹⁸³

Plašs V. Zatlera pašvērtējums atrodams portāla publikācijai pievienotajā Valda Zatlera atskaites lekcijas tekstā. Tiek uzsvērts, ka Zatlers ir pateicīgs, pārliecināts, un drošs: „Esmu pārliecināts, ka varam sabiedrības uzticību valstij un tās institūtiem palielināt no viencipara skaitļa līdz pārliecinošam vairākumam. (..) Esmu pateicīgs saviem priekštečiem Valsts prezidenta amatā – Guntim Ulmanim un Vairai Viķei-Freibergai – par lielo darbu Latvijas valsts ārpolitiskā kursa izveidē un īstenošanā. (..) Esmu drošs, ka varam sasniegt reģionā

¹⁷⁸ DELFI. (2011, 21. apr.). *Zatlers: esmu labākais prezidenta amata kandidāts*. Sk. 2012. 10. apr.:

<http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-esmu-labakais-prezidenta-amata-kandidats.d?id=38124567>

¹⁷⁹ DELFI. (2011, 10. maij.). *ZZS nevirzīs kandidātu prezidenta amatam; neizslēdz atsevišķu deputātu iniciatīvu*. Sk. 2012. 21. apr.:

<http://www.delfi.lv/news/national/politics/zs-nevirzis-kandidatu-prezidenta-amatam-neizsledz-atsevisku-deputatu-iniciativu.d?id=38426027>

¹⁸⁰ DELFI. (2011, 24. janv.). *Kristovskis: Zatlers ir cienīgs turpināt darbu*. Sk. 2012. 1. apr.:

<http://www.delfi.lv/news/national/politics/kristovskis-zatlers-ir-cienigs-turpinat-darbu.d?id=36412275>

¹⁸¹ BNS. (2011, 3. janv.). *Zaķis apšaubā Zatlera spēju ieņemt prezidenta posteni otro pilnvaru termiņu*. Sk.

2012. 1. apr.:

<http://www.delfi.lv/news/national/politics/zakis-apsaubu-zatlera-speju-ienemt-prezidenta-posteni-otro-pilnvaru-terminu.d?id=36039918>

¹⁸² DELFI. (2011, 15. mart.). *Zatlers būtu gatavs kandidēt uz otro termiņu*. Sk. 2012. 1. apr.:

<http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-butu-gatavs-kandidet-uz-otro-terminu.d?id=37402585>

¹⁸³ Lemešonoks, D. (2011, 14. apr.). *Dainis Lemešonoks: „Mi za odin Zatlers”*. Sk. 2012. 10. apr.:

<http://www.delfi.lv/news/comment/comment/dainis-lemesonoks-mi-za-odin-zatlers.d?id=38005067>

labākos rādītājus pretkorupcijas indeksā.”¹⁸⁴ Savukārt Visvaldis Lācis, kurš skaidri pavēstīja, ka nebalsos par Zatleru, „Delfi” pārpubliskotajā intervijā „Latvijas Avīzei” brīdina, ka „Zatlers nevar būt drošs (par ievēlēšanu), pat ja vairākums deputātu apsolītu viņam savas balsis. Zatlers gan atšķirībā no Maizīša ir daudz aktīvāks – tiekas ar deputātiem, aģitē,”¹⁸⁵ stāsta V. Lācis. Paužot viedokli par minēto atskaites lekciju Latvijas Universitātē, ekspremjers Andris Bērziņš sacījis, ka „prezidents runā bijis diplomātisks, lai pārāk nekritizētu tos, kas jau divus gadus ir pie varas.”¹⁸⁶

Valdis Zatlers pozitīvi vērtēts „par savu pragmatisko rīcību un to, ka izšķirīgos brīžos uzņēmās atbildību un viņa vārds nostrādāja, tai skaitā pēc 13.janvāra,” saņēmis uzslavas, jo „četrus gadus ir strādājis „pietiekami labi”, (..) tāpat par to, ka viņš īsā laikā „auga”, bez tam ir bijis „vistuvāk tautai.”¹⁸⁷ Izaugsmi akcentē arī Šadurskis, atzīstot, ka „pats personīgi atbalstot Zatlera kandidatūru, jo prezidents savas darbības četros gados esot „ļoti audzis”, kā arī pierādījis spēju būt patstāvīgam un neatkarīgam no politiskajiem spēkiem, kas viņu ievēlēja.”¹⁸⁸ Tiek atgādināts arī Valda Zatlera pirmajā runā Saeimā 2007. gadā teiktais, lai akcentētu gadu laikā sasniegto un īstenoto. Zatlers vērš uzmanību solītajam, ka „savā ceļosomā ņemšu atbildību un ievērošu neitralitāti pret jebkuru no politiskajiem spēkiem. Man to ir izdevies īstenot,”¹⁸⁹ atzīst V. Zatlers.

Lai noskaidrotu Valda Zatlera tēlu „Delfi” publikācijās laikā no 2011. gada 28. maija līdz 7. jūlijam, tika atlasītas kritērijiem atbilstošas publikācijas, noteikti publikācijās esošie īpašības vārdi – to daudzums un vērtējums -, nepieciešamības gadījumā definēti īpašības vārdu antonīmi (ne kā līderis, negodīgs, nepārlicināts, bez stingra rakstura, bezatbildīgs, politiski angažēts, kā malā stāvētājs, pasīvs, nepateicīgs, atriebīgs), un izveidota īpašības vārdu rangu tabula (skat. 6. pielikumu), pēc kuras veikta semantiskā diferenciāla polaritāšu profila analīze (skat. 3.8. att.).

¹⁸⁴ DELFI. (2011, 26. apr.). *Valsts prezidenta Valda Zatlera runa Latvijas Universitātē „Gudra un stratēģiska valsts. Latvijas nākotnes redzējums”*. Sk. 2012. 10. apr.: <http://g1.delfi.lv/doc/prezidenta-uzruna.pdf>

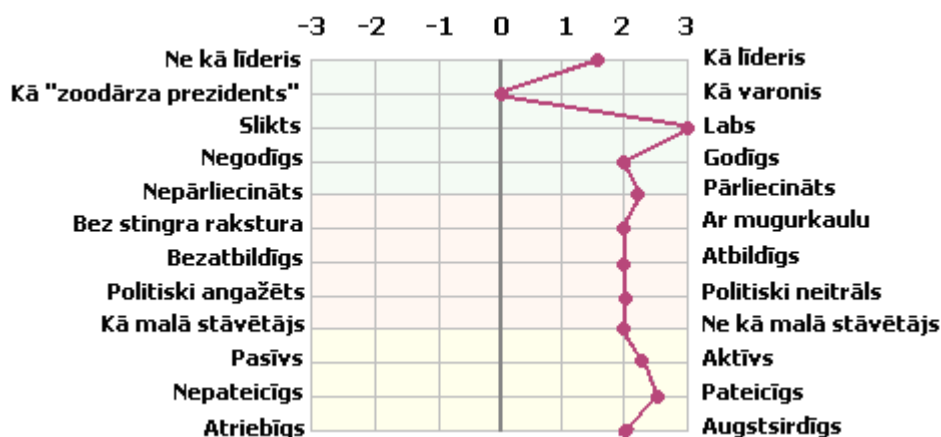
¹⁸⁵ Latvijas Avīze. (2011, 22. maij.). *Kāpēc Lācis nebalsos par Zatler? Intervija ar Saeimas deputātu Visvaldi Lāci*. Sk. 2012. 21. apr.: <http://www.delfi.lv/news/comment/comment/kapec-lacis-nebalsos-par-zatleru-intervija-ar-saeimas-deputatu-visvaldi-laci.d?id=38643767>

¹⁸⁶ DELFI. (2011, 26. apr.). *Zatlera „atskaites lekcija” pagaidām nevairo parlamentāriešu atbalstu viņa pārvēlēšanai*. Sk. 2012. 10. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlera-atskaites-lekcija-pagaidam-nevairo-parlamentariesu-atbalstu-vina-parvelesanai.d?id=38195039>

¹⁸⁷ Rozenfelde, L. (2011, 17. mart.). *Kas notiek Latvijā?: Nebija Davosā, atteicās runāt krieviski – kā vērtēt Zatleru?* Sk. 2012. 1. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/kas-notiek-latvija-nebija-davosa-atteicas-runat-krieviski-ka-vertet-zatleru.d?id=37437745>

¹⁸⁸ LETA. (2011, 24. mart.). *PS iekšējās diskusijās par prezidenta amatu atbalstu vairāk gūstot Zatlers*. Sk. 2012. 1. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/ps-ieksejas-diskusijas-par-prezidenta-amatu-atbalstu-vairak-gustot-zatlers.d?id=37586339>

¹⁸⁹ DELFI. (2011, 26. apr.). *Valdis Zatlers: Gudra un stratēģiska valsts. Latvijas redzējums*. Sk. 2012. 10. apr.: <http://www.delfi.lv/news/comment/comment/valdis-zatlers-gudra-un-strategiska-valsts-latvijas-nakotnes-redzejums.d?id=38193597>

3.8. attēls. SD polaritāšu profila analīze portāla „Delfi” publikācijām Valda Zatlera prezidentūras laikā no 2011. gada 28. maija līdz 7. jūlijam.

Polaritāšu profila analīze norāda, ka arī laika periodā no 28. maija līdz 7. jūlijam kopējais Valda Zatlera tēls ir pozitīvs. Plaši tiek informēts par Zatlera turpmākajiem plāniem pēc rosināšanas atlaist 10. Saeimu, tādējādi vērsta uzmanība uz Valda Zatlera aktivitāti. Portālā „Delfi” vairākās publikācijās klāstīts, ka „Valsts prezidents Valdis Zatlers vēl nav izlēmis, kāda būs viņa politiskā nākotne pēc pilnvaru termiņa beigām jūlijā, tomēr viņš uzsvēra, ka „viennozīmīgi es nebūšu malā stāvētājs”.¹⁹⁰ Tiek atzīts ne tikai tas, ka V. Zatlers nav kā malā stāvētājs, bet arī tas, ka viņš ir aktīvs: „Zatlers līdz prezidentūras beigām atsakās runāt par saviem nākotnes plāniem, vien norādot, ka arī turpmāk būs sabiedriski aktīvs un politiski virzīs tautas kustību.”¹⁹¹

Portālā „Delfi” bieži publiskota Valsts prezidenta pārstāvju sagatavota informācija. Lai gan publikācijās, kurās norādīts, ka tās sagatavojuši Zatlera sabiedrisko attiecību cilvēki, īpašības vārdi galvenokārt netiek lietoti, vienā no SA publikācijām minēts, ka V. Zatlers ir aktīvs. Valsts prezidenta kancelejas apkopotā informācija par prezidentu darbību vēsta, ka salīdzinot Zatlera darbību ar Vīķi – Freibergu, „likumdošanas iniciatīvas jomā Zatlers bijis aktīvāks.”¹⁹²

Kā raksta „Delfi”, vēsturiskajā 28. maija uzrunā Valdis Zatlers pateicās tautai par līdzdarbošanos 10. Saeimas vēlēšanās. „Esmu pateicīgs, ka jūs to izdarījāt, ka domājāt, izvēlējāties, vilkāt krustiņus un mīnusiņus,” pauda prezidents.¹⁹³ Citā publikācijā gan norādīts, ka Zatlers uzrunā ir ne tikai pateicīgs, bet gan ļoti pateicīgs un vēl arī godīgs: „Un esmu ļoti

¹⁹⁰ DELFI. (2011, 6. jūn.). *Zatlers: es nebūšu malā stāvētājs*. Sk. 2012. 28. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-es-nebusu-mala-stavetajs.d?id=38938159>

¹⁹¹ BNS. (2011, 4. jūl.). *Izšķīroties par labu topošajai Zatlera partijai, „Vienotību” varētu pamest Olšteins un Galvanovskis*. Sk. 2012. 5. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/izskiroties-par-labu-toposajai-zatlera-partijai-vienotibu-varetu-pamest-olsteins-un-galvanovskis.d?id=39405313>

¹⁹² DELFI. (2011, 29. jūn.). *Prezidentu darba duna: kā Zatlers un Vīķe – Freiberga kopa likumdošanas druvi*. Sk. 2012. 28. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/prezidentu-darba-duna-ka-zatlers-un-vike-freiberga-kopa-likumdosanas-druvu.d?id=39305737>

¹⁹³ DELFI. (2011, 28. maij.). *Zatlers nolemj rosināt Saeimas atļaušanu*. Sk. 2012. 21. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-nolemj-rosinat-saeimas-atlaisanu.d?id=38755691>

pateicīgs, ka jūs to izdarījāt – domājāt, izvēlējāties, vilkāt krustiņus, mīnusiņus sarakstos, kas jums bija priekšstatīti, un novēlējāt. (..) Un es būšu godīgs. Mēs visi, gan jūs, gan arī es kā Valsts prezidents pārāk labticīgi vērojām dažu cilvēku grupu interešu izpausmes, noraudzījāmieš un neko nedarījām.”¹⁹⁴ Portāls publikācijās norāda, ka Zatlers paudis pilnīgu pārliecību par savu rīcību, un akcentējis savu augstsirdību: „Zatlers žurnālistiem sacīja, ka ir pilnīgi pārliecināts par savu sestdienu lēmumu rosināt Saeimas atlaišanu. (..) Zatlers arī nekomentēja, vai šis balsojums "bija oligarhu atriebība", jo pats neesot atriebīgs cilvēks.”¹⁹⁵ Tāpat publicēts V. Zatlera apgalvojums, ka viņš „līdz pilnvaru beigām sola būt politiski neitrāls.”¹⁹⁶

Savukārt „Vienotības” valde, aicinot Zatleru pievienoties apvienībai, secina, ka „paužot atbalstu oligarhu politiskās ietekmes mazināšanai un piedodot jaunu impulsu diskusijai par jaunas politiskās kultūras nepieciešamību Latvijā, Jūs esat parādījis sevi kā atbildīgu un izlēmīgu politiķi (..)”.¹⁹⁷

Valdim Zatleram veltītie apzīmējumi un novērtējumi laika gaitā ir mainījušies (no „zoodārza prezidenta” līdz varonim un nācijas līderim), ko atgādina arī „Delfi” publikācijās, atskatoties uz vairāku gadu seniem notikumiem: „Prezidenta amatā Zatlers tika ievēlēts 2007.gada 31.maijā (..). Viņš arī ieguva iesauku "zoodārza prezidents", jo toreizējās valdošās koalīcijas (..) līderu apspriede par Zatlera izvirzīšanu norisinājās Rīgas Zooloģiskā dārzā,”¹⁹⁸ un, publiskojot Aivara Lemberga komentāru: „Pēc visa spriežot, prezidents Zatlers un, es domāju, jo īpaši viņa tuvākie padomnieki saprata, ka risks atkārtoti netikt pārvēlētam Valsts prezidenta amatā ir pārāk liels, tāpēc būtu vēlams kāds pēc iespējas skaļāks izgājieni, kas ļautu ieiet tautas vēsturē kā varonim un vienlaicīgi arī piesegtu iespējamo nepārvēlēšanu Valsts prezidenta amatā uz otru termiņu.”¹⁹⁹ Notikumu rezultātā „Zatlers ir nācijas līderis un dibinot savu partiju, spēš pieaicināt spožākos prātus un no sava ceļa padzīt pašreiz Saeimā

¹⁹⁴ DELFI. (2011, 28. maij.). *Valsts prezidenta Valda Zatlera paziņojums Latvijas tautai*. Sk. 2012. 21. apr.: <http://www.delfi.lv/news/comment/comment/valsts-prezidenta-valda-zatlera-pazinojums-latvijas-tautai.d?id=38763237>

¹⁹⁵ DELFI. (2011, 2. jūn.). *Zatlers: Saeimas balsojums par prezidentu apliecina „rīkojuma Nr.2.” pareizību*. Sk. 2012. 28. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-saeimas-balsojums-par-prezidentu-apliecina-rikojuma-nr2-pareizibu.d?id=38872721>

¹⁹⁶ DELFI. (2011, 11. jūn.). *Zatleram ir vīzija, kā atbrīvot Saeimu no oligarhiem*. Sk. 2012. 28. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatleram-ir-vizija-ka-atbrivot-saeimu-no-oligarhiem.d?id=39033284>

¹⁹⁷ DELFI. (2011, 15. jūn.). „*Vienotība*” oficiāli aicina Zatleru pievienoties; sola pirmo numuru sarakstā. Sk. 2012. 28. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/vienotiba-oficiali-aicina-zatleru-pievienoties-sola-pirmo-numuru-saraksta.d?id=39095641>

¹⁹⁸ LETA. (2011, 7. jūl.). *Beidzas Zatlera prezidenta pilnvaru termiņš*. Sk. 2012. 5. maij.:

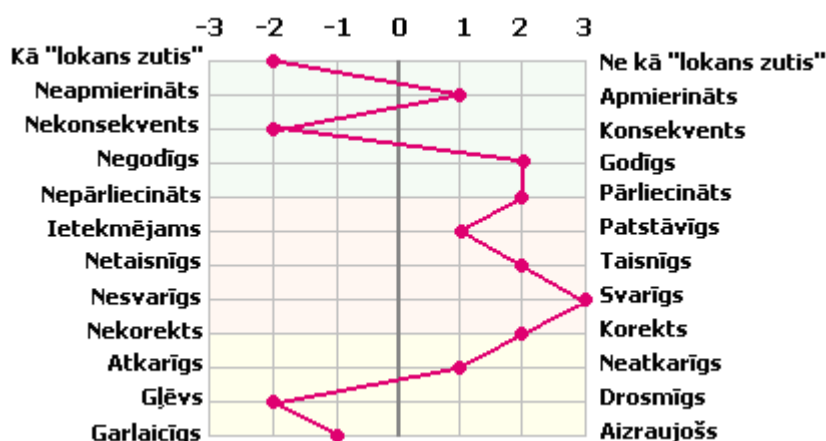
<http://www.delfi.lv/news/national/politics/beidzas-zatlera-prezidenta-pilnvaru-termins.d?id=39442599>

¹⁹⁹ Lembergs, A. (2011, 29. maij.). *Aivars Lembergs: Jūs nevarat mani salauzt, Zatlera kungs!* Sk. 2012. 21. apr.: <http://www.delfi.lv/news/comment/comment/aivars-lembergs-jus-nevarat-mani-salauzt-zatlera-kungs.d?id=38783731>

esošās partijas, to vidū, arī apvienību „Vienotība”, kas vārdos atbalsta Zatleru,²⁰⁰ savu komentāru portālā „Delfi” sniedzis arī Ainārs Šlesers.

Portālā publicēti gan viedokļi, ka to vai „labs vai slikts valsts vadītājs bija Zatlers – rādīs laiks (...),”²⁰¹ gan intervija ar Kombuļu Inesi, kura neslēpj savas simpātijas: „V. Zatlers bijis vislabākais valsts prezidents. (...) Zatlers man patika vēl labāk par Vairu Vīķi-Freibergu un citiem bijušajiem Latvijas prezidentiem, jo viņš bija tāds pats kā es - no vienkāršās tautas nācis kārtīgs un patīkams cilvēks ar savu viedokli.”²⁰² „Delfi” vēstīts par pozitīvajiem kinorežisora Jāņa Streiča izteikumiem prezidenta amata termiņa noslēguma pasākumā „Tas vārds, kam spēks” Likteņdārzā, uzrunājot Valdi Zatleru: „Jūs parādījāt sevi kā vīru ar mugurkaulu, it sevišķi pēdējais jūsu solis ir varonīgs - par to jums liels paldies.”²⁰³

Semantiskā diferenciāļa polaritāšu profila analīze (skat. 3.9. att.) izveidota atbilstoši īpašības vārdu rangū tabulas datiem (skat. 7. pielikumu), kas iegūti analizējot publikācijas portālā „Delfi” pēc prezidenta pilnvaru beigām, proti, no 8. jūlija līdz 2012. gada 31. martam. Dotajā laika periodā Valdis Zatlers izveidoja Zatlera Reformu partiju, kļuva par partijas valdes priekšsēdētāju, tika ievēlēts Saeimā, piedzīvoja šķelšanos partijā, pieņēma strīdīgus lēmumus un nekautrīgi pauda savus uzskatus. Visi šie notikumi ietekmējuši Zatlera tēlu.

3.9. attēls. SD polaritāšu profila analīze portāla „Delfi” publikācijām no 8. jūlija, pēc Zatlera prezidenta pilnvaru beigām, līdz 2012. gada 31. martam.

Pēdējā no trim analizētajiem laika periodiem V. Zatlera tēls ir visnegatīvākais. Lai gan kopējais tēls ir pozitīvs, novērojams arī negatīvs tēls – Zatlers ir kā „lokans zutis”, nekonsekvents, glēvs un garlaicīgs. Portālā publiskoti Britu biznesa žurnāla „The Economist”

²⁰⁰ DELFI. (2011, 30. maij.). Šlesers: Zatlers ir nācijas līderis, un viņš dibinās partiju. Sk. 2012. 21. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/slesers-zatlers-ir-nacijas-lideris-un-vins-dibinas-partiju.d?id=38789849>

²⁰¹ DELFI. (2011, 2. jūn.). Valdis Zatlers aculiecinieku reportāžās. Sk. 2012. 28. apr.: <http://aculiecinieks.delfi.lv/news/sabiedriba/valdis-zatlers-aculiecinieku-reportazas.d?id=38855917>

²⁰² Mango. (2011, 2. jūn.). Kombuļu Inesei vairāk patīcis Zatlers. Sk. 2012. 28. apr.: <http://izklaide.delfi.lv/archive/kombulu-inesei-vairak-paticis-zatlers.d?id=38876525>

²⁰³ Mango. (2011, 4. jūl.). Foto: Ieskats Zatlera atvadu pasākumā. Sk. 2012. 5. maij.: <http://izklaide.delfi.lv/dzivesstils/ballites/foto-ieskats-zatlera-atvadu-pasakuma.d?id=39389871>

žurnālistu, Aivara Lemberga un Aināra Šlesera negatīvie izteikumi. Tiek izteikts pārsteigums par „Valda Zatlera nekonsekvenci un divkosību viendzimuma partnerattiecību jautājumos.” A. Šlesers Zatleru raksturo kā lokanu zuti: „Valdis Zatlers ir kā lokans zutis, kā vējrādis. Te viņš ir par viendzimuma partnerattiecību legalizāciju, te pret, te atkal par. Tas tikai kārtējo reizi apliecina Zatlera divkosību un sekošanu politiskai konjunktūrai.”²⁰⁴ Aivara Lemberga kritiku V. Zatlers izpelnās pēc tam, kad viņš atsakās piedalīties ar Lembergu diskusijā. Pēc A. Lemberga domām Zatlers ir nobijies: „Glēvs viņš bija, kad parādījās otrs prezidenta kandidāts un glēvuma dēļ izdeva rīkojumu Nr. 2.”²⁰⁵ Savukārt žurnāls „The Economist”, rakstot par Saeimas ārkārtas vēlēšanu prognozēm, stāsta, ka „(..) bijušais prezidents Valdis Zatlers un premjerministrs Valdis Dombrovskis dēvēti par diviem taisnīgiem un lēnprātīgiem vīriem, kas mēģinās nomierināt Latvijas vētrainso politiku,” tomēr tiek piebilsts, ka „pat atbalstītāji viņus reti dēvē par aizraujošiem.”²⁰⁶

Pēc 7. jūlija, kad Valdis Zatlers vairs nebija Latvijas Republikas prezidents, portālā publicēta vēl viena publikācija ar Lemberga viedokli. Dotajā rakstā Aivars Lembergs atskatās uz Zatlera darbību Valsts prezidenta amatā, un vērš uzmanību, ka tikai „līdz brīdim, kad (V. Zatlers) Ņujorkas dzīvoklī apmeklēja (miljardieri) Džordžu Sorosu, (..) viņš centās būt neatkarīgs, patstāvīgs prezidents.”²⁰⁷

Laika periodā līdz 31. martam varas dimensijā, kura ir vienīgā dimensija bez negatīva tēla, Valdis Zatlers ir patstāvīgs, pārliecināts, taisnīgs un svarīgs.

Pēc prezidentūras beigām un izvākšanās no Jūrmalas rezidences, publikācijās norādīts, ka Zatlers ir apmierināts ar pagaidu mājvietu uzņēmējai Irēnai Pulkinenai piederošajā dzīvoklī, savukārt viņa atklāj, ka „tā kā Zatlers ir bijis prezidents, viņš ir ļoti svarīgs cilvēks, un, protams, tas ir liels gods, ka tieši mans īpašums ir atzīts par pietiekami labi viņa un viņas kundzes vajadzībām.”²⁰⁸

Rakstot par Valda Zatlera nostāju politiskajos jautājumos, portālā „Delfi” vēstīts, ka, ja V. Zatleram būtu iespēja balsot par pensiju indeksāciju, tad viņš „būtu godīgs un pateiktu,

²⁰⁴ Dripe, Ģ. (2011, 31. aug.). *Ainārs Šlesers: Valdis Zatlers viendzimuma partnerattiecību jautājumos viedokli maina kā lokans zutis*. Sk. 2012. 5. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/ainars-slesers-valdis-zatlers-viendzimuma-partnerattiecibu-jautajumos-viedokli-maina-ka-lokans-zutis.d?id=40385799>

²⁰⁵ DELFI. (2011, 16. jūl.). *Zatlers atsakās piedalīties diskusijā ar Lembergu*. Sk. 2012. 5. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-atsakas-piedalities-diskusija-ar-lembegu.d?id=39604455>

²⁰⁶ LETA. (2011, 29. jūl.). „*The Economist*” uzvaru ārkārtas vēlēšanās prognozē Zatlera partijai. Sk. 2012. 5. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/the-economist-uzvaru-arkartas-velesanas-prognoze-zatlera-partijai.d?id=39852783>

²⁰⁷ LETA. (2011, 8. jūl.). *Lembergs: Prezidenta darbību bieži vien izšķiroši noteica Lilita Zatlere*. Sk. 2012. 5. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/lembergs-prezidenta-darbibu-biezi-vien-izskirosi-noteica-lilita-zatlere.d?id=39477083>

²⁰⁸ Mango. (2011, 18. jūl.). *Irēna Pulkina: Zatleri ir kārtīgi cilvēki*. Sk. 2012. 5. maij.: <http://izklaide.delfi.lv/slavenibas/citi/irena-pulkinena-zatleri-ir-kartigi-cilveki.d?id=39635881>

kas sagaida cilvēku vienā, kas - citā gadījumā.”²⁰⁹ Informējot par jaunās, 11. Saeimas koalīcijas izveidi un amatu sadali, publiskots Zatlera paustais, akcentējot viņa un ZRP partijas korektumu: „Jābūt ir korekti pret visiem tiem, kas piedalās sarunās (..) Pagaidām būs tikpat korekti kā līdz šim.”²¹⁰ Tāpat Zatlers ir „pārliecināts, ka pašreizējā valdošā koalīcija ir stabila un nostrādās atlikušo termiņu,”²¹¹ lai gan „līdz galam ar padarīto Zatlers nav apmierināts, jo, tāpat kā pirms „Rīkojuma Nr.2” izsludināšanas pagājušā gada maijā, viņš atkal apgalvoja, ka Saeimai kaunu dara (..) balsojumus,” ar kuru „Saeima noraidīja sagatavotos Satversmes grozījumus, kas paredzēja, ka atklāti tiek balsots arī par valsts prezidentu un Satversmes tiesas tiesnešiem.”²¹²

Salīdzinot visas trīs portāla „Delfi” publikāciju īpašības vārdu rangū tabulas attiecīgajos laika periodos, secināms, ka ir trīs īpašības vārdu pāri, kuri atkārtojas visā pētniecības laika periodā. No 2011. gada 1. janvāra līdz 2012. gada 31. martam publikācijās minētas īpašības no novērtējuma dimensijas skalām slikts – labs un negodīgs – godīgs, kā arī nepārliecināts – pārliecināts varas dimensijā. Kopējais Valda Zatlera tēls portāla publikācijās ir pozitīvs, taču nav piemērojama vienota tēla tendence (vispārēja tēla izaugsme vai kritums). Laika periodā no 2011. gada 1. janvāra līdz 27. maijam V. Zatlers skalā slikts – labs vērtējams augstu, no 28. maija līdz 7. jūlijam tēls vēl uzlabojas līdz augstākajam vērtējumam, taču līdz 2012. gada 31. martam Zatlera tēls pasliktinās. No 2011. gada 1. janvāra līdz 27. maijam Zatlers novērtēts kā drīzāk godīgs, bet sākot no 28. maija līdz 2012. gada 31. martam Valdis Zatlers portāla „Delfi” publikācijās ir godīgs. Visbeidzot, skalā nepārliecināts – pārliecināts, novērojams, ka V. Zatlers vispārliecinātākais ir atzīts laikā no 28. maija līdz 7. jūlijam, pirmajā un trešajā analizētajā laika posmā viņa tēls ir vienāds.

Analizējot atšķirības starp laikraksta „Diena” un portāla „Delfi” konstruēto tēlu, nav novērojama viena kopīga tendence, vien tas, ka abi minētie mediji konstruējuši vairāk pozitīvu nekā negatīvu tēlu. Publikāciju autoru konstruētais tēls vienā antonīmu pāru skalā sakrīt reti. Lai būtu iespējams korekti salīdzināt tēla atšķirības, aplūkoti vien tie īpašības vārdu pāri, kuri dotajā laika periodā sastopami abos medijos. No 2011. gada 1. janvāra līdz 27. maijam gan laikraksta, gan portāla publikācijās tiek izmantoti īpašības vārdi no skalām slikts – labs, vājš – spēcīgs, nepārliecināts – pārliecināts, degradējies – audzis, nedrošs – drošs.

²⁰⁹ LETA. (2011, 22. jūl.). *Zatlers: pensiju sistēma ilgtermiņā ir nespējīga*. Sk. 2012. 5. maij.:

<http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-pensiju-sistema-ilgtermina-ir-nespejiga.d?id=39723373>

²¹⁰ DELFI. (2011, 11. okt.). *Zatlers: sarunas par amatiem jaunajā koalīcijā sāksies trešdien*. Sk. 2012. 5. maij.:

<http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-sarunas-par-amatiem-jaunaja-koalicija-saksies-tresdien.d?id=41102967>

²¹¹ DELFI. (2012, 10. janv.). *Zatlers: šī Saeima strādā savādāk; koalīcija ir stabila*. Sk. 2012. 6. maij.:

<http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-si-saeima-strada-savadak-koalicija-ir-stabila.d?id=42042004>

²¹² LETA. (2012, 31. mart.). *Zatlers slavē ZRP ministrus, atzīst pieļautās kļūdas*. Sk. 2012. 6. maij.:

<http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-slave-zrp-ministrus-atzist-pielautas-kludas.d?id=42251172>

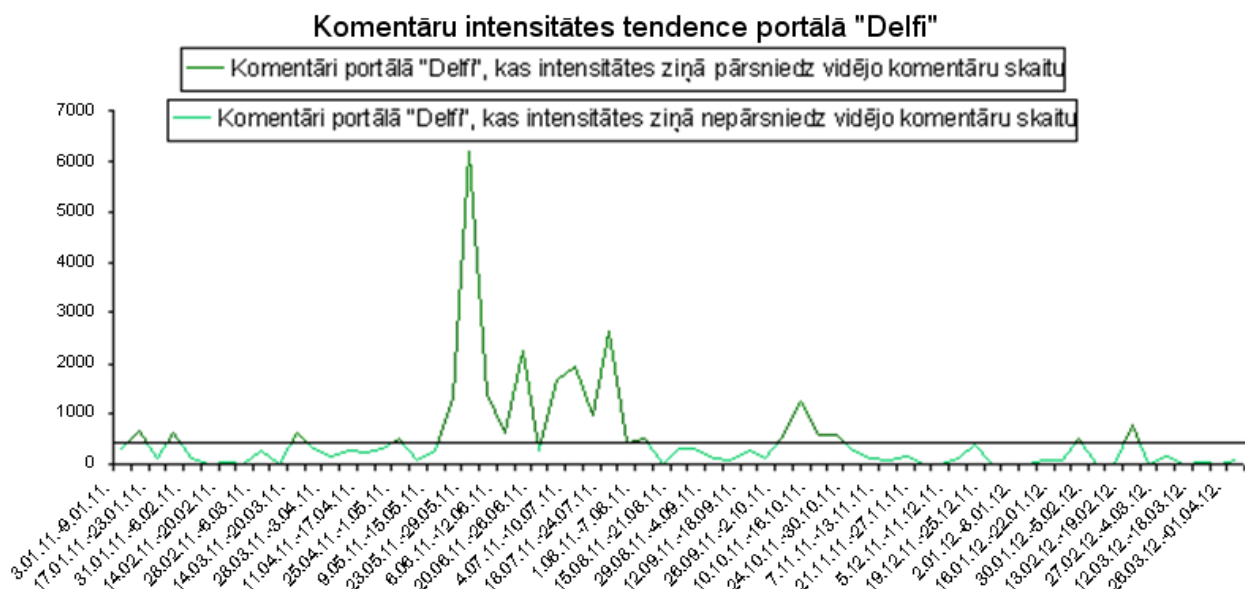
Laikraksts „Diena” pozitīvāku tēlu nekā portāls „Delfi” konstruējis skalās vājš – spēcīgs un degradējies – audzis. Savukārt „Delfi” publikācijās Valdis Zatlers ir labāks, pārliecinātāks un drošāks nekā pausts „Diena” publikācijās. No 28. maija līdz 7. jūlijam abu mediju publikācijās izteikti vērtējumi antonīmu pāros kā „zoodārza prezidents” – kā varonis, slikts – labs, nepārliecināts – pārliecināts, politiski angažēts – politiski neitrāls, kā malā stāvētājs – ne kā malā stāvētājs un pasīvs – aktīvs. Gan laikrakstā, gan portālā konstruēts vienāds tēls skalās nepārliecināts – pārliecināts, politiski angažēts – politiski neitrāls un kā malā stāvētājs – ne kā malā stāvētājs. Portāla „Delfi” publikācijās konstruētais tēls skalās kā „zoodārza prezidents” – kā varonis un slikts – labs ir pozitīvāks nekā laikrakstā, taču īpašības vārdi pārī pasīvs - aktīvs pozitīvāku tēlu ieguvis tieši laikraksta „Diena” publikācijās. No 8. jūlija līdz 2012. gada 31. martam gan laikrakstā „Diena”, gan portālā „Delfi” publikācijās fiksētie īpašības vārdi sakrīt tikai trīs skalās: negodīgs – godīgs, nepārliecināts – pārliecināts, gļēvs – drosmīgs. Portāla publikācijās tēls ir pozitīvāks nekā laikraksta publikācijās, vērtējot cik Valdis Zatlers ir godīgs. Tēls pārējās skalās ir negatīvāks nekā konstruēts laikrakstā „Diena”.

3.3. Valda Zatlera tēls portāla „Delfi” lietotāju komentāros

Portālā „Delfi” kvantitatīvai kontentanalīzei tika atlasītas publikācijas pēc atslēgvārdiem Zatler*, prezident* vai eksprezident* laika periodā no 2011. gada 1. janvāra līdz 2012. gada 31. martam. Lai noskaidrotu Valda Zatlera tēlu, kuru izveidojuši portāla „Delfi” lietotāji, pie atlasītajām 296 publikācijām izskatīti un analizēti 32 664 lietotāju komentāri, nosakot tajos minētos īpašības vārdus un raksturojumus.

Arī lietotāju komentāriem portālā „Delfi” intensitātes līkne (skat. 1. pielikumu) ir viļņveida. Lielākais lietotāju komentāru intensitātes kāpums ir no 2011. gada 28. maija līdz 24. jūlijam – laikā, kad Valdis Zatlers ierosināja atlaist Saeimu, tika apspriesta Zatlera partijas veidošana un oligarhu jautājums, iespēja V. Zatleru pārvēlēt prezidenta amatā, notika prezidenta vēlēšanas, kurās Saeimas balsojums nebija labvēlīgs Zatleram, tāpat šajā laikā publikācijās pausti Zatlera nākotnes plāni, un apspriesta viņa iespējamā sadarbība ar vairākiem politiskajiem spēkiem, sevišķi ar „Vienotību”. Kopējā laika periodā lietotāju komentāru skaits variē no diviem komentāriem līdz vairākiem tūkstošiem pie vienas publikācijas. Divas no aplūkotajām publikācijām nebija komentētas.

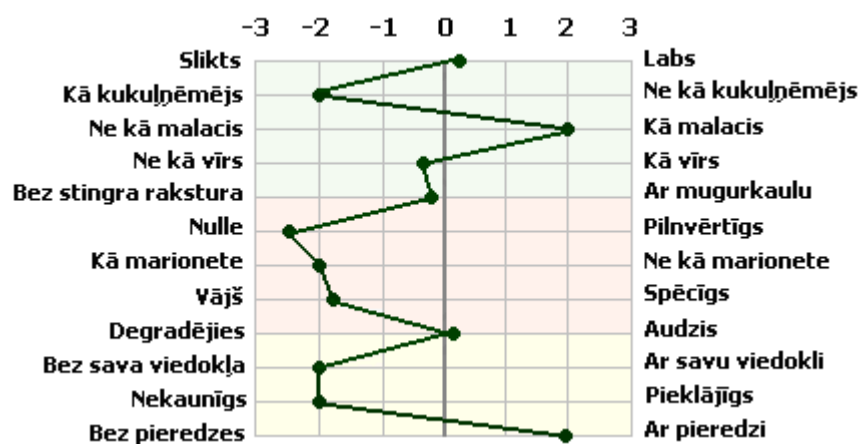
Noskaidrojot vidējo lietotāju komentāru skaitu nedēļā pie publikācijām, 32 664 aplūkoto lietotāju komentāru skaits izdalīts ar kopējo nedēļu skaitu (65 nedēļas). Iegūtais skaitlis 502,52, noapaļots un iegūts bāzes skaitlis 503, kurš grafikā (skat. 3.10. att.) atzīmēts ar horizontālu līniju. Virs līnijas ar tumši zaļu krāsu atrodas periods, kurā lietotāju komentāru skaits intensitātes ziņā pārsniedz vidējo lietotāju komentāru skaitu, bet zem līnijas ar gaiši zaļu krāsu iezīmējas laika periods, kurā netiek pārsniegts 503 komentāru skaits nedēļā.

3.10. attēls. Lietotāju komentāru intensitātes tendences grafiks portālā „Delfi” laika periodā no 2011. gada 1. janvāra līdz 2012. gada 31. martam, kas norāda komentāru intensitāti, salīdzinot ar vidējo publikāciju skaitu nedēļā.

Viskomentētākais raksts visu 15 mēnešu laikā ir pie 28. maija publikācijas, kurā informēts, ka Valdis Zatlers nolemj rosināt 10. Saeimas atļaušanu. Pie raksta pievienoti 3 165 komentāri. Īpašu portāla lietotāju uzmanību piesaistījušas publikācijas arī par studenta līdera paziņojumu, ka vēl pirms Zatlera runas, viņš vervēts Saeimas gāšanas atbalstam (pie 15. jūnija publikācijas ir 540 komentāri), raksts, kurā paziņots, ka Zatlers atsakās piedalīties diskusijā ar Aivaru Lembergu (pie 16. jūlija publikācijas 438 komentāri), kā arī publikācija, kurā Valdis Zatlers norāda, ka ZRP nomainīs lēmumu par „Saskaņas centra” vietu koalīcijā - 3. oktobra publikācijai pievienoti 790 komentāri. Savukārt 2012. gada sākumā (19. februārī) viskomentētākā publikācija (425 komentāri) pauž V. Zatlera viedokli, ka pēc referendumā ir jādomā par sabiedrības saliedēšanu un labas gribas žestiem.

Laika periodā no 2011. gada 1. janvāra līdz 27. maijam izskatīti 6 748 lietotāju komentāri pie 98 portāla „Delfi” publikācijām. Apkopojot iegūtos datus, nosakot lietotāju komentāros biežāk minētos īpašības vārdus, darinot antonīmu pārus, izveidota īpašības vārdu rangu tabula (skat. 8. pielikumu) un veikta semantiskā diferencijāla polaritāšu profila analīze, grafiski attēlojot vidējos aprēķinātos attieksmju rādītājus katram īpašības vārdu pārim (skat. 3.11. att.).

3.11. attēls. SD polaritāšu profila analīze portāla „Delfi” lietotāju komentāriem pie publikācijām Valda Zatlera prezidentūras laikā no 2011. gada 1. janvāra līdz 27. maijam.

Bieži vien lietotāji, vērtējot V. Zatleru, pauž krasi atšķirīgu viedokli. Taču līdz 27. maijam Valda Zatlera tēls lietotāju komentāros galvenokārt ir negatīvs. Publikāciju komentāros visbiežāk minēto īpašību analīze liecina, ka Zatlers novērtējuma dimensijā ir labs, kā kukuļņēmējs, kā malacis, ne kā vīrs, varas dimensijā dominē raksturojums bez stingra rakstura, nulle, kā marionete, vājš, bet aktivitātes dimensijā pārsvaru guvušas tādas īpašības kā audzis, bez sava viedokļa, nekaunīgs un ar pieredzi. Viennozīmīgi negatīvs tēls ir varas dimensijā.

Lietotāju komentāros bieži izmantotas īpašības no vārdu pāra slikts – labs, apgalvojot, ka Valdis Zatlers ir labs prezidents, kandidāts un diplomāts. Lietotāji pauž viedokli, ka „Zatleram jāpaliek amatā. Viņš ir labs prezidents,”²¹³ un, ka „(..) Zatlers ir labs diplomāts. Man nav kauns par viņu! Zatlers aug un veidojas laba nozīme! Lai veicas.”²¹⁴ Komentāros tiek norādīts uz Valda Zatlera izaugsmi, arī apspriežot viņa iespējamu pārvēlēšanu, piemēram, „Šie 4 gadi nav bijuši viegli nevienam. Arī prezidentam tie nav bijuši viegli. Šie prezidentūras gadi viņam ir bijuši īsti brieduma, izaugsmes un pašrealizācijas gadi daudzējādā ziņā. Ne katrs izturētu tādu slodzi. Viņam liela atbildības sajūta, tur do to vārdu (..).”²¹⁵

Lietotāji pauduši nevienlīdzīgu viedokli gan raksturojot V. Zatleru kā Valsts prezidentu, kas ir ar mugurkaulu, gan tādu, kuram nav stingrs raksturs: „Viņš – viens riktīgs goda vīrs, ar „cietu mugurkaulu”, gudrs, ir par tautas interesēm, labs diplomāts. Ar viņu var lepoties, ka mums tāds prezidents,”²¹⁶ un „Zatlers ir nelatvisks, iztapīgs kremļa priekšā un ir

²¹³ DELFI Aculiecinieks. (2011, 24. janv.). *Rakstiet: Vai Zatlers būs prezidents arī nākošos četrus gadus?*. Sk. 2012. 1. apr.: <http://aculiecinieks.delfi.lv/news/witness/rakstiet-vai-zatlers-bus-prezidents-ari-nakosos-cetrus-gadus.d?id=36420379&com=1&s=1&no=100>

²¹⁴ DELFI. (2011, 17. mart.). *Laikraksts: Zatlera iespējamu pārvēlēšanu atbalsta 47 deputāti*. Sk. 2012. 1. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/laikraksts-zatlera-iespejamu-parvelesanu-atbalsta-47-deputati.d?id=37421409&com=1&no=0&s=1>

²¹⁵ Turpat. Sk. 2012. 1. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/laikraksts-zatlera-iespejamu-parvelesanu-atbalsta-47-deputati.d?id=37421409&com=1&s=1&no=20>

²¹⁶ Turpat.

bez rakstura un mugurkaula.”²¹⁷ Datu apkopošanas rezultātā tēls ir negatīvs ne tikai šajā pārī. Vēl portāla „Delfi” lietotāji uzskata, ka „Zatlers visus šos gadus izskatās prezidents pret savu gribu un viens no vājākajiem Latvijas prezidentiem, kādi Latvijā ir bijuši!!!(..)”,²¹⁸ „Zatlers - marionete!”,²¹⁹ „Urā! Lai dzīvo Zatlera k-gs, valsts galvenais kukuļņēmējs!”,²²⁰ „Zoodārza Prezidents- „Pateicību Ņēmējs”,²²¹ „(..) prezidents parādīja, ka ir lupata un bez savas pozīcijas.”²²² Tiek atzīts, ka „nedod Dievs mums marioneti Zatleru uz otro termiņu. Latvijas un latviešu labā nav izdarījis pilnīgi neko! Kā prezidents - absolūta nulle!”²²³

Tajā pašā laikā neizpaliek lietotāji, kuri Valdi Zatleru vērtē pozitīvi: „Jā – Zatlers ir ar ķirurga stabilo roku – apņēmīgs – izturīgs – gudrs – arī jau ar politisko un valsts vadības pieredzi,”²²⁴ un „Zatlera kungs - racionāli un pietiekami nacionāli domājošs malacis!”²²⁵

No 2011. gada 28. maija līdz 7. jūlijam pētījuma ietvaros aplūkoti 13 175 komentāri pie 93 publikācijām portālā „Delfi”, kuru virsrakstā atrodams atslēgvārdi Zatler* vai prezident* (norādot uz Valdi Zatleru). Pēc kvantitatīvās kontentanalīzes pielietošanas sastādīta īpašības vārdu rangu tabula, nepieciešamības gadījumā definējot lietotāju komentāros minēto īpašības vārdu antonīmus, piemēram, ne kā malacis, ne kā klauns, pilnvērtīgs, rūdīts. (skat. 9. pielikumu). Pielāgojot datus semantiskā diferenciāla pētniecības metodei, izveidota semantiskā diferenciāla polaritāšu profila analīze (skat. 3.12. att.).

²¹⁷ DELFI Aculiecinieks. (2011, 24. janv.). *Rakstiet: Vai Zatlers būs prezidents arī nākošos četrus gadus?*. Sk. 2012. 1. apr.: <http://aculiecinieks.delfi.lv/news/witness/rakstiet-vai-zatlers-bus-prezidents-ari-nakosos-cetrus-gadus.d?id=36420379&com=1&s=1&no=80>

²¹⁸ BNS. (2011, 3. janv.). *Zaķis apšaubā zatlera spēju ieņemt prezidenta posteni otro pilnvaru termiņu*. Sk. 2012. 1. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zakis-apsauba-zatlera-speju-ienemt-prezidenta-posteni-otro-pilnvaru-terminu.d?id=36039918&com=1&s=1&no=60>

²¹⁹ Rozentāle, L. (2011, 17. mart.). *Kas notiek Latvijā?: Nebija Davosā, atteicās runāt krieviski – kā vērtēt Zatleru?* Sk. 2012. 1. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/kas-notiek-latvija-nebija-davosa-atteicas-runat-krieviski-ka-vertet-zatleru.d?id=37437745&com=1&s=1&no=20>

²²⁰ BNS. (2011, 5. mart.). *Aptauja: vairāk nekā puse iedzīvotāju atbalsta Zatlera palikšanu amatā vēl otru termiņu*. Sk. 2012. 1. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/aptauja-vairak-neka-puse-iedzivotaju-atbalsta-zatlera-palikšanu-amata-vel-otru-terminu.d?id=37203607&com=1&s=1&no=160>

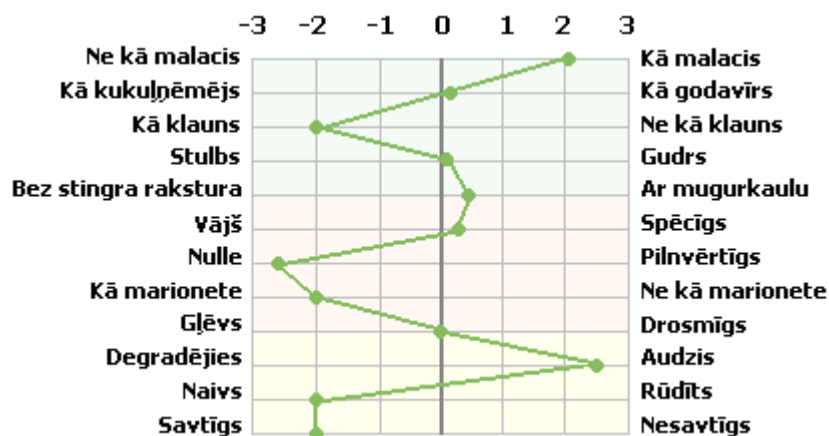
²²¹ LETA. (2011, 21. mart.). *Zatlers: „pateicību” došana ārstiem nav atrisināta biežās ministru maiņas dēļ*. Sk. 2012. 1. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-pateicibu-dosana-arstiem-nav-atrisinata-biezas-ministru-mainas-del.d?id=37515447&com=1&s=1&no=40>

²²² DELFI. (2011, 19. maij.). *Šlesers apmierināts ar prezidenta viedokli viendzimuma partnerību lietā; balsos „par”*. Sk. 2012. 21. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/slesers-apmierinats-ar-prezidenta-viedokli-viendzimuma-partneribu-lieta-balsos-par.d?id=38599471&com=1&no=0&s=1>

²²³ Rozenfelde, L. (2011, 17. mart.). *Kas notiek Latvijā?: Zatlers ir kandidāts Nr.1 vai iespējami „dažādi scenāriji”?* Sk. 2012. 1. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/kas-notiek-latvija-zatlers-ir-kandidats-nr1-vai-iespejami-dazadi-scenariji.d?id=37423687&com=1&no=0&s=1>

²²⁴ DELFI. (2011, 27. maij.). *Zatlers sestdien vakarā teiks ārkārtas uzrunu tautai*. Sk. 2012. 21. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-sestdien-vakara-teiks-arkartas-uzrunu-tautai-1513.d?id=38732821&com=1&s=1&no=60>

²²⁵ DELFI. (2011. 1. febr.). *Zatlers piedāvā Saeimai savu dubultpilsonības versiju*. Sk. 2012. 1. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-piedava-saeimai-savu-dubultpilsonibas-versiju.d?id=36600395&com=1&s=1&no=20>

3.12. attēls. SD polaritāšu profila analīze portāla „Delfi” lietotāju komentāriem pie publikācijām Valda Zatlera prezidentūras laikā no 2011. gada 28. maija līdz 7. jūlijam.

Polaritāšu profila analīzes rezultāti liecina, ka kopējais Valda Zatlera tēls tāpat kā 2011. gada sākumā ir vairāk negatīvs nekā pozitīvs. Portāla lietotāji savos komentāros atklāj, ka Zatleru vērtē gan kā malaci, gan kā godavīru, kā klaunu, un pauž, ka Valdis Zatlers ir gudrs: „Malacis! Zatlers ir malacis! Sen jau bija laiks to izdarīt! Uzreiz valstij paliks labāk! Malacis! Malacis! Malacis!”²²⁶ „Klauns, ne prezidents... negribi pamest amatu?”²²⁷ „Neticu es viņam! Nožēlojams galma klauns, kura auklas rausta citi...,”²²⁸ „Murgs, viņš ir kukuļņēmējs, kuram ir vēlme palikt vēsturē,”²²⁹ „Zatlera kungs, visa tauta klausījās jūsu runu! Tauta saprata, ka esiet īsts godavīrs,”²³⁰ „Ja Zatlers kaut mazākā mērā sapīsies ar Vienotību, viņš noietīs tautas cerības un mīlestību sev pie kājām. Prezidenta kungs, jūs esat gudrs un godprātīgs cilvēks. Jums tas ir redzams acīs. Apvienojiet ap sevi cilvēkus, kuri ir līdzīgi jums - drosmē, godprātībā un ticībā. (..)”²³¹ Vispozitīvākais V. Zatlera tēls ir komentāros par viņa lēmumu rosināt Saeimas atļaišanu.

Portāla „Delfi” lietotāju komentāru analīzes varas dimensijā apgalvots, ka Valdis Zatlers ir ar mugurkaulu, spēcīgs, nulle un kā marionete: „Zatlers, malacis! Pat ja viņš

²²⁶ DELFI. (2011, 28. maij.). *Zatlers nolemj rosināt Saeimas atļaišanu*. Sk. 2012. 21. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-nolemj-rosinat-saeimas-atlaisanu.d?id=38755691&com=1&s=1&no=1580>

²²⁷ Turpat. Sk. 2012. 21. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-nolemj-rosinat-saeimas-atlaisanu.d?id=38755691&com=1&s=1&no=1080>

²²⁸ DELFI. (2011, 19. jūn.). *Zatlers Likteņdārzā rīkos tautas akciju „Tas vārds, kam spēks”*. Sk. 2012. 28. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-likendarza-rikos-tautas-akciju-tas-vards-kam-speks.d?id=39172551&com=1&s=1&no=20>

²²⁹ DELFI. (2011, 28. maij.). *Prezidenta uzruna. Video*. Sk. 2012. 21. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/prezidenta-uzruna-video.d?id=38759783&com=1&s=1&no=20>

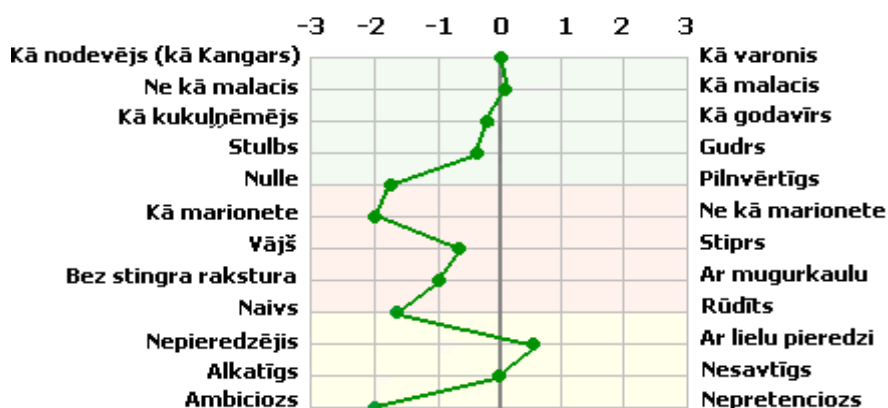
²³⁰ Turpat. Sk. 2012. 21. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-nolemj-rosinat-saeimas-atlaisanu.d?id=38755691&com=1&s=1&no=1040>

²³¹ DELFI. (2011, 29. maij.). „Vienotība” plāno pārtapt partijā līdz referendumam; nepārvēlēšanas gadījumā aicinās Zatleru pievienoties. Sk. 2012. 21. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/vienotiba-plano-partapt-partija-lidz-referendumam-neparvelesanas-gadjuma-aicinas-zatleru-pievienoties.d?id=38787039&com=1&s=1&no=80>

zaudētu, viņš vēsturē paliks kā vecis ar mugurkaulu nevis lupata,²³² „Manā skatījumā Zatlers ir pilnīga nulle, kas grib visiem līdzekļiem tikt pie varas - to arī nenovēlam,²³³ tāpat arī portāla lietotāji domā, ka V. Zatlers „Bija, ir un, šķiet, arī paliks marionete. Skumji, ka atrodas sekotāji arī tādiem.”²³⁴

Lietotāju spriedumos aktivitātes dimensijā V. Zatlers ir gan glēvs, gan drosmīgs, audzis, naivs un savtīgs: „Zatlers ir ļoti progresējis, jo nevar jau momentā no ārsta kļūt par izcilu diplomātu, oratoru un prezidentu. Bet viņš ir daudz mācījies un salīdzinājumā ar Vairiņu, vai Ulmani - trīs galvas pārāks! Un arī drosmīgs viņš ir, jo taču saprata, ka Saeima, kuru viņš cenšas atstādināt, viņu nekad uz otro periodu neievēlēs, bet tomēr darīja to, ko jau sen vajadzēja izdarīt. Malacis!”²³⁵ „Cik viņš ir naivs!”²³⁶ „Atvainojiet, bet nu nekādi nespēju Zatlera kungu uztvert kā nesavtīgu politiķi. Lai Dievs dod, ka es kļūdos...”²³⁷

Pielietojot kvantitatīvo kontentanalīzi komentāriem pie rakstiem portālā „Delfi”, kas publicēti laikā no 8. jūlija līdz 2012. gada 31. martam, izskatīti un analizēti 12 741 komentāri pie 105 publikācijām. Izveidota biežāk minēto īpašības vārdu rangs tabula (skat. 10. pielikumu) un veikta SD polaritāšu profila analīze (skat. 3.13. att.).

3.13. attēls. SD polaritāšu profila analīze portāla „Delfi” lietotāju komentāriem pie publikācijām no 2011. gada 8. jūlija līdz 2012. gada 31. martam.

²³² DELFI. (2011, 28. maij.). *Zatlers nolemj rosināt Saeimas atlaišanu*. Sk. 2012. 21. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-nolemj-rosinat-saeimas-atlaisanu.d?id=38755691&com=1&s=1&no=220>

²³³ DELFI. (2011, 7. jūl.). *58% iedzīvotāju pozitīvi vērtē Zatlera darbu prezidenta amatā*. Sk. 2012. 5. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/58-iedzivotaju-pozitivi-verte-zatlera-darbu-prezidenta-amata.d?id=39449421&com=1&no=0&s=1>

²³⁴ DELFI. (2011, 3. jūl.). *Zatlers uzrunā Likteņdārzā mudina nebaidīties no sapņiem un izdarīt pareizās izvēles*. Sk. 2012. 5. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-uzruna-liktendarza-mudina-nebaidities-no-sapnkiem-un-izdarit-pareizas-izveles.d?id=39388059&com=1&s=1&no=160>

²³⁵ DELFI (2011, 28. maij.). *Valsts prezidenta Valda zatlera paziņojums Latvijas tautai*. Sk. 2012. 21. apr.: <http://www.delfi.lv/news/comment/comment/valsts-prezidenta-valda-zatlera-pazinojums-latvijas-tautai.d?id=38763237&com=1&s=1&no=80>

²³⁶ DELFI. (2011, 8. jūn.). *Zatlers: šodien Latvija – piemērs cīņai ar oligarhu ietekmi*. Sk. 2012. 28. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-sodien-latvija-piemers-cinai-ar-oligarhu-ietekmi.d?id=38972173&com=1&s=1&no=20>

²³⁷ DELFI. (2011, 28. jūn.). *Zatlers noliedz, ka ar Pils viesiem apspriedis savu nākotnes politisko karjeru*. Sk. 2012. 28. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-noliedz-ka-ar-pils-viesiem-apspriedis-savu-nakotnes-politisko-karjeru.d?id=39292629&com=1>

Valda Zatlera tēls lietotāju komentāros minētajā laika periodā ir negatīvs. Vienīgais pozitīvais tēls ir aktivitātes dimensijā „ar lielu pieredzi” un novērtējuma dimensijā „kā malacis”. V. Zatlers tiek uzteikts, piemēram, par atteikšanos piedalīties diskusijā ar Lembergu: „Malacis Zatlers. Nav ko nolaisties līdz šī klauna līmenim.”²³⁸

Attiecīgi visi pārējie konstruētie tēli neitrāli vai negatīvi. Nereti tiek norādīts, ka pēc prezidentūras termiņa beigām un pēc Saeimas vēlēšanām Valdis Zatlers ar saviem lēmumiem un rīcību ir pierādījis, ka ir kā nodevējs jeb kā Kangars, un kā kukuļņēmējs, nevis kā godavīrs: „Zatlers rīkojas kā nodevējs,”²³⁹ „Kukuļņēmējs un Kangars Zatlers meklē aizbildinājumus savai nelietīgajai nodevībai. Zatler, tauta tevi ienīst,”²⁴⁰ „Ar katru dienu vairāk pārlicinos, ka Zatlers nekad nav bijis goda vīrs!”²⁴¹ Tēls liecina, ka V. Zatlers ir arī stulbs: „Zatlers ir stulbs politiķis, viņš tikai tracinā-pēc katra viņa uznāciena gribas braukt prom,”²⁴² „Es zināju, ka zaglers ir stulbs, bet, ka tik stulbs, un pie tam vēl cūka - sapratu tikai šodien.”²⁴³

Varas dimensijā dominē tēls - kā marionete, nulle, vājš, bez stingra rakstura jeb bez mugurkaula: „Nu, ko gan lai par Valdi citu pasaka, kā tikai to, ka viņš manās acīs ir nulle, divkosis, populists un savu neapmierināto ambīciju vergs,”²⁴⁴ „Zatlers ir un paliek marionete,”²⁴⁵ „Zatlers, neapšaubāmi, ir Latvijas patriots, bet visai vājš politiķis, kā arī padomdevēju ietekmēts, jo nekādā gadījumā nevajadzēja veidot savu partiju, kas sadalīs labējo partiju elektorātu un rezultātā ieguvēji būs tikai vieni - SC, kuru atbalstītāji kā balsoja,

²³⁸ DELFI. (2011, 16. jūl.). *Zatlers atsakās piedalīties diskusijā ar Lembergu*. Sk. 2012. 5. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-atsakas-piedalities-diskusija-ar-lembergu.d?id=39604455&com=1&s=1&no=120>

²³⁹ DELFI. (2011, 3. okt.). *Zatlers: savu lēmumu par SC nemainīsim; šonedēļ jābūt skaidrībai par koalīciju*. Sk. 2012. 5. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-savu-lemumu-par-sc-nemainisim-sonedel-jabut-skaidribai-par-koaliciju.d?id=40954315&com=1&s=1&no=80>

²⁴⁰ LETA. (2011, 1. okt.). *Zatlers: „Pilsoniskās savienības” paziņojums mums atvēra acis*. Sk. 2012. 5. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-pilsoniskas-savienibas-pazinojums-mums-atvera-acis.d?id=40935243&com=1&s=1&no=60>

²⁴¹ DELFI. (2011, 25. aug.). *Zatlers sauc Fliku par meli un aicina atklāt „airBaltic” biļešu cenas citiem politiķiem*. Sk. 2012. 5. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-sauc-fliku-par-meli-un-aicina-atklat-airbaltic-bilesu-cenas-citiem-politikiem.d?id=40290991&com=1&s=1&no=40>

²⁴² DELFI. (2012, 23. janv.). *Zatlers: pirms „krievu valodas referenduma” katram politiķim jāuzrunā vēlētajī, ne jātaisa bukleti un klipi*. Sk. 2012. 6. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-pirms-krievu-valodas-referenduma-katram-politikim-jauzruna-veletaji-ne-jataisa-bukleti-un-klipi.d?id=42073318&com=1&s=1&no=180>

²⁴³ LETA. (2011, 22. jūl.). *Zatlers: pensiju sistēma ilgtermiņā ir nespējīga*. Sk. 2012. 5. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-pensiju-sistema-ilgtermina-ir-nespejiga.d?id=39723373&com=1&s=1&no=20>

²⁴⁴ DELFI. (2011, 11. okt.). *Zatlers: sarunas par amatiem jaunajā koalīcijā sāksies trešdien*. Sk. 2012. 5. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-sarunas-par-amatiem-jaunaja-koalicija-saksies-tresdien.d?id=41102967&com=1&s=1&no=80>

²⁴⁵ DELFI. (2011, 22. jūl.). *Zatlers: mēs nebūsim uzņēmēju „jumti”*. Sk. 2012. 5. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-mes-nebusim-uznemeju-jumti.d?id=39706323&com=1&s=1&no=160>

tā balsos par viņiem,”²⁴⁶ „Zatlers bija vājš prezidents, bet tagad vēl vājāks partijas līderis un tautas atmiņā paliks kā viens no Latvijas aktīviem pārkrievoņiem,”²⁴⁷ „Kāpēc tauta jūs, Zatlera kungs, tik ļoti nemīl? Vai nav laiks paskatīties uz sevi spogulī un saprast, ka neiederaties politikā- nav jums spēju, nav mugurkaula, nav patriotisma, nav mīlestības uz dzimteni un savu tautu.”²⁴⁸

Tāpat komentētāji vērsuši uzmanību uz to, ka viņuprāt „Zatlers ir tāds biščiņ naivs - un ap viņu pulcējās alkatīgie pie siles tikt gribētāji,”²⁴⁹ „pats Zatlers tāds augstprātīgs un savtīgs dieva tārpīņš vien ir,”²⁵⁰ „ambiciozs "aploksņu ņēmējs", badakāsis, kas negrib par savām vecajām aploksnēm politiski norēķināties un notīties no skatuves - t.i., atkāpties no politiskajiem amatiem un izformēt savu grupu,”²⁵¹ „beidz stāstīt pasakas un domāt, ka latvieši ir idioti. Visi ļoti labi atceras, kāds ambiciozs un alkatīgs prezidents Tu (Zatler) biji.”²⁵²

Salīdzinot visas trīs īpašības vārdu rangū tabulas portāla „Delfi” lietotāju komentāriem, secināms, ka pētniecības laika periodā atkārtojas 15 īpašības vārdu pāri. Laikā no 2011. gada 1. janvāra līdz 2012. gada 31. martam komentāros minēto īpašību raksturs nav viennozīmīgs. Tēls visos pētītajos periodos ir pozitīvs divos pāros (pāri slikts – labs, ne kā malacis - kā malacis), deviņos pāros tēls no 2011. gada 1. janvāra līdz 2012. gada 31. martam ir negatīvs (pāri kā klauns – ne kā klauns, bez harizmas – harizmātisks, kā „Aploksne” – ne kā „Aploksne”, nožēlojams – atzīstams, nulle – pilnvērtīgs, kā marionete – ne kā marionete, kā lupata – ne kā lupata, mīksts – stingrs, pelēks – ne pelēks), un četru pāru vērtējums laika gaitā svārstās no negatīva uz pozitīvu un otrādi (pāri stulbs – gudrs, nicināms – cienījams, pasīvs – aktīvs, negodīgs – godīgs). Nemainīgs tēls visā laika posmā ir pāros kā klauns – ne kā klauns, kā „Aploksne” – ne kā „Aploksne”, bez harizmas – harizmātisks, nožēlojams – atzīstams, kā marionete – ne kā marionete. Pārējos 10 antonīmu pāros, Valdim Zatleram atrodoties dažādos

²⁴⁶ LETA. (2011, 20. jūl.). *Topošās partijas kodolā darbojas vairāki uzņēmēji*. Sk. 2012. 5. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/toposas-zatlera-partijas-kodola-darbojas-vairaki-uznemeji.d?id=39679617&com=1&s=1&no=60>

²⁴⁷ BNS. (2011, 24. sept.). *Zatlers pārliecināts, ka partijas izveidošana pilnībā attaisnojusies jaunās iekšpartijas kultūras dēļ*. Sk. 2012. 5. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-parliecinats-ka-partijas-izveidosana-pilniba-attaisnojusies-jaunas-iekspartijiskas-kulturas-del.d?id=40812105&com=1&s=1&no=40>

²⁴⁸ DELFI. (2012, 19. febr.). *Zatlers: pēc referendumā jādome par sabiedrības saliedēšanu un labas gribas žestiem*. Sk. 2012. 6. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-pec-referenduma-jadoma-par-sabiedrības-saliedesanu-un-labas-gribas-zestiem.d?id=42142740&com=1&s=1&no=360>

²⁴⁹ DELFI. (2011, 5. aug.). *ZRP jau ap 500 biedru; savu vēlēšanu apgabalu Zatlers vēl neatklāj*. Sk. 2012. 5. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zrp-jau-ap-500-biedru-savu-velesanu-apgabalu-zatlers-vel-neatklaj.d?id=39953835&com=1&s=1&no=40>

²⁵⁰ LETA. (2011, 20. okt.). *Lauksaimnieki aicinās Zatleru nolikt deputāta mandātu un atvainoties Dūklavam*. Sk. 2012. 5. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/lauksaimnieki-aicinas-zatleru-nolikt-deputata-mandatu-un-atvainoties-duklavam.d?id=41296867&com=1&s=1&no=140>

²⁵¹ DELFI. (2012, 10. janv.). *Zatlers: šī Saeima strādā savādāk; koalīcija ir stabila*. Sk. 2012. 6. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-si-saeima-strada-savadak-koalicija-ir-stabila.d?id=42042004&com=1&s=1&no=40>

²⁵² Zatlers, V. (2012, 24. janv.). *Valdis Zatlers: 241 dienā paveiktais*. Sk. 2012. 6. maij.: <http://www.delfi.lv/news/comment/comment/valdis-zatlers-241-diena-paveiktais.d?id=42077214&com=1&s=1&no=60>

ieņemamajos amatos un to nomaiņas procesā, tēls ir mainīgs. Pāros slikts – labs un ne kā malacis - kā malacis tēls no pozitīva (laika periodā no 2011. gada 1. janvāra līdz 27. maijam) pēc V. Zatlera uzrunas 28. maija vakarā uzlabojas, taču pēc prezidenta pilnvaru beigām pasliktinās. Nepārtraukts novērtējuma kritums ir pāros stulbs – gudrs un negodīgs – godīgs, rezultātā no pozitīva vidējā rādītāja tēls pasliktinās līdz pat negatīvai atzīmei. No 2011. gada 1. janvāra līdz 7. jūlijam Zatlers vērtēts kā vienlīdz cienījams, taču līdz 2012. gada 31. martam Valdis Zatlers tiek vērtēts neitrāli. 2011. gada sākumā V. Zatlera t portāla „Delfi” lietotāju komentāros vērtēts negatīvi, kā lupata, pēc rīkojuma Nr. 2 par saeimas atlaišanu vērtējums nedaudz uzlabojas, turpretim sākot ar 8. jūliju tēls atgūst sākotnējo vērtējumu. Visbeidzot tēls pāros nulle – pilnvērtīgs, mīksts – stingrs un pelēks – ne pelēks laika gaitā no negatīva kļūst vēl negatīvāks, pozīcijas uzlabojot vien pēdējā pētītajā laika periodā.

Pētījuma ietvaros noteiktas atšķirības starp portāla „Delfi” publikācijās konstruēto tēlu un tēlu portāla lietotāju komentāros. Laika periodā no 2011. gada 1. janvāra līdz 27. maijam gan portāla publikācijās, gan komentāros lietoti īpašības vārdi no pāriem slikts – labs, necienīgs – cienīgs, ar šauru skatījumu – ar plašu skatījumu, negodīgs – godīgs, vājš – spēcīgs, nepārliecināts – pārliecināts, degradējies – audzis, pasīvs – aktīvs. Nevieni no vērtējumiem katrā pāri savstarpēji nesakrīt. Publikācijās konstruētā tēla rādītāji norāda, ka Valdis Zatlers ir labāks, cienīgāks, spēcīgāks, pārliecinātāks, vairāk audzis un aktīvāks nekā tas pausts komentāros. Tēls pavisam krasi atšķiras skalās vājš – spēcīgs un nepārliecināts – pārliecināts, proti, lietotāji komentāros Zatleru vērtē negatīvi, bet publikācijās tēls ir pozitīvs. Savukārt augstāku novērtējumu nekā klāstīts publikācijās lietotāji piešķirušī skalās: ar šauru skatījumu – ar plašu skatījumu un negodīgs – godīgs. No 2011. gada 28. maija līdz 7. jūlijam gan publikācijās, gan lietotāju komentāros izmantoti antonīmu pāri slikts – labs, negodīgs – godīgs, bez stingra rakstura – ar mugurkaulu, bezatbildīgs – atbildīgs, pasīvs – aktīvs. Visos gadījumos Valda Zatlera tēls komentāros ir negatīvāks nekā portāla publikācijās. No 8. jūlija līdz 2012. gada 31. martam gan portāla „Delfi” publikācijās, gan komentāros pie publikācijām izmantoti pāri negodīgs – godīgs, nepārliecināts – pārliecināts, glēvs – drosmīgs. Publikāciju autoru un lietotāju konstruētais tēls pilnībā sakrīt skalā glēvs – drosmīgs, apgalvojot, ka Valdis Zatlers ir glēvs. Tēls atlikušajos pāros atšķiras, komentāros sniegts vairāk negatīvs vērtējums nekā tas darīts portāla publikācijās.

3.4. Valda Zatlera tēls iedzīvotāju aptaujā

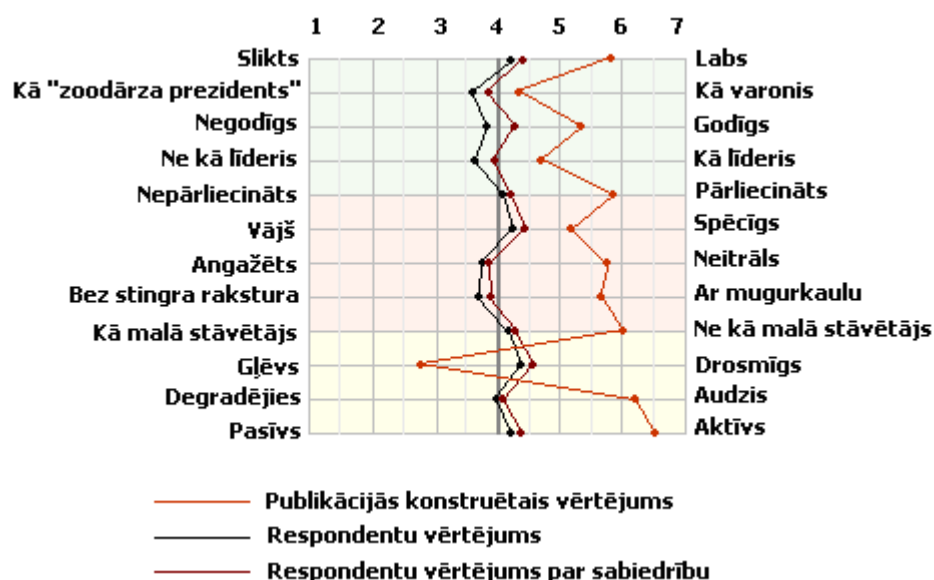
Lai noskaidrotu auditorijas uztverē valdošo Valda Zatlera tēlu, izveidota iedzīvotāju aptauja (skat. 10. pielikumu) interneta mājas lapā www.visidati.lv. Aptaujas ietvaros respondenti lūgti izvēlēties Zatleru raksturojošas īpašības, kas iegūtas kvantitatīvās kontentanalīzes un SD analīzes laikā.

Saite uz aptauju izplatīta vairākās mājas lapas draugiem.lv domubiedru diskusijās, pēc brīvprātības principa lūdzot gan augstskolu absolventus, studentus, gan politikā, žurnālistikā ieinteresētus cilvēkus atbildēt uz jautājumiem. Tāpat informācija par aptauju izplatīta twitter.com, nodrošinot arī citu interneta lietotāju viedokļa izziņāšanu aptaujas ietvaros. Lai iegūtu salīdzinoši plašas auditorijas viedokli, pēc nejaušības principa, saite uz interneta aptauju tika izsūtīta arī dažu ministriju pārstāvjiem (e-pastu adreses pieejamas internetā), piemēram, Labklājības ministrijā, Vides un reģionālās attīstības ministrijā strādājošajiem.

Atbildes uz aptaujā uzdotajiem jautājumiem snieguši 192 respondenti, no kuriem, 83 vīrieši, bet 109 sievietes. Vidējais respondentu vecums ir 28 gadi. Lai analīzes procesā iegūtu korektus datus, 134 laikraksta „Diena”, portāla diena.lv un portāla „Delfi” lietotāji (to sniegtās atbildes) nodalīti no 56 citu mediju lietotājiem, aptaujā iekļaujot jautājumu par regulāri lietotajiem medijiem. Divi respondenti atbildējuši, ka medijus nelieto vai lieto ļoti reti. Attiecīgi 58 respondentu datiem netika veikta tālāka analīze.

Aptaujas ietvaros noteikts respondentu mediju lietojums (skat. 12. pielikumu), proti, noteikti mediji, kurus respondenti lieto regulāri (2-3 reizes nedēļā). Aptaujāto 192 respondentu vidū visvairāk izvēlēta atbilde bija DELFI.lv, bet vismazāk – Latvijas Radio 2. Pie citiem izmantotākiem medijiem, kurus autore nebija nepiedāvājusi starp variantiem, respondenti minējuši ir.lv, apollo.lv, politika.lv, Latvijas Radio 1, Euronews, BBC, radio 101 u.c.

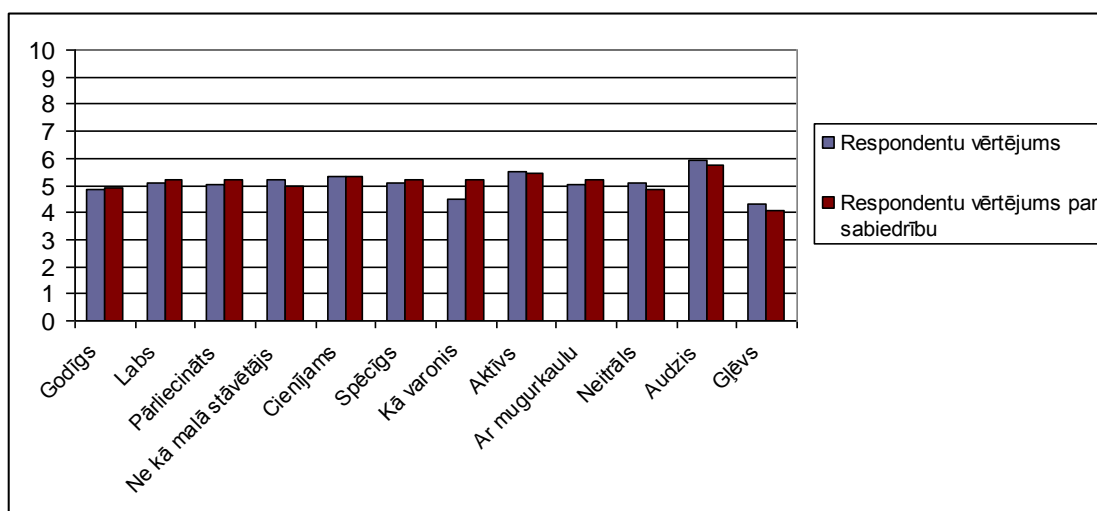
Aptaujas izveidei tika noteikts visās laikraksta „Diena” un portāla „Delfi” publikācijās minēto īpašību kopums. Divpadsmit visbiežāk minētie pāri (četri pāri trīs dimensijās), kas anketā izvietoti jauktā secībā, tika vērtēti skalā no viens (negatīvā īpašība) līdz septiņi (pozitīvā īpašība). Respondenti lūgti atbildēt gan kāds Valdis Zatlers ir viņu skatījumā, gan kāds viņuprāt Valdis Zatlers ir sabiedrības skatījumā. Laikraksta „Diena”, portāla diena.lv un portāla „Delfi” lietotāju sniegto datu apstrādei, vidējo vērtību aprēķiniem (skat. 12. pielikums) izmantots MS Excel.

3.14. attēls. SD polaritāšu profila analīze mediju publikācijām un respondentu atbildēm.

Salīdzinot tēlu respondentu priekšstatos ar publikācijās konstruēto tēlu (skat. 3.14. att.), secināms, ka respondenti Valdi Zatleru galvenokārt vērtē negatīvāk. Pozitīvāk nekā publikācijās respondenti Zatleru novērtējuši vienīgi skalā glēvs – drosmīgs. Kopumā Valdis Zatlers vērtēts neitrāli. Turklāt respondenti uzskata, ka sabiedrība viennozīmīgi Zatleru vērtē nedaudz augstāk, pozitīvāk nekā paši.

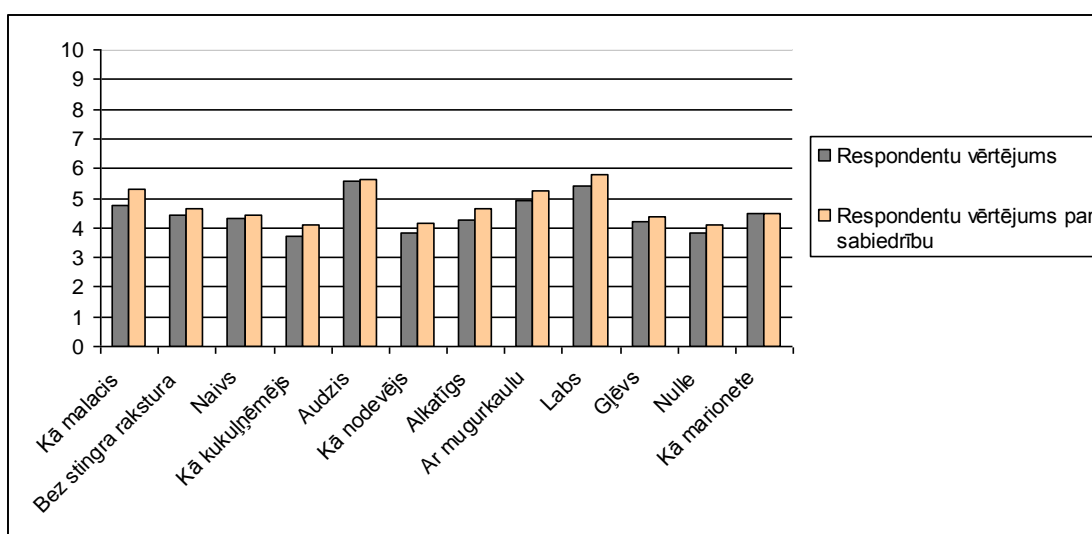
Tāpat respondenti tika lūgti pēc atbilstības V. Zatleram vērtēt ar ciparu no 1 (atbilst minimāli) līdz 10 (atbilst maksimāli) visos publicētajos tekstos 12 visbiežāk minētos īpašības vārdus (gan pozitīvie, gan negatīvie). Publikācijās visbiežāk minēti vārdi labs (26), pārliecināts (20), ne kā malā stāvētājs (16), spēcīgs (14), neitrāls (10), glēvs (10), audzis (9), kā varonis (9), godīgs (8), ar mugurkaulu (8), cienījams (6) un aktīvs (6). Respondentiem vērtējums īpašības vārdu atbilstībai bija jāsniedz gan no sava skatu punkta, gan kā viņuprāt domā sabiedrība.

3.15. attēls. Mediju publikācijās izmantoto īpašības vārdu atbilstības novērtējums.

Respondenti, izvēloties doto īpašības vārdu atbilstību Valdim Zatleram, norādījuši, ka viņuprāt sabiedrībā valdošais vērtējums ir Zatleram vairāk piemērots nekā respondentu personīgais vērtējums (skat. 3.15. att.). Turklāt pēc respondentu domām publikācijās biežāk izmantoto īpašības vārdu atbilstība V. Zatleram ir viduvēja.

Izveidots arī lietotāju komentāros 12 visbiežāk minēto īpašības vārdu saraksts un atbilstoši jautājumi, lūdzot novērtēt portāla „Delfi” lietotāju komentāros izmantoto īpašības vārdu atbilstību Valdim Zatleram respondenta skatījumā un sabiedrības skatījumā. Lietotāju komentāros visbiežāk minēti īpašības vārdi kā malacis (364), kā kukuļņēmējs (76), labs (61), kā nodevējs (60), nulle (42), bez stingra rakstura (38), kā marionete (34), ar mugurkaulu (27), audzis (12), naivs (10), alkatīgs (5) un glēvs (5).

3.16. attēls. *Portāla „Delfi” lietotāju komentāros izmantoto īpašības vārdu atbilstības novērtējums.*

Arī vērtējot lietotāju komentāros lietoto īpašības vārdu atbilstību (skat. 3.16. att.), respondenti vērsuši uzmanību uz to, ka sabiedrības skatījumā minētās īpašības ir vairāk atbilstošas Zatleram. Salīdzinot ar publikācijās minēto īpašības vārdu atbilstības novērtējumu, redzams, ka lietotāju komentāros pausto īpašības vārdu vērtējums ir savstarpēji nevienlīdzīgāks. Iespējams, tas skaidrojams ar to, ka 12 visbiežāk minētie īpašības vārdi lietotāju komentāros ir gan pozitīvi, gan negatīvi, savukārt publikācijās pie visvairāk minētajām īpašībām pieskaitāms tikai viens īpašības vārds – glēvs. Respondenti pauduši viedokli, ka pozitīvās īpašības lietotāju komentāros ir vairāk atbilstošas Valdim Zatleram, nekā negatīvās īpašības.

Papildus slēgtajiem jautājumiem, aptaujas noslēgumā iekļauti divi atvērtie jautājumi, lūdzot respondentus paust savu viedokli par politiķiem Latvijā (uzticamība, kompetence un spēja risināt problēmas, godīgums utt.) un vai viņu viedokli par politiķiem ietekmē mediji vai līdzilvēku viedoklis. 69 procenti respondentu apliecināja, ka mediji, līdzilvēki viņu viedokli par politiķiem ietekmē, 23 procenti uzskata, ka viņu viedoklis netiek ietekmēts, bet 8 procenti

respondentu norāda, ka mediji un līdzilvēki viņu viedokli par politiķiem ietekmē minimāli. Savukārt, izsakoties par politiķiem Latvijā, respondenti ir ļoti kritiski. Tikai seši no respondentiem sniedza pozitīvus komentārus. Par politiķiem tiek izteikti tādi negatīvi vērtējumi kā: „Katram ir savas intereses, kas tiek virzītas uz priekšu. Politiku, kas strādā tautas labā, ir diezgan maz. Kompetences spējas arī ir zemas,” „Lai Latvijā kļūtu par politiķi ir jāprot sistemātiski melot, kā arī jābūt bez sirdsapziņas,” „Uzticamība ir nulle - visu laiku aiz muguras „ģēlas” bīda, kompetence ir nulle - nejēdz bieži vien jomu, kurā strādā, amati tikai iet uz riņķi, un lielākajai daļai nav izglītība vai reāla darba pieredze ar šo jomu.”

Secinājumi un rezultāti

Bakalaura darba „Latvijas Republikas prezidenta un Zatlera Reformu partijas valdes priekšsēdētāja Valda Zatlera tēls laikrakstā ”Diena” un interneta portālā ”Delfi” (2011–2012)” ietvaros noskaidrots, kādu tēlu V. Zatleram ir izveidojis laikraksts ”Diena” un interneta portāls ”Delfi”.

Lai uzskatāmi novērtētu Zatlera tēlu, atrodoties dažādos ieņemamajos amatos un svarīgāko notikumu iespaidā, mediju publikācijas un lietotāju komentāri iedalīti un analizēti trīs laika periodos: no 2011. gada 1. janvāra līdz 2011. gada 27. maijam (Valda Zatlera prezidentūras laikā līdz viņa rīkojumam Nr. 2 par Saeimas atlaišanu), no 2011. gada 28. maija līdz 7. jūlijam, kad beidzās Zatlera pilnvaras Valsts prezidenta amatā, un no 2011. gada 8. jūlija līdz 2012. gada 31. martam. Datumu izvēle pamatojama ar publicitātes tendenci.

Kopumā izskatītas 948 laikraksta „Diena” publikācijas (semantiskā diferenciāļa analīzei atlasītas 187 publikācijas), 296 portāla „Delfi” publikācijas (atlasītas 267 publikācijas) un 32 664 portāla „Delfi” lietotāju komentāri.

Lielāka loma laikraksta „Diena” publikāciju saturā un publicitātes apjomā ir medijam nevis Valdim Zatleram. Ar Zatleru saistītie notikumi kalpojuši par ierosmi rakstu tēmām. Rezultātā papildus informatīvām publikācijām tiek apskatīti dažādi viedokļi, izteikti komentāri utt. Arī portāla „Delfi” publicitātes apjomā noteicošais ir pats portāls, novērtējot, kuriem notikumiem pievērst pastiprinātu uzmanību, bet kuriem nē.

Viens no lielākajiem drukātajiem un viens no lielākajiem interneta medijiem Latvijā, proti, laikraksts „Diena” un portāls „Delfi” savās publikācijās Valdim Zatleram konstruējuši pozitīvu tēlu. Starp laikraksta „Diena” un portāla „Delfi” konstruēto tēlu nav novērojama viena kopīga tendence. Publikāciju autoru konstruētais tēls par Zatleru sakrīt reti.

Laikraksta „Diena” publikācijās Valdis Zatlers visbiežāk raksturots kā spēcīgs, labs, neitrāls, pārliecināts, ne kā malā stāvētājs, audzis, nedrošs, vājš un glēvs. Portāla „Delfi” publikācijās Valdis Zatlers visbiežāk raksturots ar vārdiem: cienīgs, labs, spēcīgs, pārliecināts, kā līderis, ne kā malā stāvētājs un aktīvs.

Portāla „Delfi” publikācijās, kurās norādīts, ka tās sagatavojuši preses dienesta pārstāvji, visbiežāk īpašības vārdi netiek lietoti.

Valda Zatlera tēls portāla „Delfi” lietotāju komentāros ir negatīvs. Salīdzinot tēlu portāla „Delfi” lietotāju komentāros ar portāla publikācijās konstruēto tēlu, secināms, ka komentāros konstruēts vairāk negatīvs tēls. Salīdzinot laikraksta „Diena” un portāla „Delfi” konstruēto tēlu no vienas puses un lietotāju komentāriem no otras puses, secināms, ka abi mediji vairāk konstruējuši pozitīvu tēlu, tādā veidā paužot atbalstu Valdim Zatleram.

Valda Zatlera tēls, atrodoties dažādos ieņemamajos amatos un to nomaiņas procesā, ir atšķirīgs. Tēlu iespaido Valda Zatlera pieņemtie politiskie lēmumi, izteikumi, politiskie notikumi. Pēc tēla dinamikas analizēšanas dažādos laika periodos, pētījums ļauj secināt, ka vispozitīvākais Valda Zatlera tēls bija laika periodā, kad tika atlaista Saeima. Taču laikraksta „Diena” un portāla „Delfi” publikācijās atspoguļotie politiskie procesi sākot ar 2011. gada jūliju – pozitīvu pārmaiņu trūkums valsts attīstībā, ZRP iekšējā šķelšanās, un bieži vien nenoteiktā politiskā virzība – radījuši krasu tēla negatīvisma pieaugumu. Tādējādi gan laikrakstā „Diena”, gan portālā „Delfi” visnegatīvākais V. Zatlera tēls ir laika periodā no 2011. gada 8. jūlija līdz 2012. gada 31. martam.

Aptauja ļauj izdarīt secinājumus galvenokārt par galvaspilsētas reģiona iedzīvotājiem (74% no respondentiem, kuri ikdienā lasa laikrakstu „Diena”, portālu „Delfi”), un iedzīvotājiem, kuru izglītības līmenis visbiežāk ir augstāks par vidējo (89% respondentu ir ar augstāko vai nepabeigtu augstāko izglītību). Līdz ar to šīs respondentu daļas noskaņojuma tendence dominē pētījumu rezultātos. Auditorijas uztverē valdošais Zatlera tēls ir neitrāls. To var skaidrot ar laikraksta „Diena” un portāla „Delfi” publikācijās konstruētā pozitīvā tēla un portāla „Delfi” lietotāju komentāros konstruētā negatīvā tēla ietekmi.

Interneta aptaujas respondenti norādījuši, ka laikraksta un portāla publikācijās un lietotāju komentāros visbiežāk lietotie īpašības vārdi viņuprāt Valdim Zatleram atbilst mazāk nekā viņu iedomātajā sabiedrības skatījumā. Vislielākā rezultātu diference ir, vērtējot īpašības vārdus kā varonis, kā malacis un labs. Respondenti uzskata, ka sabiedrības priekšstatos šīs īpašības Valdim Zatleram atbilst lielākā mērā nekā pašu laikraksta „Diena” un portāla „Delfi” lietotāju priekšstatos.

Tēmas attīstības perspektīva sniedz iespēju veikt padziļinātas intervijas ar žurnālistiem un komentētājiem, kuri visvairāk raksta par Valdi Zatleru kā politiķi. Rezultātā tiktu iegūta noderīga informācija par publikāciju satura izveides un tēla konstruēšanas procesu mediju publikācijās.

Izmantotie informācijas avoti

Izmantotās literatūras saraksts

1. Albarran, A. B., Chan-Olmsted, S. M. (2006). *Handbook of media management and economics*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates. P. 750.
2. Berger, A. A. (2000). *Media and communication research methods : an introduction to qualitative and quantitative approaches*. London: Sage Publications. P. 295.
3. Brants, K., Voltmer, K. (2011). *Political communication in postmodern democracy: challenging the primacy of politics*. New York: Palgrave Macmillan. P. 284.
4. Brooks, W. D., Emmert, P. (1970). *Methods of research in communication*. Boston: Houghton Mifflin. P. 517.
5. Bryman, A. (2001). *Social Research Methods*. Oxford: Oxford University Press. P. 540.
6. DeJong, C. R., Monette, D. R., Sullivan, T. J. (2007). *Applied Social Research: A Tool for the Human Services*. Seventh Edition. Belmont: Thomson Learning. P. 531.
7. Demeulenaere, P. (2011). *Analytical Sociology and Social Mechanisms*. New York: Cambridge university Press. P. 320.
8. Deuze, M. (2005). *Popular journalism and professional ideology: tabloid reporters and editors speak out*. Retrieved March 20, 2012 from <http://mcs.sagepub.com/content/27/6/861>
9. De Vaus, D. A. (2002). *Surveys in Social Research. Fifth edition*. New York: Routledge. P. 382.
10. Dreijere, V. (2011). Poppolitikas tendences un politiskās identitātes: politisko aktoru naratīvi tradicionālajos un jaunajos medijos (2010-2011). *Nacionālā identitāte: politiskās identitātes un politiskā kultūra*. Sk. 2012. 23. mart.: <http://www.nacionalaidentitate.lv/wp-content/uploads/2010/12/politiska-identitate-un-politiska-kultura.pdf>
11. Francis, J. T. (2011). *Social Work Treatment: Interlocking Theoretical Approaches. Fifth Edition*. New York: Oxford University Press. P. 592.
12. Heise, D. R. (1969). *Some methodological issues in semantic differential research*. *Psychological Bulletin*, 72(6), P. 406-422. Retrieved March 31, 2012 from <http://www.indiana.edu/~socpsy/papers/SDmethod.pdf>
13. Hodgson, G. M. (2007). *Meanings of Methodological Individualism*. *The Journal of Economic Methodology*, 14(2). Retrieved March 30, 2012 from <https://uhra.herts.ac.uk/dspace/bitstream/2299/2795/1/900694.pdf>
14. Horsfield, B., Stewart, J. (2003). *The media and neo-populism: a contemporary comparative analysis*. Greenwood Publishing Group. P. 253.

15. Jarren, O., Donges, P. (2011). *Politische Kommunikation in der Mediengesellschaft: Eine Einführung*. 3. Grundlegend überarbeitete und aktualisierte Auflage. Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften. S. 283.
16. Kumar, R. (2008). *Research Methodology*. New Delhi: APH Publishing corporation. P. 147.
17. Langer, R. (1999). *Towards a constructivist communication theory? Report from Germany*. Retrieved February 24, 2012 from http://www.nordicom.gu.se/common/publ_pdf/10_075_086.pdf
18. Louw, P. E. (2010). *The Media and Political Process. Second edition*. London: SAGE publications. P. 232.
19. Lustenberger, P. (2003). *Konstruktivistische Ansätze in der PR-Theorie*. Munich: GRIN Verlag Publishing. S.20
20. McNabb, D. E. (2010). *Research Methods for Political Science: Quantitative and Qualitative Approaches. 2nd edition*. New York: M.E. Sharpe, Inc. P.425.
21. McNair, B. (2011). *An introduction to political communication. Fifth edition*. London, New York: Routledge. P. 226.
22. Мельвилъ, А.Ю. (2011). *Политология*. Москва: „Проспект”. С. 624.
23. Merten, K. (2004). A constructivistic approach to public relations. In: Van Ruler, B., Verčič, D. (ed.). *Public relations and communication management in Europe: a nation-by-nation introduction to public relations theory and practice*. Berlin: Walter de Gruyter. P. 502.
24. Merten, K. (1999). *Einführung in die Kommunikationswissenschaft. 1*. Muenster: Lit. S. 585.
25. Merten, K. (1999). Wie gut ist das Image der Deutschen Bahn? Die Wirklichkeit des Stellvertreters. *Pr magazin*, 30(10), S. 35-40.
26. Nesbitt-Larking, P. (2007). *Politics, society, and the media. 2nd ed*. Peterborough, Ontario: Broadview Press. P. 406.
27. Punch, K.F. (2000). *Introduction to Social Research. Quantitative and Qualitative Approaches*. London: SAGE Publications. P. 319.
28. Reifova, I. (2010). Processes of hybridisation in contemporary popular and media culture: Theoretical remarks. In: Carpentier, N. (ed.). *Media and communication studies interventions and intersections: the intellectual work of the 2010 ECREA European Media and Communication Doctoral Summer School*. Tartu: Tartu University Press. P. 355.
29. Salwen, M. B., Stacks, D. W. (2009). *An Integrated Approach To Communication Theory and Research. Second Edition*. New York: Taylor&Francis. P. 576.

30. Schramm, A. (2006). *The Constructivist Argument Communication Research*. GRIN Verlag. P. 27.
31. Simons, J. (2006). *The power of political images*. Prepared for delivery at the 2006 Annual Meeting of the American Political Science Association. Indiana University, Bloomington: Department of Communication and Culture. P. 35.
32. Скворцова, Н.Г. (2011). *Социология*. 2. Москва: „Проспект”. С. 352.
33. Sproull, N. L. (1988). *Handbook of research methods: a guide for practitioners and students in the social sciences*. London: The Scarecrow Press, Inc. P. 404.
34. Sullivan, T. J. (2001). *Methods of social research*. Fort Worth: Harcourt College Publishers. P. 511.
35. Tiedemann, N. (2005). *Image als zentrale Kategorie für PR-theoretische Ansätze*. Munich: GRIN Verlag Publishing. S.29.
36. Тургаев, А.С., Хренов, А.Е. (2005). *Политология в схемах и комментариях*. СПб: Издательский дом „Питер”. С. 300.
37. Улановский, А.М. (2009). *Конструктивизм, радикальный конструктивизм, социальный конструкционизм: мир как интерпретация*. Retrieved March 26, 2012 from <http://www.hse.ru/data/2010/10/19/1222817259/2009%20Ulanovsky%20Constructivism,%20radical%20..ctivism.%20social%20constructionism.pdf>
38. Weber, S. (2002). *Media and the construction of reality. What does “media construct reality” mean? From an ontological to an empirical understanding of construction*. Retrieved February 24, 2012 from http://www.mediamanual.at/en/pdf/Weber_etrans.pdf

Izmantoto avotu saraksts

1. BNS. (2011, 3. janv.). *Zaķis apšaubā Zatlera spēju ieņemt prezidenta posteni otro pilnvaru termiņu*. Sk. 2012. 1. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zakis-apsaubu-zatlera-speju-ienemt-prezidenta-posteni-otro-pilnvaru-terminu.d?id=36039918>
2. BNS. (2011, 3. janv.). *Zaķis apšaubā zatlera spēju ieņemt prezidenta posteni otro pilnvaru termiņu*. Sk. 2012. 1. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zakis-apsaubu-zatlera-speju-ienemt-prezidenta-posteni-otro-pilnvaru-terminu.d?id=36039918&com=1&s=1&no=60>
3. BNS. (2011, 5. mart.). *Aptauja: vairāk nekā puse iedzīvotāju atbalsta Zatlera palikšanu amatā vēl otru termiņu*. Sk. 2012. 1. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/aptauja-vairak-neka-puse-iedzivotaju-atbalsta-zatlera-paliksanu-amata-vel-otru-terminu.d?id=37203607&com=1&s=1&no=160>

4. BNS. (2011, 4. jūl.). *Izšķiroties par labu topošajai Zatlera partijai, „Vienotību” varētu pamest Olšteins un Galvanovskis.* Sk. 2012. 5. maijs.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/izskiroties-par-labu-toposajai-zatlera-partijai-vienotibu-varetu-pamest-olsteins-un-galvanovskis.d?id=39405313>
5. BNS. (2011, 24. sept.). *Zatlers pārliecināts, ka partijas izveidošana pilnībā attaisnojusies jaunās iekšpartijas kultūras dēļ.* Sk. 2012. 5. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-parliecinats-ka-partijas-izveidosana-pilniba-attaisnojusies-jaunas-iekspartijiskas-kulturas-del.d?id=40812105&com=1&s=1&no=40>
6. Bojārs, G. (2011, 2. apr.). *Zatlera ultimāts bija trauma visām frakcijām un deputātiem.* Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/04/02/Zatlera-ultimats-bija-trauma-visam-frakcijam-un-deputatiem>
7. *Curriculum vitae. Latvijas Valsts prezidents Valdis Zatlers.* Sk. 2012. 3. apr.: http://www.president.lv/pk/content/?cat_id=2192
8. DELFI Aculiecinieks. (2011, 24. janv.). *Rakstiet: Vai Zatlers būs prezidents arī nākošos četrus gadus?.* Sk. 2012. 1. apr.: <http://aculiecinieks.delfi.lv/news/witness/rakstiet-vai-zatlers-bus-prezidents-ari-nakosos-cetrus-gadus.d?id=36420379&com=1&s=1&no=100>
9. DELFI Aculiecinieks. (2011, 24. janv.). *Rakstiet: Vai Zatlers būs prezidents arī nākošos četrus gadus?.* Sk. 2012. 1. apr.: <http://aculiecinieks.delfi.lv/news/witness/rakstiet-vai-zatlers-bus-prezidents-ari-nakosos-cetrus-gadus.d?id=36420379&com=1&s=1&no=80>
10. DELFI. Sk. 2012. 3. apr.: <http://www.delfi.lv/about/>
11. DELFI. (2011, 24. janv.). *Kristovskis: Zatlers ir cienīgs turpināt darbu.* Sk. 2012. 1. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/kristovskis-zatlers-ir-cienigs-turpinat-darbu.d?id=36412275>
12. DELFI. (2011. 1. febr.). *Zatlers piedāvā Saeimai savu dubulpilsonības versiju.* Sk. 2012. 1. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-piedava-saeimai-savu-dubulpilsonibas-versiju.d?id=36600395&com=1&s=1&no=20>
13. DELFI. (2011, 15. mart.). *Zatlers būtu gatavs kandidēt uz otro termiņu.* Sk. 2012. 1. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-butu-gatavs-kandidet-uz-otro-terminu.d?id=37402585>
14. DELFI. (2011, 17. mart.). *Laikraksts: Zatlera iespējamu pārvēlēšanu atbalsta 47 deputāti.* Sk. 2012. 1. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/laikraksts-zatlera-iespejamu-parvelesanu-atbalsta-47-deputati.d?id=37421409&com=1&no=0&s=1>

15. DELFI. (2011, 17. mart.). *Laikraksts: Zatlera iespējamu pārvēlēšanu atbalsta 47 deputāti*. Sk. 2012. 1. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/laikraksts-zatlera-iespejamu-parvelesanu-atbalsta-47-deputati.d?id=37421409&com=1&s=1&no=20>
16. DELFI. (2011, 21. apr.). *Zatlers: esmu labākais prezidenta amata kandidāts*. Sk. 2012. 10. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-esmu-labakais-prezidenta-amata-kandidats.d?id=38124567>
17. DELFI. (2011, 26. apr.). *Valsts prezidenta Valda Zatlera runa Latvijas Universitātē „Gudra un stratēģiska valsts. Latvijas nākotnes redzējums”*. Sk. 2012. 10. apr.: <http://g1.delfi.lv/doc/prezidenta-uzruna.pdf>
18. DELFI. (2011, 26. apr.). *Zatlera „atskaites lekcija” pagaidām nevairo parlamentāriešu atbalstu viņa pārvēlēšanai*. Sk. 2012. 10. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlera-atskaites-lekcija-pagaidam-nevairo-parlamentariesu-atbalstu-vina-parvelesanai.d?id=38195039>
19. DELFI. (2011, 26. apr.). *Valdis Zatlers: Gudra un stratēģiska valsts. Latvijas redzējums*. Sk. 2012. 10. apr.: <http://www.delfi.lv/news/comment/comment/valdis-zatlers-gudra-un-strategiska-valsts-latvijas-nakotnes-redzejums.d?id=38193597>
20. DELFI. (2011, 10. maij.). *ZZS nevirzīs kandidātu prezidenta amatam; neizslēdz atsevišķu deputātu iniciatīvu*. Sk. 2012. 21. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zzs-nevirzis-kandidatu-prezidenta-amatam-neizsledz-atsevisku-deputatu-iniciativu.d?id=38426027>
21. DELFI. (2011, 19. maij.). *Šlesers apmierināts ar prezidenta viedokli viendzimuma partnerību lietā; balsos „par”*. Sk. 2012. 21. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/slesers-apmierinats-ar-prezidenta-viedokli-viendzimuma-partneribu-lieta-balsos-par.d?id=38599471&com=1&no=0&s=1>
22. DELFI. (2011, 27. maij.). *Zatlers sestdien vakarā teiks ārkārtas uzrunu tautai*. Sk. 2012. 21. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-sestdien-vakara-teiks-arkartas-uzrunu-tautai-1513.d?id=38732821&com=1&s=1&no=60>
23. DELFI. (2011, 28. maij.). *Zatlers nolemj rosināt Saeimas atlaišanu*. Sk. 2012. 21. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-nolemj-rosinat-saeimas-atlaisanu.d?id=38755691>
24. DELFI. (2011, 28. maij.). *Valsts prezidenta Valda Zatlera paziņojums Latvijas tautai*. Sk. 2012. 21. apr.: <http://www.delfi.lv/news/comment/comment/valsts-prezidenta-valda-zatlera-pazinojums-latvijas-tautai.d?id=38763237>

25. DELFI. (2011, 28. maij.). *Zatlers nolemj rosināt Saeimas atlaišanu*. Sk. 2012. 21. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-nolemj-rosinat-saeimas-atlaisanu.d?id=38755691&com=1&s=1&no=220>
26. DELFI. (2011, 28. maij.). *Zatlers nolemj rosināt Saeimas atlaišanu*. Sk. 2012. 21. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-nolemj-rosinat-saeimas-atlaisanu.d?id=38755691&com=1&s=1&no=1040>
27. DELFI. (2011, 28. maij.). *Zatlers nolemj rosināt Saeimas atlaišanu*. Sk. 2012. 21. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-nolemj-rosinat-saeimas-atlaisanu.d?id=38755691&com=1&s=1&no=1080>
28. DELFI. (2011, 28. maij.). *Zatlers nolemj rosināt Saeimas atlaišanu*. Sk. 2012. 21. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-nolemj-rosinat-saeimas-atlaisanu.d?id=38755691&com=1&s=1&no=1580>
29. DELFI. (2011, 28. maij.). *Prezidenta uzruna. Video*. Sk. 2012. 21. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/prezidenta-uzruna-video.d?id=38759783&com=1&s=1&no=20>
30. DELFI (2011, 28. maij.). *Valsts prezidenta Valda zatlera paziņojums Latvijas tautai*. Sk. 2012. 21. apr.: <http://www.delfi.lv/news/comment/comment/valsts-prezidenta-valda-zatlera-pazinojums-latvijas-tautai.d?id=38763237&com=1&s=1&no=80>
31. DELFI. (2011, 29. maij.). *„Vienotība” plāno pārtapt partijā līdz referendumam; nepārvēlēšanas gadījumā aicinās Zatleru pievienoties*. Sk. 2012. 21. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/vienotiba-plano-partapt-partija-lidz-referendumam-neparvešanas-gadijuma-aienas-zatleru-pievienoties.d?id=38787039&com=1&s=1&no=80>
32. DELFI. (2011, 30. maij.). *Šlesers: Zatlers ir nācījas līderis, un viņš dibinās partiju*. Sk. 2012. 21. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/slesers-zatlers-ir-nacijas-lideris-un-vins-dibinas-partiju.d?id=38789849>
33. DELFI. (2011, 2. jūn.). *Valdis Zatlers aculiecinieku reportāžās*. Sk. 2012. 28. apr.: <http://aculiecinieks.delfi.lv/news/sabiedriba/valdis-zatlers-aculiecinieku-reportazas.d?id=38855917>
34. DELFI. (2011, 2. jūn.). *Zatlers: Saeimas balsojums par prezidentu apliecina „rīkojuma Nr.2.” pareizību*. Sk. 2012. 28. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-saeimas-balsojums-par-prezidentu-apliecina-rikojuma-nr2-pareizibu.d?id=38872721>
35. DELFI. (2011, 6. jūn.). *Zatlers: es nebūšu malā stāvētājs*. Sk. 2012. 28. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-es-nebusu-mala-stavetajs.d?id=38938159>

36. DELFI. (2011, 8. jūn.). *Zatlers: šodien Latvija – piemērs cīņai ar oligarhu ietekmi*. Sk. 2012. 28. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-sodien-latvija-piemers-cinai-ar-oligarhu-ietekmi.d?id=38972173&com=1&s=1&no=20>
37. DELFI. (2011, 11. jūn.). *Zatleram ir vīzija, kā atbrīvot Saeimu no oligarhiem*. Sk. 2012. 28. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatleram-ir-vizija-ka-atbrivot-saeimu-no-oligarhiem.d?id=39033284>
38. DELFI. (2011, 15. jūn.). *„Vienotība” oficiāli aicina Zatleru pievienoties; sola pirmo numuru sarakstā*. Sk. 2012. 28. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/vienotiba-oficiali-aicina-zatleru-pievienoties-sola-pirmo-numuru-saraksta.d?id=39095641>
39. DELFI. (2011, 16. jūl.). *Zatlers atsakās piedalīties diskusijā ar Lembergu*. Sk. 2012. 5. maijs.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-atsakas-piedalities-diskusija-ar-lembegu.d?id=39604455>
40. DELFI. (2011, 19. jūn.). *Zatlers Likteņdārzā rīkos tautas akciju „Tas vārds, kam spēks”*. Sk. 2012. 28. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-liktendarza-rikos-tautas-akciju-tas-vards-kam-speks.d?id=39172551&com=1&s=1&no=20>
41. DELFI. (2011, 28. jūn.). *Zatlers noliedz, ka ar Pils viesiem apspriedis savu nākotnes politisko karjeru*. Sk. 2012. 28. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-noliedz-ka-ar-pils-viesiem-apspriedis-savu-nakotnes-politisko-karjeru.d?id=39292629&com=1>
42. DELFI. (2011, 29. jūn.). *Prezidentu darba duna: kā Zatlers un Vīķe – Freiberga kopa likumdošanas druvu*. Sk. 2012. 28. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/prezidentu-darba-duna-ka-zatlers-un-vike-freiberga-kopa-likumdosanas-druvu.d?id=39305737>
43. DELFI. (2011, 3. jūl.). *Zatlers uzrunā Likteņdārzā mudina nebaidīties no sapņiem un izdarīt pareizās izvēles*. Sk. 2012. 5. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-uzruna-liktendarza-mudina-nebaidities-no-sapniem-un-izdarit-pareizas-izveles.d?id=39388059&com=1&s=1&no=160>
44. DELFI. (2011, 7. jūl.). *58% iedzīvotāju pozitīvi vērtē Zatlera darbu prezidenta amatā*. Sk. 2012. 5. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/58-iedzivotaju-pozitivi-verte-zatlera-darbu-prezidenta-amata.d?id=39449421&com=1&no=0&s=1>
45. DELFI. (2011, 16. jūl.). *Zatlers atsakās piedalīties diskusijā ar Lembergu*. Sk. 2012. 5. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-atsakas-piedalities-diskusija-ar-lembegu.d?id=39604455&com=1&s=1&no=120>

46. DELFI. (2011, 22. jūl.). *Zatlers: mēs nebūsim uzņēmēju „jumti”*. Sk. 2012. 5. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-mes-nebusim-uznemeju-jumti.d?id=39706323&com=1&s=1&no=160>
47. DELFI. (2011, 5. aug.). *ZRP jau ap 500 biedru; savu vēlēšanu apgabalu Zatlers vēl neatklāj*. Sk. 2012. 5. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zrp-jau-ap-500-biedru-savu-velesanu-apgabalu-zatlers-vel-neatklaj.d?id=39953835&com=1&s=1&no=40>
48. DELFI. (2011, 25. aug.). *Zatlers sauc Fliku par meli un aicina atklāt „airBaltic” bilešu cenas citiem politiķiem*. Sk. 2012. 5. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-sauc-fliku-par-meli-un-aicina-atklat-airbaltic-bilesu-cenas-citiem-politikiem.d?id=40290991&com=1&s=1&no=40>
49. DELFI. (2011, 3. okt.). *Zatlers: savu lēmumu par SC nemainīsim; šonedēļ jābūt skaidrībai par koalīciju*. Sk. 2012. 5. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-savu-lemumu-par-sc-nemainisim-sonedel-jabut-skaidribai-par-koaliciju.d?id=40954315&com=1&s=1&no=80>
50. DELFI. (2011, 11. okt.). *Zatlers: sarunas par amatiem jaunajā koalīcijā sāksies trešdien*. Sk. 2012. 5. maijs.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-sarunas-par-amatiem-jaunaja-koalicija-saksies-tresdien.d?id=41102967>
51. DELFI. (2011, 11. okt.). *Zatlers: sarunas par amatiem jaunajā koalīcijā sāksies trešdien*. Sk. 2012. 5. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-sarunas-par-amatiem-jaunaja-koalicija-saksies-tresdien.d?id=41102967&com=1&s=1&no=80>
52. DELFI. (2012, 10. janv.). *Zatlers: šī Saeima strādā savādāk; koalīcija ir stabila*. Sk. 2012. 6. maijs.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-si-saeima-strada-savadak-koalicija-ir-stabila.d?id=42042004>
53. DELFI. (2012, 10. janv.). *Zatlers: šī Saeima strādā savādāk; koalīcija ir stabila*. Sk. 2012. 6. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-si-saeima-strada-savadak-koalicija-ir-stabila.d?id=42042004&com=1&s=1&no=40>
54. DELFI. (2012, 23. janv.). *Zatlers: pirms „krievu valodas referenduma” katram politiķim jāuzrunā vēlētāji, ne jātaisa bukleti un klipi*. Sk. 2012. 6. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-pirms-krievu-valodas-referenduma-katram-politikim-jauzruna-veletaji-ne-jataisa-bukleti-un-klipi.d?id=42073318&com=1&s=1&no=180>
55. DELFI. (2012, 19. febr.). *Zatlers: pēc referenduma jādomā par sabiedrības saliedēšanu un labas gribas žestiem*. Sk. 2012. 6. maij.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-pec-referenduma-jadoma-par-sabiedribas-saliedesanu-un-labas-gribas-zestiem.d?id=42142740&com=1&s=1&no=360>

56. Diena. (2011, 30. maij.). *Pirmā reakcija uz Zatlera paziņojumu twitter tīklā*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/05/30/Pirma-reakcija-uz-Zatlera-pazinojumu-twitter-tikla>
57. Diena. (2011, 4. jūn.). *Vēstules*. Sk. 2012. 29. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/06/04/VESTULES>
58. Diena. (2011, 3. sept.). *Vēstules*. Sk. 2012. 30. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/09/03/VESTULES>
59. Dienas mediji. (2012). *Abonēšanas statistika*. Sk. 2012. 3. apr.: <http://www.dienamediji.lv/abonesana/abonesanas-statistika>
60. Dreijere, V. (2011, 23. apr.). *Latvijas politiķu runas stils – «peldēt», sist pretī vai jokot*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/04/23/Latvijas-politiku-runas-stils-peldet-sist-preti-vai-jokot>
61. Dripe, Ģ. (2011, 31. aug.). *Ainārs Šlesers: Valdis Zatlers viendzimuma partnerattiecību jautājumos viedokli maina kā lokans zutis*. Sk. 2012. 5. maijs.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/ainars-slesers-valdis-zatlers-viendzimuma-partnerattiecibu-jautajumos-viedokli-maina-ka-lokans-zutis.d?id=40385799>
62. Egle, I. (2011, 8. janv.). *Zatlers pats negrib pieteikties*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/01/08/Zatlers-pats-negrib-pieteikties>
63. Egle, I. (2011, 5. febr.). *Centās kļūt tautas prezidents*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/02/05/Centas-klut-tautas-prezidents>
64. Egle, I. (2011, 2. mart.). *Tas ir ceļš uz nekurieni, ceļot nodokļus*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/03/02/Tas-ir-cels-uz-nekurieni-celot-nodoklus>
65. Egle, I. (2011, 16. mart.). *Zatlers nevar būt visiem labs*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/03/16/Zatlers-nevar-but-visiem-labs>
66. Egle, I. (2011, 5. maij.). *Tautas prezidentam vairāk pilnvaru*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/02/05/Tautas-prezidentam-vairak-pilnvaru>
67. Egle, I. (2011, 11. maij.). *Valsts prezidenta ārpolitiku diktējusi ekonomiskā krīze*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/05/11/Valsts-prezidenta-arpolitiku-diktejusi-ekonomiska-krize>
68. Egle, I. (2011, 30. maij.). *Valsts nākotni nodod tautas rokās*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/05/30/Valsts-nakotni-nodod-tautas-rokas>
69. Egle, I. (2011, 1. jūn.). *Bērziņš atrodas punktā, kurā reiz bija Zatlers*. Sk. 2012. 29. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/06/01/Berzins-atrodas-punkta-kura-reiz-bija-Zatlers>
70. Egle, I. (2011, 8. jūn.). *Ar Zatleru trāpītu vairākiem zaķiem*. Sk. 2012. 29. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/06/08/Ar-Zatleru-trapitu-vairakiem-zakiem>

71. Egle, I. (2011, 11. jūn.). *Jāsaprot, ka šī ir iespēja katram Latvijas iedzīvotājam*. Sk. 2012. 29. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/06/11/Jasaprot-ka-si-ir-iespeja-katram-Latvijas-iedzivotajam>
72. Egle, I. (2012, 18. janv.). *ZZS līdz valdībai vēl tālu*. Sk. 2012. 30. mart.: <http://news.lv/Diena/2012/01/18/ZZS-lidz-valdibai-vel-talu>
73. Egle, I. (2012, 27. febr.). *Uzsvaru liks uz reformām, nevis partijas līderi*. Sk. 2012. 30. mart.: <http://news.lv/Diena/2012/02/27/Uzsvaru-lik-uz-reformam-nevis-partijas-lideri>
74. Egle, I. (2012, 30. mart.). *Sāks jaunu dzīvi ar citu nosaukumu*. Sk. 2012. 30. mart.: <http://news.lv/Diena/2012/03/30/Saks-jaunu-dzivi-ar-citu-nosaukumu>
75. Fridrihsone, M. (2011, 8. sept.). *Vidzemē cīnā sūta pieredzējušus smagsvarus*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/09/08/Vidzeme-cina-suta-pieredzejus-us-smagsvarus>
76. Kasparāns, Ģ., Zālīte, Z. (2011, 4. jūn.). *Kauja zaudēta. Vai uzvarēs karā?* Sk. 2012. 29. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/06/04/Kauja-zaudeta-Vai-uzvares-kara>
77. Kasparāns, Ģ., Zirnis, E. (2011, 23. dec.). *Gada varoņi 2011*. Sk. 2012. 30. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/12/23/Gada-varoni-2011>
78. Latvijas Avīze. (2011, 22. maij.). *Kāpēc Lācis nebalsos par Zatler? Intervija ar Saeimas deputātu Visvaldi Lāci*. Sk. 2012. 21. apr.: <http://www.delfi.lv/news/comment/comment/kapec-lacis-nebalsos-par-zatleru-intervija-ar-saeimas-deputatu-visvaldi-laci.d?id=38643767>
79. Lazdiņš, A., Zalāne, E., Zālīte, I., Zembergs, M. (2011, 3. janv.). *Uzzināsim, kurš saimniekos Rīgas pili*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/01/03/Uzzinasim-kurs-saimniekos-Rigas-pili>
80. Lazdiņš, A. (2011, 31. aug.). *Partijas finanšu meli vai Trojas zirgs*. Sk. 2012. 30. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/08/31/Partijas-finansu-meli-vai-Trojas-zirgs>
81. Lembergs, A. (2011, 29. maij.). *Aivars Lembergs: Jūs nevarat mani salauzt, Zatlera kungs!* Sk. 2012. 21. apr.: <http://www.delfi.lv/news/comment/comment/aivars-lembergs-jus-nevarat-mani-salauzt-zatlera-kungs.d?id=38783731>
82. Lemešonoks, D. (2011, 14. apr.). *Dainis Lemešonoks: „Mi za odin Zatlers”*. Sk. 2012. 10. apr.: <http://www.delfi.lv/news/comment/comment/dainis-lemesonoks-mi-za-odin-zatlers.d?id=38005067>
83. LETA. (2011, 21. mart.). *Zatlers: „pateicību” došana ārstiem nav atrisināta biežās ministru maiņas dēļ*. Sk. 2012. 1. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-pateicibu-dosana-arstiem-nav-atrisinata-biezās-ministru-mainas-del.d?id=37515447&com=1&s=1&no=40>

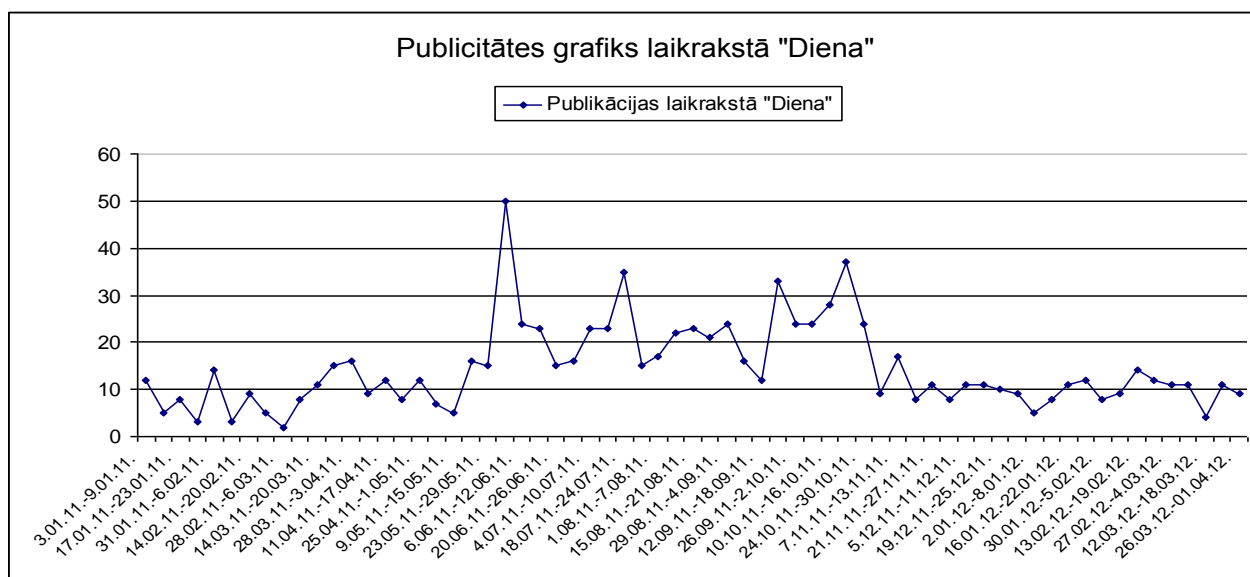
84. LETA. (2011, 24. mart.). *PS iekšējās diskusijās par prezidenta amatu atbalstu vairāk gūstot Zatlers*. Sk. 2012. 1. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/ps-ieksejas-diskusijas-par-prezidenta-amatu-atbalstu-vairak-gustot-zatlers.d?id=37586339>
85. LETA. (2011, 7. jūl.). *Beidzas Zatlera prezidenta pilnvaru termiņš*. Sk. 2012. 5. maijs.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/beidzas-zatlera-prezidenta-pilnvaru-termins.d?id=39442599>
86. LETA. (2011, 8. jūl.). *Lembergs: Prezidenta darbību bieži vien izšķiroši noteica Lilita Zatlere*. Sk. 2012. 5. maijs.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/lembergs-prezidenta-darbibu-biezi-vien-izskirosi-noteica-lilita-zatlere.d?id=39477083>
87. LETA. (2011, 20. jūl.). *Topošās partijas kodolā darbojas vairāki uzņēmēji*. Sk. 2012. 5. maijs.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/toposas-zatlera-partijas-kodola-darbojas-vairaki-uznemeji.d?id=39679617&com=1&s=1&no=60>
88. LETA. (2011, 22. jūl.). *Zatlers: pensiju sistēma ilgtermiņā ir nespējīga*. Sk. 2012. 5. maijs.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-pensiju-sistema-ilgtermina-ir-nespejiga.d?id=39723373>
89. LETA. (2011, 22. jūl.). *Zatlers: pensiju sistēma ilgtermiņā ir nespējīga*. Sk. 2012. 5. maijs.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-pensiju-sistema-ilgtermina-ir-nespejiga.d?id=39723373&com=1&s=1&no=20>
90. LETA. (2011, 29. jūl.). *„The Economist” uzvaru ārkārtas vēlēšanās prognozē Zatlera partijai*. Sk. 2012. 5. maijs.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/the-economist-uzvaru-arkartas-velesanas-prognoze-zatlera-partijai.d?id=39852783>
91. LETA. (2011, 1. okt.). *Zatlers: „Pilsoniskās savienības” paziņojums mums atvēra acis*. Sk. 2012. 5. maijs.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-pilsoniskas-savienibas-pazinojums-mums-atvera-acis.d?id=40935243&com=1&s=1&no=60>
92. LETA. (2011, 20. okt.). *Lauksaimnieki aicinās Zatlere nolikt deputāta mandātu un atvainoties Dūklavam*. Sk. 2012. 5. maijs.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/lauksaimnieki-aicinas-zatlere-nolikt-deputata-mandatu-un-atvainoties-duklavam.d?id=41296867&com=1&s=1&no=140>
93. LETA. (2012, 31. mart.). *Zatlers slavē ZRP ministrus, atzīst pieļautās kļūdas*. Sk. 2012. 6. maijs.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/zatlers-slave-zrp-ministrus-atzist-pielautas-kludas.d?id=42251172>
94. Lūsiņa, I. (2012, 23. febr.). *Dillītes mums jau bija*. Sk. 2012. 30. mart.: <http://news.lv/Diena/2012/02/23/Dillites-mums-jau-bija>
95. Mango. (2011, 2. jūn.). *Kombuļu Inesei vairāk patīcis Zatlers*. Sk. 2012. 28. apr.: <http://izklaide.delfi.lv/archive/kombulu-inesei-vairak-paticis-zatlers.d?id=38876525>

96. Mango. (2011, 4. jūl.). *Foto: Ieskats Zatlera atvadu pasākumā*. Sk. 2012. 5. maijs.: <http://izklaide.delfi.lv/dzivesstils/ballites/foto-ieskats-zatlera-atvadu-pasakuma.d?id=39389871>
97. Mango. (2011, 18. jūl.). *Irēna Pulkina: Zatleri ir kārtīgi cilvēki*. Sk. 2012. 5. maijs.: <http://izklaide.delfi.lv/slavenibas/citi/irena-pulkinena-zatleri-ir-kartigi-cilveki.d?id=39635881>
98. Meļķis, D. (2011, 16. apr.). *Gribam, lai «augšas» domātu ekonomiski. Arī prezidents*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/04/16/Gribam-lai-augas-domatu-ekonomiski-Ari-prezidents>
99. Meļķis, D. (2011, 30. apr.). *Visticamāk, būs labākā no esošajām izvēlēm, nevis labākā*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/04/30/Visticamak-bus-labaka-no-esosajam-izvelem-nevis-labaka>
100. Meļķis, D. (2011, 7. maij.). *Prezidents spēlējis stabilizējošu lomu, kas arī turpmāk būs svarīga*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/05/07/Prezidents-spelejis-stabilizejosu-lomu-kas-ari-turpmak-bus-svariga>
101. Muižnieks, N. (2011, 29. mart.). *Zatlers pagaidām ir viens*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/03/29/Zatlers-pagaidam-ir-viens>
102. Odiņš, K., Egle, I. (2011, 30. jūl.). *Tagad varu to atklāt...* Sk. 2012. 29. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/07/30/Tagad-varu-to-atklat%E2%80%A6>
103. Rozenfelde, L. (2011, 17. mart.). *Kas notiek Latvijā?: Nebija Davosā, atteicās runāt krieviski – kā vērtēt Zatleru?* Sk. 2012. 1. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/kas-notiek-latvija-nebija-davosa-atteicas-runat-krieviski-ka-vertet-zatleru.d?id=37437745>
104. Rozenfelde, L. (2011, 17. mart.). *Kas notiek Latvijā?: Zatlers ir kandidāts Nr.1 vai iespējami „dažādi scenāriji”?* Sk. 2012. 1. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/kas-notiek-latvija-zatlers-ir-kandidats-nr1-vai-iespejami-dazadi-scenariji.d?id=37423687&com=1&no=0&s=1>
105. Rozentāle, L. (2011, 17. mart.). *Kas notiek Latvijā?: Nebija Davosā, atteicās runāt krieviski – kā vērtēt Zatleru?* Sk. 2012. 1. apr.: <http://www.delfi.lv/news/national/politics/kas-notiek-latvija-nebija-davosa-atteicas-runat-krieviski-ka-vertet-zatleru.d?id=37437745&com=1&s=1&no=20>
106. Rozentāls, A. (2011, 25. jūn.). *Zatlers kalporu kā enerģijas dzēriens Vienotībai*. Sk. 2012. 29. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/06/25/Zatlers-kalpotu-ka-energijas-dzeriens-Vienotibai>

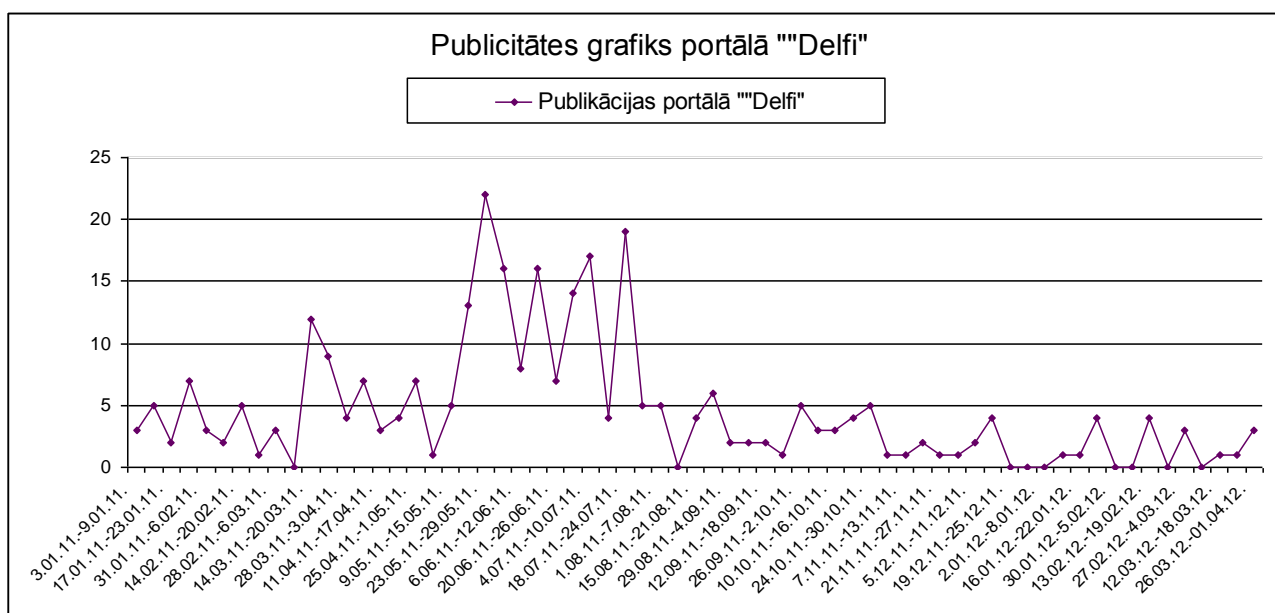
107. Rozentāls, A. (2011, 16. jūl.). *Zatlers atsakās piedalīties diskusijā ar Lembergu*. Sk. 2012. 29. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/07/16/Zatlers-atsakas-piedalities-diskusija-ar-Lembergu>
108. Rozentāls, A. (2011, 17. aug.). *Ar ko atšķiras Zatlera Reformu partija no Vienotības*. Sk. 2012. 30. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/08/17/Ar-ko-atskiras-Zatlera-Reformu-partija-no-Vienotibas>
109. SestDiena. (2011, 22. okt.). *Vinnēsim Gagarina kausu!* Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/10/22/Vinnesim-Gagarina-kausu>
110. Strautiņš, R. (2011, 13. aug.). *Bīstamā mājsaimniece*. Sk. 2012. 29. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/08/13/Bistama-majsaimniece>
111. Točs, S. (2011, 6. maij.). *Radissongeita*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/05/06/Radissongeita>
112. Točs, S. (2011, 1. jūn.). *Pasaule visu redz*. Sk. 2012. 29. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/06/01/Pasaule-visu-redz>
113. Točs, S. (2011, 21. jūl.). *Liela iespēja mainīt sistēmu*. Sk. 2012. 29. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/07/21/Liela-iespeja-mainit-sistemu>
114. Točs, S. (2011, 15. okt.). *Dombrovskis vai Zatlers*. Sk. 2012. 30. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/10/15/Dombrovskis-vai-Zatlers>
115. Točs, S. (2011, 11. okt.). *Zatleram vajadzētu būt premjeram*. Sk. 2012. 30. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/10/11/Zatleram-vajadzetu-but-premjeram>
116. Ugaine, A. (2011, 4. jūl.). *Zatlera atvadas samijas ar politiku*. Sk. 2012. 29. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/07/04/Zatlera-atvadas-samijas-ar-politiku>
117. Zanders, O. (2011, 5. febr.). *Vēlos pili redzēt kultūras cilvēku*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/02/05/Velos-pili-redzet-kulturas-cilveku>
118. Zanders, M. (2011, 12. mart.). *Neveiklības saziņā un koalīcijā*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/03/12/Neveiklibas-sazina-un-koalicija>
119. Zanders, M. (2011, 15. mart.). *Zatleram jāsteidzas*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/03/15/Zatleram-jasteidzas>
120. Zanders, M. (2011, 7. maij.). *Naudai patīk, ja to skaita un pārskaita*. Sk. 2012. 28. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/05/07/Naudai-patik-ja-to-skaita-un-parskaita>
121. Zanders, M. (2011, 3. okt.). *Latviešu veids, kā dedzināt mašīnas*. Sk. 2012. 30. mart.: <http://news.lv/Diena/2011/10/03/Latviesu-veids-ka-dedzinat-masinas>
122. Zatlers, V. (2012, 24. janv.). *Valdis Zatlers: 241 dienā paveiktais*. Sk. 2012. 6. maij.: <http://www.delfi.lv/news/comment/comment/valdis-zatlers-241-diena-paveiktais.d?id=42077214&com=1&s=1&no=60>

123. Zālīte, Z. (2011, 2. jūl.). *Izlēmu, ko darīšu*. Sk. 2012. 29. mart.:
<http://news.lv/Diena/2011/07/02/Izlemu-ko-darisu>

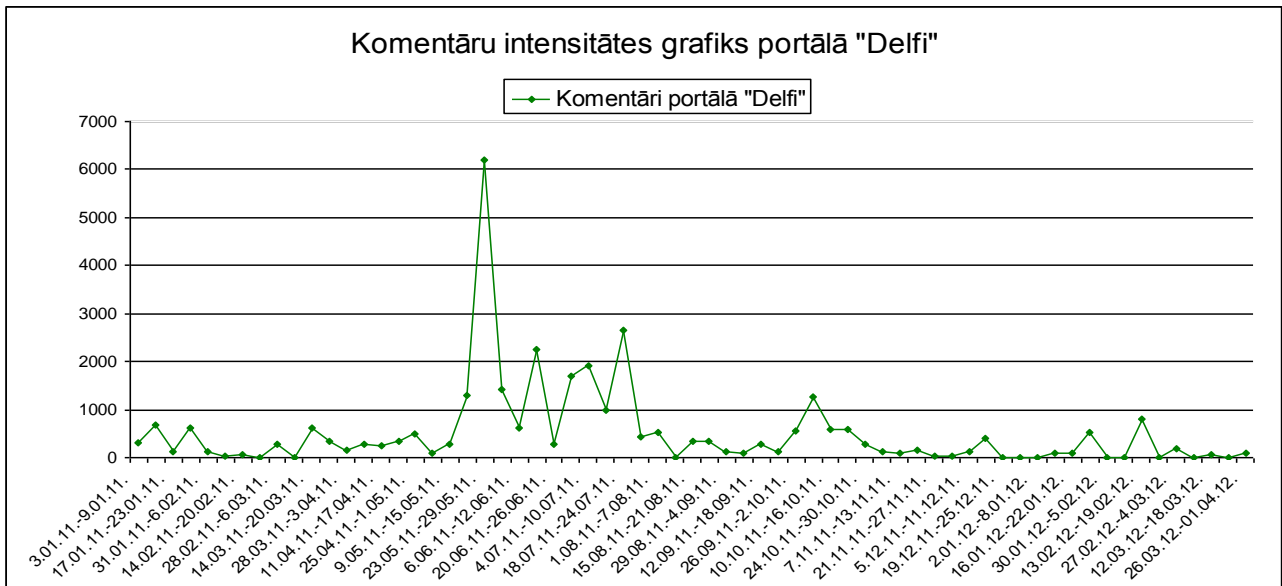
Publicitātes grafiki

1. att. Publicitātes grafiks laikrakstā „Diena” laika periodā no 2011. gada 1. janvāra līdz 2012. gada 31. martam.

2. att. Publicitātes grafiks portālā „Delfi” laika periodā no 2011. gada 1. janvāra līdz 2012. gada 31. martam.

3. att. Lietotāju komentāru intensitātes grafiks portālā „Delfi” laika periodā no 2011. gada 1. janvāra līdz 2012. gada 31. martam.

Biežāk minēto īpašības vārdu rangu tabula laikraksta „Diena” publikācijām no 2011.
gada 1. janvāra līdz 27. maijam

Dimensija	Negatīvs	Pozitīvs	Vidējais vērtējums
N	Slikts 4 ($-3^0, -2^1, -1^0, 0^3$)	labs 13 ($1^1, 2^6, 3^6$)	$-2+2,38=$ 0,38
N	Necilvēcīgs 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	cilvēcīgs 5 ($1^0, 2^5, 3^0$)	0+10:5=2
N	Nicināms 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	cienījams 5 ($1^0, 2^2, 3^3$)	0+13:5=2,6
N	Kritizēts 3 ($-3^1, -2^2, -1^0, 0^0$)	atzīts 4 ($1^0, 2^3, 3^1$)	$-2,33+2,25=$ - 0,08
N	Negodīgs 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	godīgs 4 ($1^0, 2^4, 3^0$)	$0+8:4=2$
N	Ne kā līderis 3 ($-3^0, -2^1, -1^1, 0^1$)	kā līderis 1 ($1^0, 2^1, 3^0$)	$-1,5+2=0,5$
N	Bez harizmas 2 ($-3^0, -2^1, -1^1, 0^0$)	harizmātisks 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$-3:2+0=-1,5$
N	Neapmierināts 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	apmierināts 1 ($1^0, 2^1, 3^0$)	$0+2:1=2$
V	Bez stingra rakstura 1 ($-3^0, -2^1, -1^0, 0^0$)	ar mugurkaulu 4 ($1^0, 2^3, 3^1$)	$-2+2,25=$ 0,25
V	Vājš 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	spēcīgs 5 ($1^2, 2^3, 3^0$)	0+8:5=1,6
V	Angažēts 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	neitrāls 5 ($1^2, 2^3, 3^0$)	0+8:5=1,6
V	Nepārliecināts 1 ($-3^0, -2^1, -1^0, 0^0$)	pārliecināts 3 ($1^1, 2^2, 3^0$)	$-2+1,66=$ - 0,34
V	Kā marionete 1 ($-3^0, -2^1, -1^0, 0^0$)	ne kā marionete 1 ($1^0, 2^1, 3^0$)	$-2+2=0$
V	Nav autoritāte 1 ($-3^0, -2^1, -1^0, 0^0$)	ar autoritāti 1 ($1^0, 2^0, 3^1$)	$-2+3=1$
V	Nespējīgs garantēt stabilitāti 1 ($-3^0, -2^1, -1^0, 0^0$)	spējīgs garantēt stabilitāti 1 ($1^0, 2^1, 3^0$)	$-2+2=0$
V	Ietekmējams 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	patstāvīgs 2 ($1^0, 2^2, 3^0$)	$0+4:2=2$
A	Degradējies 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	audzis 5 ($1^0, 2^2, 3^3$)	0+13:5=2,6
A	Atkarīgs 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	neatkarīgs 4 ($1^1, 2^3, 3^0$)	0+7:4=1,75
A	Nedrošs 3 ($-3^1, -2^2, -1^0, 0^0$)	drošs 1 ($1^0, 2^1, 3^0$)	$-1,66+2=$ - 0,33
A	Nepatiess 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	patiess 3 ($1^0, 2^3, 3^0$)	0+6:3=2
A	Nepieredzējis 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	pieredzējis 2 ($1^0, 2^2, 3^0$)	$0+2:1=2$
A	Samākslots 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	dabisks 2 ($1^0, 2^2, 3^0$)	$0+2:1=2$
A	Neapzinīgs 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	apzinīgs 2 ($1^0, 2^2, 3^0$)	$0+2:1=2$
A	Naivs 1 ($-3^0, -2^1, -1^0, 0^0$)	rūdīts 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$-2:1+0=-2$

Biežāk minēto īpašības vārdu rangu tabula laikraksta „Diena” publikācijām no 2011. gada 28. maija līdz 7. jūlijam

Dimensija	Negatīvs	Pozitīvs	Vidējais vērtējums
N	Kā „zoodārza prezidents” 2 ($-3^0, -2^2, -1^0, 0^0$)	kā varonis 5 ($1^4, 2^1, 3^0$)	$-2+1,2=-0,8$
N	Slikts 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	labs 4 ($1^1, 2^3, 3^0$)	$0+7:4=1,75$
N	Kā samazgas 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	kā enerģijas dzēriens 3 ($1^0, 2^3, 3^0$)	$0+6:3=2$
N	Nekonsekvents 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	konsekvents 1 ($1^1, 2^0, 3^0$)	$0+1=1$
N	Neapmierināts 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	apmierināts 1 ($1^0, 2^1, 3^0$)	$0+2=2$
N	Kritizēts 1 ($-3^1, -2^0, -1^0, 0^0$)	atzīts 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$-3+0=-3$
V	Nepārlicināts 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	pārlicināts 4 ($1^0, 2^3, 3^1$)	$0+2,25=2,25$
V	Politiski angažēts 1 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^1$)	politiski neitrāls 3 ($1^0, 2^3, 3^0$)	$0+6:3=2$
V	Bez stingra rakstura 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	ar mugurkaulu 3 ($1^0, 2^3, 3^0$)	$0+6:3=2$
V	Vājš 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	spēcīgs 1 ($1^0, 2^1, 3^0$)	$0+2:1=2$
V	Cietsirdīgs 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	labsirdīgs 1 ($1^0, 2^1, 3^0$)	$0+2:1=2$
V	Nemierīgs 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	mierīgs 1 ($1^0, 2^1, 3^0$)	$0+2:1=2$
A	Kā malā stāvētājs 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	ne kā malā stāvētājs 5 ($1^0, 2^5, 3^0$)	$0+10:5=2$
A	Netālredzīgs 1 ($-3^0, -2^0, -1^1, 0^0$)	tālredzīgs 2 ($1^0, 2^2, 3^0$)	$-1+4:2=1$
A	Pasīvs 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	aktīvs 2 ($1^0, 2^1, 3^1$)	$0+5:2=2,5$
A	Glēvs 1 ($-3^0, -2^1, -1^0, 0^0$)	drosmīgs 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$-2+0=-2$
A	Degradējies 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	audzis 1 ($1^0, 2^0, 3^1$)	$3:1=3$
A	Pateicības ņemošs 1 ($-3^0, -2^1, -1^0, 0^0$)	pateicības neņemošs 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$-2+0=-2$

Biežāk minēto īpašības vārdu rangu tabula laikraksta „Diena” publikācijām no 2011. gada 8. jūlija līdz 2012. gada 31. martam

Dimensija	Negatīvs	Pozitīvs	Vidējais vērtējums
N	Kā „zoodārza prezidents” 2 ($-3^0, -2^2, -1^0, 0^0$)	kā varonis 3 ($1^0, 2^3, 3^0$)	$-2+6:3=0$
N	Slikts 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	labs 2 ($1^0, 2^2, 3^0$)	$0+2=2$
N	Negodīgs 1 ($-3^0, -2^1, -1^0, 0^0$)	godīgs 1 ($1^0, 2^1, 3^0$)	$-2+2=0$
N	Blāvs līderis 1 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^1$)	spilgts līderis 1 ($1^0, 2^1, 3^0$)	$0+2=2$
N	Bez harizmas 1 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^1$)	harizmātisks 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$0+0=0$
N	Neatbalstīts 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	atbalstīts 1 ($1^0, 2^1, 3^0$)	$0+2=2$
N	Neprognozējams 1 ($-3^0, -2^1, -1^0, 0^0$)	prognozējams 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$-2+0=-2$
V	Vājš 3 ($-3^0, -2^1, -1^0, 0^2$)	spēcīgs 1 ($1^0, 2^0, 3^1$)	$-2+3=1$
V	Nepārliecināts 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	pārliecināts 3 ($1^0, 2^2, 3^1$)	$0+7:3=2,33$
V	Riskants 3 ($-3^3, -2^0, -1^0, 0^0$)	apdomīgs 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$-9:3+0=-3$
V	Nepiekāpīgs 2 ($-3^0, -2^2, -1^0, 0^0$)	piekāpīgs 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$-4:2+0=-2$
V	Ietekmējams 1 ($-3^0, -2^1, -1^0, 0^0$)	patstāvīgs 1 ($1^0, 2^1, 3^0$)	$-2+2=0$
V	Motivēt nespējīgs 1 ($-3^0, -2^1, -1^0, 0^0$)	motivēt spējīgs 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$-2+0=-2$
V	Neizlēmīgs 1 ($-3^0, -2^1, -1^0, 0^0$)	izlēmīgs 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$-2+0=-2$
A	Glēvs 6 ($-3^0, -2^4, -1^1, 0^1$)	drosmīgs 1 ($1^0, 2^1, 3^0$)	$-1,8+2=0,2$
A	Pateicības ņemošs 2 ($-3^0, -2^2, -1^0, 0^0$)	pateicības neņemošs 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$-4:2+0=-2$
A	Nepieredzējis 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	pieredzējis 2 ($1^0, 2^0, 3^2$)	$0+6:2=3$
A	Neapzinīgs 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	apzinīgs 1 ($1^0, 2^1, 3^0$)	$0+2=2$
A	Nedrošs 1 ($-3^0, -2^1, -1^0, 0^0$)	drošs 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$-2+0=-2$
A	Naivs 1 ($-3^0, -2^1, -1^0, 0^0$)	rūdīts 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$-2+0=-2$
A	Degradējies 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	audzis 1 ($1^0, 2^0, 3^1$)	$0+3=3$

Biežāk minēto īpašības vārdu rangū tabula portāla „Delfi” publikācijām no 2011. gada

1. janvāra līdz 27. maijam

Dimensija	Negatīvs	Pozitīvs	Vidējais vērtējums
N	Slikts 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	labs 5 ($1^0, 2^1, 3^4$)	$0+14:5=2,8$
N	Necienīgs 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	cienīgs 5 ($1^0, 2^5, 3^0$)	$0+10:5=2$
N	Ar šauru skatījumu 1 ($-3^0, -2^0, -1^1, 0^0$)	ar plašu skatījumu 1 ($1^1, 2^0, 3^0$)	$-1+1=0$
N	Negodīgs 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	godīgs 1 ($1^1, 2^0, 3^0$)	$0+1=1$
N	Nekonsekvents 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	konsekvents 1 ($1^0, 2^1, 3^0$)	$0+2=2$
N	Nicināms 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	cienījams 1 ($1^0, 2^0, 3^1$)	$0+3=3$
V	Vājš 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	spēcīgs 7 ($1^5, 2^2, 3^0$)	$0+9:7=1,29$
V	Nepārliecināts 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	pārliecināts 3 ($1^0, 2^3, 3^0$)	$0+6:3=2$
V	Tiešs 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	diplomātisks 2 ($1^0, 2^2, 3^0$)	$0+4:2=2$
V	Bezatzbildīgs 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	atzbildīgs 2 ($1^0, 2^2, 3^0$)	$0+4:2=2$
V	Ietekmējams 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	patstāvīgs 1 ($1^0, 2^1, 3^0$)	$0+2=2$
V	Kā „lupata” 1 ($-3^0, -2^1, -1^0, 0^0$)	ne kā „lupata” 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$-2+0=-2$
A	Degradējies 1 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^1$)	audzis 2 ($1^1, 2^0, 3^1$)	$0+2=2$
A	Nepateicīgs 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	pateicīgs 2 ($1^0, 2^2, 3^0$)	$0+4:2=2$
A	Nedrošs 1 ($-3^0, -2^0, -1^1, 0^0$)	drošs 1 ($1^0, 2^1, 3^0$)	$-1+2=1$
A	Pasīvs 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	aktīvs 1 ($1^0, 2^0, 3^1$)	$0+3=3$
A	Atkarīgs 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	neatkarīgs 1 ($1^0, 2^1, 3^0$)	$0+2=2$
A	Noslēgts 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	atvērts 1 ($1^0, 2^1, 3^0$)	$0+2=2$

Biežāk minēto īpašības vārdu rangu tabula portāla „Delfi” publikācijām no 2011. gada
28. maija līdz 7. jūlijam

Dimensija	Negatīvs	Pozitīvs	Vidējais vērtējums
N	Ne kā līderis 0 (-3 ⁰ , -2 ⁰ , -1 ⁰ , 0 ⁰)	kā līderis 3 (1 ¹ , 2 ² , 3 ⁰)	0+5:3=1,66
N	Kā „zoodārza prezidents” 1 (-3 ⁰ , -2 ¹ , -1 ⁰ , 0 ⁰)	kā varonis 1 (1 ⁰ , 2 ¹ , 3 ⁰)	-2+2=0
N	Slikts 1 (-3 ⁰ , -2 ⁰ , -1 ⁰ , 0 ¹)	labs 1 (1 ⁰ , 2 ⁰ , 3 ¹)	0+3=3
N	Negodīgs 0 (-3 ⁰ , -2 ⁰ , -1 ⁰ , 0 ⁰)	godīgs 1 (1 ⁰ , 2 ¹ , 3 ⁰)	0+2=2
N	Kritizēts 0 (-3 ⁰ , -2 ⁰ , -1 ⁰ , 0 ⁰)	atzīts 1 (1 ⁰ , 2 ¹ , 3 ⁰)	0+2=2
V	Nepārlicināts 0 (-3 ⁰ , -2 ⁰ , -1 ⁰ , 0 ⁰)	pārlicināts 4 (1 ⁰ , 2 ³ , 3 ¹)	0+9:4=2,25
V	Bez stingra rakstura 0 (-3 ⁰ , -2 ⁰ , -1 ⁰ , 0 ⁰)	ar mugurkaulu 1 (1 ⁰ , 2 ¹ , 3 ⁰)	0+2=2
V	Bezatzbildīgs 0 (-3 ⁰ , -2 ⁰ , -1 ⁰ , 0 ⁰)	atzbildīgs 1 (1 ⁰ , 2 ¹ , 3 ⁰)	0+2=2
V	Politiski angažēts 0 (-3 ⁰ , -2 ⁰ , -1 ⁰ , 0 ⁰)	politiski neitrāls 1 (1 ⁰ , 2 ¹ , 3 ⁰)	0+2=2
V	Neizlēmīgs 0 (-3 ⁰ , -2 ⁰ , -1 ⁰ , 0 ⁰)	izlēmīgs 1 (1 ⁰ , 2 ¹ , 3 ⁰)	0+2=2
A	Kā malā stāvētājs 0 (-3 ⁰ , -2 ⁰ , -1 ⁰ , 0 ⁰)	ne kā malā stāvētājs 11 (1 ⁰ , 2 ¹¹ , 3 ⁰)	0+22:11=2
A	Pasīvs 0 (-3 ⁰ , -2 ⁰ , -1 ⁰ , 0 ⁰)	aktīvs 3 (1 ⁰ , 2 ² , 3 ¹)	0+7:3=2,33
A	Nepateicīgs 0 (-3 ⁰ , -2 ⁰ , -1 ⁰ , 0 ⁰)	pateicīgs 2 (1 ⁰ , 2 ¹ , 3 ¹)	0+5:2=2,5
A	Atriebīgs 0 (-3 ⁰ , -2 ⁰ , -1 ⁰ , 0 ⁰)	augstsirdīgs 1 (1 ⁰ , 2 ¹ , 3 ⁰)	0+2:1=2
A	Glēvs 1 (-3 ⁰ , -2 ¹ , -1 ⁰ , 0 ⁰)	drosmīgs 0 (1 ⁰ , 2 ⁰ , 3 ⁰)	-2+0= -2

Biežāk minēto īpašības vārdu rangu tabula portāla „Delfi” publikācijām no 2011. gada 8. jūlija līdz 2012. gada 31. martam

Dimensija	Negatīvs	Pozitīvs	Vidējais vērtējums
N	Kā „lokans zutis” 2 ($-3^0, -2^2, -1^0, 0^0$)	ne kā „lokans zutis” 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$-4:2+0= -2$
N	Neapmierināts 1 ($-3^0, -2^0, -1^1, 0^0$)	apmierināts 1 ($1^0, 2^1, 3^0$)	$-1+2=1$
N	Nekonsekvents 1 ($-3^0, -2^1, -1^0, 0^0$)	konsekvents 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$-2+0= -2$
N	Negodīgs 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	godīgs 1 ($1^0, 2^1, 3^0$)	$0+2=2$
N	Slikts 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	labs 1 ($1^0, 2^1, 3^0$)	$0+2=2$
V	Nepārliecināts 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	pārliecināts 3 ($1^0, 2^3, 3^0$)	$0+6:3=2$
V	Ietekmējams 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	patstāvīgs 1 ($1^1, 2^0, 3^0$)	$0+1=1$
V	Netaisnīgs 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	taisnīgs 1 ($1^0, 2^1, 3^0$)	$0+2=2$
V	Nesvarīgs 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	svarīgs 1 ($1^0, 2^0, 3^1$)	$0+3=3$
V	Angažēts 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	neitrāls 1 ($1^0, 2^0, 3^1$)	$0+3=3$
A	Nekorekts 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	korekts 2 ($1^0, 2^2, 3^0$)	$0+4:2=2$
A	Atkarīgs 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	neatkarīgs 1 ($1^1, 2^0, 3^0$)	$0+1=1$
A	Gļēvs 1 ($-3^0, -2^1, -1^0, 0^0$)	drosmīgs 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$-2:1+0= -2$
A	Garlaicīgs 1 ($-3^0, -2^0, -1^1, 0^0$)	aizraujošs 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$-1:1+0= -1$
A	Lēnprātīgs 1 ($-3^0, -2^1, -1^0, 0^0$)	straujš 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$-2:1+0= -2$

**Biežāk minēto īpašības vārdu rangu tabula lietotāju komentāriem pie portāla „Delfi”
publikācijām no 2011. gada 1. janvāra līdz 27. maijam**

Dimensija	Negatīvs	Pozitīvs	Vidējais vērtējums
N	Slikts 14 $(-3^0, -2^5, -1^0, 0^0)$	labs 41 $(1^8, 2^{13}, 3^{20})$	-2+2,29=0,29
N	Kā kukulņēmējs 29 $(-3^0, -2^{29}, -1^0, 0^0)$	ne kā kukulņēmējs 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	-58:29+0= -2
N	Ne kā malacis 0 $(-3^0, -2^0, -1^0, 0^0)$	kā malacis 22 $(1^0, 2^{22}, 3^0)$	0+44:22=2
N	Ne kā vīrs 2 $(-3^0, -2^1, -1^0, 0^1)$	kā vīrs 13 $(1^5, 2^8, 3^0)$	-2+1,62= -0,38
N	Kā klauns 12 $(-3^0, -2^{12}, -1^0, 0^0)$	ne kā klauns 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	-24:12+0= -2
N	Kā „Aploksne” 10 $(-3^0, -2^{10}, -1^0, 0^0)$	ne kā „Aploksne” 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	-20:10+0= -2
N	Kā ieliktenis 10 $(-3^0, -2^{10}, -1^0, 0^0)$	ne kā ieliktenis 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	-20:10+0= -2
N	Stulbs 7 $(-3^0, -2^6, -1^1, 0^0)$	gudrs 10 $(1^2, 2^6, 3^2)$	-1,86+2=0,14
N	Necienīgs 4 $(-3^0, -2^4, -1^0, 0^0)$	cienīgs 12 $(1^0, 2^{11}, 3^1)$	-2+2,08=0,08
N	Nekompetents 2 $(-3^0, -2^2, -1^0, 0^0)$	inteliģents 5 $(1^0, 2^4, 3^1)$	-2+2,2=0,2
N	Kā „zoodārza prezidents” 4 $(-3^0, -2^4, -1^0, 0^0)$	kā varonis 1 $(1^0, 2^1, 3^0)$	-8:4+2=0
N	Bez harizmas 2 $(-3^0, -2^2, -1^0, 0^0)$	harizmātisks 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	-4:2=-2
N	Ar šauru skatījumu 0 $(-3^0, -2^0, -1^0, 0^0)$	ar plašu skatījumu 2 $(1^1, 2^0, 3^1)$	0+2=2
N	Negotīgs 1 $(-3^0, -2^0, -1^1, 0^0)$	godīgs 5 $(1^1, 2^2, 3^2)$	-1+2,2=1,2
N	Nicināms 0 $(-3^0, -2^0, -1^0, 0^0)$	cienījams 3 $(1^0, 2^3, 3^0)$	0+6:3=2
N	Ne kā līderis 3 $(-3^0, -2^3, -1^0, 0^0)$	kā līderis 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	-6:3+0= -2
N	Nožēlojams 3 $(-3^0, -2^3, -1^0, 0^0)$	atzīstams 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	-6:3+0= -2
V	Bez stingra rakstura (bez mugurkaula) 26 $(-3^1, -2^{24}, -1^0, 0^1)$	ar mugurkaulu 8 $(1^2, 2^6, 3^0)$	-2,04+1,75= -0,29
V	Nulle 22 $(-3^9, -2^{13}, -1^0, 0^0)$	pilnvērtīgs 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	-53:22+0= -2,41
V	Kā marionete 17 $(-3^0, -2^{17}, -1^0, 0^0)$	ne kā marionete 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	-34:17+0= -2
V	Vājš 8 $(-3^1, -2^4, -1^3, 0^0)$	spēcīgs 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	-14:8+0= -1,75
V	Kā lupata 8 $(-3^0, -2^8, -1^0, 0^0)$	ne kā lupata 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	-16:8+0= -2
V	Mīksts 4 $(-3^0, -2^3, -1^1, 0^0)$	stingrs 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	-7:4+0= -1,75
V	Pelēks 4 $(-3^0, -2^3, -1^1, 0^0)$ --=	ne pelēks 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	-7:4+0= -1,75
V	Nepārliecināts 1 $(-3^0, -2^1, -1^0, 0^0)$	pārliecināts 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	-2:1+0= -2
V	Angažēts 0 $(-3^0, -2^0, -1^0, 0^0)$	neitrāls 1 $(1^0, 2^1, 3^0)$	0+2=2
V	Nevarošs 1 $(-3^0, -2^0, -1^1, 0^0)$	varošs 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	-1+0= -1
V	Ietekmējams 2 $(-3^0, -2^2, -1^0, 0^0)$	patstāvīgs 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	-4:2+0= -2
V	Nemierīgs 0 $(-3^0, -2^0, -1^0, 0^0)$	mierīgs 1 $(1^0, 2^1, 3^0)$	0+2=2

V	Rīcībnespējīgs 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	rīcībspējīgs 1 ($1^0, 2^1, 3^0$)	$0+2=2$
A	Degradējies (zemu kritis) 1 ($-3^0, -2^1, -1^0, 0^0$)	audzis 10 ($1^1, 2^6, 3^3$)	$-2+2, 2=0, 2$
A	Bez sava viedokļa 4 ($-3^0, -2^4, -1^0, 0^0$)	ar savu viedokli 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$-8:4+0= -2$
A	Nekaunīgs 2 ($-3^1, -2^0, -1^1, 0^0$)	pieklājīgs 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$-4:2+0= -2$
A	Bez pieredzes 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	ar pieredzi 2 ($1^0, 2^2, 3^0$)	$0+4:2=2$
A	Pasīvs 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	aktīvs 1 ($1^0, 2^1, 3^0$)	$0+2:1=2$
A	Neizturīgs 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	izturīgs 1 ($1^0, 2^1, 3^0$)	$0+2=2$
A	Nestabils 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	stabils 1 ($1^0, 2^1, 3^0$)	$0+2=2$
A	Bez gribas 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	apņēmīgs 1 ($1^0, 2^1, 3^0$)	$0+2=2$

Biežāk minēto īpašības vārdu rangu tabula lietotāju komentāriem pie portāla „Delfi”
publikācijām no 2011. gada 28. maija līdz 7. jūlijam

Dimensija	Negatīvs	Pozitīvs	Vidējais vērtējums
N	Ne kā malacis 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	kā malacis 307 ($1^1, 2^{301}, 3^5$)	$0+2,01=2,01$
N	Kā kukulņnēmējs 19 ($-3^0, -2^{19}, -1^0, 0^0$)	kā godavīrs 11 ($1^0, 2^9, 3^2$)	$-2+2,18=0,18$
N	Kā klauns 14 ($-3^0, -2^{14}, -1^0, 0^0$)	ne kā klauns 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$-28:14+0= -2$
N	Stulbs 7 ($-3^1, -2^4, -1^2, 0^0$)	gudrs 9 ($1^1, 2^8, 3^0$)	$-1,86+1,88=0,02$
N	Slikts 4 ($-3^2, -2^0, -1^0, 0^2$)	labs 9 ($1^0, 2^1, 3^8$)	$-1,5+2,88=1,38$
N	Negodīgs 6 ($-3^0, -2^4, -1^1, 0^1$)	godīgs 7 ($1^1, 2^4, 3^2$)	$-1,8+2,14=0,34$
N	Ne kā vīrs 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	kā vīrs 12 ($1^0, 2^{10}, 3^2$)	$0+26:12=2,17$
N	Kā nodevējs (kā Kangars) 6 ($-3^0, -2^6, -1^0, 0^0$)	kā varonis 4 ($1^0, 2^4, 3^0$)	$-2+2=0$
N	Nekāds 4 ($-3^0, -2^4, -1^0, 0^0$)	ar savu stāju 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$-8:4+0= -2$
N	Glums 3 ($-3^0, -2^3, -1^0, 0^0$)	godprātīgs 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$-6:3+0= -2$
N	Necienīgs 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	cienīgs 3 ($1^0, 2^3, 3^0$)	$0+6:3=2$
N	Nicināms 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	cienījams 3 ($1^0, 2^3, 3^0$)	$0+6:3=2$
N	Nekompetents 2 ($-3^0, -2^2, -1^0, 0^0$)	kompetents 1 ($1^0, 2^0, 3^1$)	$-2+3=1$
N	Kā „Aploksne” 2 ($-3^0, -2^2, -1^0, 0^0$)	ne kā „Aploksne” 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$-4:2+0= -2$
N	Bez harizmas 2 ($-3^0, -2^2, -1^0, 0^0$)	harizmātisks 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$-4:2+0= -2$
N	Necilvēcīgs 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	cilvēcīgs 2 ($1^0, 2^2, 3^0$)	$0+4:2=2$
N	Nožēlojams 2 ($-3^0, -2^2, -1^0, 0^0$)	atzīstams 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$-4:2+0= -2$
V	Bez stingra rakstura (bez mugurkaula) 5 ($-3^0, -2^3, -1^2, 0^0$)	ar mugurkaulu 18 ($1^0, 2^{18}, 3^0$)	$-1,6+2=0,4$
V	Vājš 6 ($-3^1, -2^2, -1^2, 0^1$)	spēcīgs 4 ($1^0, 2^4, 3^0$)	$-1,8+2=0,2$
V	Nulle 7 ($-3^4, -2^3, -1^0, 0^0$)	pilnvērtīgs 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$-18:7+0= -2,57$
V	Kā marionete 5 ($-3^0, -2^5, -1^0, 0^0$)	ne kā marionete 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$-10:5+0= -2$
V	Kā lupata 2 ($-3^0, -2^2, -1^0, 0^0$)	ne kā lupata 1 ($1^0, 2^1, 3^0$)	$-2+2=0$
V	Mīksts 3 ($-3^0, -2^3, -1^0, 0^0$)	stingrs 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$-6:3+0= -2$
V	Pelēks 2 ($-3^0, -2^2, -1^0, 0^0$)	ne pelēks 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$-4:2+0= -2$
V	Bezatabildīgs 1 ($-3^1, -2^0, -1^0, 0^0$)	atabildīgs 1 ($1^0, 2^1, 3^0$)	$-3+2= -1$
V	Padevējs 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	neatļaidīgs 1 ($1^0, 2^1, 3^0$)	$0+2=2$
A	Glēvs 1 ($-3^0, -2^1, -1^0, 0^0$)	drosmīgs 5 ($1^0, 2^5, 3^0$)	$-2+10:5=0$
A	Degradējies 0 ($-3^0, -2^0, -1^0, 0^0$)	audzis (progresējis) 2 ($1^0, 2^1, 3^1$)	$0+5:2=2,5$
A	Naivs 2 ($-3^0, -2^2, -1^0, 0^0$)	rūdīts 0 ($1^0, 2^0, 3^0$)	$-4:2+0= -2$

A	Savtīgs 2 $(-3^0, -2^2, -1^0, 0^0)$	nesavtīgs 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	-4:2+0= -2
A	Aprobežots 2 $(-3^0, -2^2, -1^0, 0^0)$	saprātīgs 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	-4:2+0= -2
A	Slinks 1 $(-3^0, -2^1, -1^0, 0^0)$	darbīgs 1 $(1^0, 2^1, 3^0)$	-2+2=0
A	Netālredzīgs 1 $(-3^0, -2^1, -1^0, 0^0)$	tālredzīgs 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	-2+0= -2
A	Pasīvs 1 $(-3^0, -2^1, -1^0, 0^0)$	aktīvs 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	-2+0= -2

Biežāk minēto īpašības vārdu rangu tabula lietotāju komentāriem pie portāla „Delfi” publikācijām no 2011. gada 8. jūlija līdz 2012. gada 31. martam

Dimensija	Negatīvs	Pozitīvs	Vidējais vērtējums
N	Kā nodevējs (kā Kangars) 60 $(-3^0, -2^{59}, -1^0, 0^1)$	kā varonis 1 $(1^0, 2^1, 3^0)$	$-2+2=0$
N	Ne kā malacis 2 $(-3^0, -2^2, -1^0, 0^0)$	kā malacis 35 $(1^0, 2^{34}, 3^1)$	$-2+2,03=0,03$
N	Kā kukuļnēmējs 28 $(-3^0, -2^{28}, -1^0, 0^0)$	kā godavīrs 4 $(1^1, 2^3, 3^0)$	$-2+1,75= -0,25$
N	Stulbs 23 $(-3^1, -2^{20}, -1^2, 0^0)$	gudrs 6 $(1^2, 2^4, 3^0)$	$-1,96+1,67= -0,29$
N	Slikts 11 $(-3^0, -2^9, -1^2, 0^0)$	labs 11 $(1^1, 2^4, 3^6)$	$-1,82+2,45=0,63$
N	Kā klauns 17 $(-3^0, -2^{17}, -1^0, 0^0)$	ne kā klauns 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	$-34:17+0= -2$
N	Kā „Aploksne” 14 $(-3^0, -2^{14}, -1^0, 0^0)$	ne kā „Aploksne” 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	$-28:14+0= -2$
N	Nožēlojams 12 $(-3^0, -2^{12}, -1^0, 0^0)$	atzīstams 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	$-24:12+0= -2$
N	Pretīgs 12 $(-3^1, -2^{11}, -1^0, 0^0)$	pievilcīgs 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	$-25:12+0= -2,08$
N	Negodīgs 2 $(-3^0, -2^2, -1^0, 0^0)$	godīgs 8 $(1^3, 2^5, 3^0)$	$-2+1,63= -0,37$
N	Nekāds 9 $(-3^1, -2^8, -1^0, 0^0)$	ar savu stāju 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	$-19:9+0= -2,11$
N	Glums 8 $(-3^0, -2^8, -1^0, 0^0)$	godprātīgs 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	$-16:8+0= -2$
N	Neinteliģents 1 $(-3^0, -2^0, -1^1, 0^0)$	inteliģents 6 $(1^1, 2^5, 3^0)$	$-1+1,83=0,83$
N	Ne kā līderis 5 $(-3^0, -2^4, -1^1, 0^0)$	kā līderis 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	$-9:5+0= -1,8$
N	Nicināms 3 $(-3^1, -2^1, -1^1, 0^0)$	cienījams 1 $(1^0, 2^1, 3^0)$	$-2+2=0$
N	Nekompetents 3 $(-3^0, -2^3, -1^0, 0^0)$	kompetents 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	$-6:3+0= -2$
N	Kā „lokans zutis” 2 $(-3^0, -2^2, -1^0, 0^0)$	ne kā „lokans zutis” 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	$-4:2+0= -2$
N	Nekonsekvents 2 $(-3^1, -2^1, -1^0, 0^0)$	konsekvents 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	$-5:2+0= -2,5$
N	Kā ieliktenis 2 $(-3^0, -2^2, -1^0, 0^0)$	ne kā ieliktenis 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	$-4:2+0= -2$
N	Bez harizmas 1 $(-3^0, -2^1, -1^0, 0^0)$	harizmātisks 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	$-2:1+0= -2$
V	Nulle 13 $(-3^0, -2^{11}, -1^2, 0^0)$	pilnvērtīgs 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	$-24:13+0= -1,85$
V	Kā marionete 12 $(-3^0, -2^{12}, -1^0, 0^0)$	ne kā marionete 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	$-24:12+0= -2$
V	Vājš 7 $(-3^2, -2^5, -1^0, 0^0)$	stiprs 2 $(1^1, 2^1, 3^0)$	$-2,29+1,5= -0,79$
V	Bez stingra rakstura (bez mugurkaula) 7 $(-3^0, -2^7, -1^0, 0^0)$	ar mugurkaulu 1 $(1^1, 2^0, 3^0)$	$-14:7+1= -1$
V	Mīksts 6 $(-3^0, -2^5, -1^1, 0^0)$	stingrs 1 $(1^0, 2^1, 3^0)$	$-1,83+2=0,17$

V	Kā lupata 6 $(-3^0, -2^6, -1^0, 0^0)$	ne kā lupata 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	$-12:6+0= -2$
V	Bez politiskā kapitāla 5 $(-3^0, -2^5, -1^0, 0^0)$	ar politisko kapitālu 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	$-10:5+0= -2$
V	Pelēks 4 $(-3^0, -2^4, -1^0, 0^0)$	ne pelēks 1 $(1^1, 2^0, 3^0)$	$-8:4+1= -1$
V	Nepārliecināts 1 $(-3^0, -2^1, -1^0, 0^0)$	pārliecināts 3 $(1^0, 2^1, 3^2)$	$-2+2,67=0,67$
V	Nespējīgs 3 $(-3^1, -2^2, -1^0, 0^0)$	spējīgs 1 $(1^0, 2^1, 3^0)$	$-2,33+2=0,33$
V	Korumpēts 3 $(-3^0, -2^3, -1^0, 0^0)$	neuzpērkams 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	$-6:3+0= -2$
V	Kā iesācējs 0 $(-3^0, -2^0, -1^0, 0^0)$	sevi pierādījis 2 $(1^0, 2^2, 3^0)$	$0+4:2=2$
V	Netaisnīgs 0 $(-3^0, -2^0, -1^0, 0^0)$	taisnīgs 1 $(1^0, 2^1, 3^0)$	$0+2:1=2$
V	Bezatzbildīgs 1 $(-3^0, -2^1, -1^0, 0^0)$	atzbildīgs 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	$-2:1+0= -2$
V	Padevīgs 0 $(-3^0, -2^0, -1^0, 0^0)$	neatlaidīgs 1 $(1^0, 2^1, 3^0)$	$0+2:1=2$
A	Naivs 8 $(-3^0, -2^5, -1^3, 0^0)$	rūdīts 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	$-13:8+0= -1,63$
A	Nepieredzējis 3 $(-3^0, -2^3, -1^0, 0^0)$	ar lielu pieredzi 2 $(1^0, 2^1, 3^1)$	$-2+2,5=0,5$
A	Alkatīgs 5 $(-3^0, -2^5, -1^0, 0^0)$	nesavtīgs 1 $(1^0, 2^1, 3^0)$	$-2+2=0$
A	Ambiciozs 4 $(-3^0, -2^4, -1^0, 0^0)$	nepretenciozs 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	$-8:4+0= -2$
A	Glēvs 4 $(-3^0, -2^4, -1^0, 0^0)$	drosmīgs 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	$-8:4+0= -2$
A	Neprognozējams 4 $(-3^0, -2^4, -1^0, 0^0)$	prognozējams 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	$-8:4+0= -2$
A	Melīgs 3 $(-3^0, -2^3, -1^0, 0^0)$	patiess 2 $(1^1, 2^1, 3^0)$	$-2+1,5= -0,5$
A	Nekorekts 2 $(-3^0, -2^1, -1^1, 0^0)$	korekts 2 $(1^0, 2^2, 3^0)$	$-1,5+2=0,5$
A	Nepopulārs 2 $(-3^1, -2^1, -1^0, 0^0)$	populārs 2 $(1^0, 2^2, 3^0)$	$-2,5+2= -0,5$
A	Netālredzīgs 2 $(-3^0, -2^1, -1^1, 0^0)$	tālredzīgs 1 $(1^1, 2^0, 3^0)$	$-1,5+1= -0,5$
A	Uz sevi tendēts 2 $(-3^0, -2^2, -1^0, 0^0)$	uz līdzpilsoņiem orientēts 0 $(1^0, 2^0, 3^0)$	$-4:2+0= -2$
A	Pasīvs 0 $(-3^0, -2^0, -1^0, 0^0)$	aktīvs 1 $(1^0, 2^1, 3^0)$	$0+2=2$

Interneta aptaujas paraugs

Informācija par respondentiem:

- Dzimums
- Vecums
- Dzīves vieta
- Izglītības līmenis
- Nodarbošanās

1. Kādus medijus Jūs lietojat regulāri (2-3 reizes nedēļā)? (vairākas atbildes iespējamas)

- DELFI.lv
- "Latvijas Avīze"
- Latvijas Radio 2
- LTV1
- Diena.lv
- LNT
- Radio Star FM
- Laikraksts "Diena"
- TV3
- TVNET.lv
- Laikraksts "Neatkarīgā Rīta Avīze"
- Cits

2. Kāds JŪSU SKATĪJUMĀ ir Valdis Zatlers?

Lūdzu, izdariet atzīmi vienā no kvadrātiem. Valdis Zatlers ir:

- 1 2 3 4 5 6 7
- Kā "zoodārza prezidents" Kā varonis

3. Kāds JŪSU SKATĪJUMĀ ir Valdis Zatlers? Valdis Zatlers ir:

- 1 2 3 4 5 6 7
- Bez stingra rakstura Ar mugurkaulu

4. Kāds JŪSU SKATĪJUMĀ ir Valdis Zatlers? Valdis Zatlers ir:

- 1 2 3 4 5 6 7
- Slikts Labs

5. Kāds JŪSU SKATĪJUMĀ ir Valdis Zatlers? Valdis Zatlers ir:

- 1 2 3 4 5 6 7
- Negodīgs Godīgs

6. Kāds JŪSU SKATĪJUMĀ ir Valdis Zatlers? Valdis Zatlers ir:

1 2 3 4 5 6 7
Ne kā līderis Kā līderis

7. Kāds JŪSU SKATĪJUMĀ ir Valdis Zatlers? Valdis Zatlers ir:

1 2 3 4 5 6 7
Nepārlicināts Pārlicināts

8. Kāds JŪSU SKATĪJUMĀ ir Valdis Zatlers? Valdis Zatlers ir:

1 2 3 4 5 6 7
Kā malā stāvētājs Ne kā malā stāvētājs

9. Kāds JŪSU SKATĪJUMĀ ir Valdis Zatlers? Valdis Zatlers ir:

1 2 3 4 5 6 7
Vājš Spēcīgs

10. Kāds JŪSU SKATĪJUMĀ ir Valdis Zatlers? Valdis Zatlers ir:

1 2 3 4 5 6 7
Angažēts Neitrāls

11. Kāds JŪSU SKATĪJUMĀ ir Valdis Zatlers? Valdis Zatlers ir:

1 2 3 4 5 6 7
Gļēvs Drosmīgs

12. Kāds JŪSU SKATĪJUMĀ ir Valdis Zatlers? Valdis Zatlers ir:

1 2 3 4 5 6 7
Pasīvs Aktīvs

13. Kāds JŪSU SKATĪJUMĀ ir Valdis Zatlers? Valdis Zatlers ir:

1 2 3 4 5 6 7
Degradējies Audzis

14. Kāds Jūsaprāt ir Valdis Zatlers SABIEDRĪBAS SKATĪJUMĀ?
Lūdzu, izdariet atzīmi vienā no kvadrātiem. Valdis Zatlers ir:

1 2 3 4 5 6 7
Kā "zoodārza prezidents" Kā varonis

15. Kāds Jūsaprāt ir Valdis Zatlers SABIEDRĪBAS SKATĪJUMĀ? Valdis
Zatlers ir:

1 2 3 4 5 6 7
Bez stingra rakstura Ar mugurkaulu

16. Kāds Jūsaprāt ir Valdis Zatlers SABIEDRĪBAS SKATĪJUMĀ? Valdis
Zatlers ir:

1 2 3 4 5 6 7
Slikts Labs

17. Kāds Jūsaprāt ir Valdis Zatlers SABIEDRĪBAS SKATĪJUMĀ? Valdis
Zatlers ir:

1 2 3 4 5 6 7
Negodīgs Godīgs

18. Kāds Jūsaprāt ir Valdis Zatlers SABIEDRĪBAS SKATĪJUMĀ? Valdis
Zatlers ir:

1 2 3 4 5 6 7
Ne kā līderis Kā līderis

19. Kāds Jūsaprāt ir Valdis Zatlers SABIEDRĪBAS SKATĪJUMĀ? Valdis
Zatlers ir:

1 2 3 4 5 6 7
Nepārliecināts Pārliecināts

20. Kāds Jūsaprāt ir Valdis Zatlers SABIEDRĪBAS SKATĪJUMĀ? Valdis
Zatlers ir:

1 2 3 4 5 6 7
Kā malā stāvētājs Ne kā malā stāvētājs

21. Kāds Jūsaprāt ir Valdis Zatlers SABIEDRĪBAS SKATĪJUMĀ? Valdis
Zatlers ir:

1 2 3 4 5 6 7
Vājš Spēcīgs

22. Kāds Jūsaprāt ir Valdis Zatlers SABIEDRĪBAS SKATĪJUMĀ? Valdis
Zatlers ir:

1 2 3 4 5 6 7
Angažēts Neitrāls

23. Kāds Jūsaprāt ir Valdis Zatlers SABIEDRĪBAS SKATĪJUMĀ? Valdis
Zatlers ir:

1 2 3 4 5 6 7
Gļēvs Drosmīgs

24. Kāds Jūsaprāt ir Valdis Zatlers SABIEDRĪBAS SKATĪJUMĀ? Valdis
Zatlers ir:

1 2 3 4 5 6 7
Pasīvs Aktīvs

25. Kāds Jūsaprāt ir Valdis Zatlers SABIEDRĪBAS SKATĪJUMĀ? Valdis
Zatlers ir:

1 2 3 4 5 6 7
Degradējies Audzis

26. Lūdzu, novērtējiet mediju publikācijās izmantoto īpašības vārdu atbilstību Valdim Zatleram JŪSU SKATĪJUMĀ.

(1=atbilst minimāli; 10=atbilst maksimāli)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Godīgs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Labs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pārliecināts	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ne kā malā stāvētājs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Cienījams	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Spēcīgs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kā varonis	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Aktīvs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ar mugurkaulu	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Neitrāls	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Audzis	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gļēvs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

27. Lūdzu, novērtējiet mediju publikācijās izmantoto īpašības vārdu atbilstību Valdim Zatleram SABIEDRĪBAS SKATĪJUMĀ.

(1=atbilst minimāli; 10=atbilst maksimāli)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Godīgs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Labs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pārliecināts	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ne kā malā stāvētājs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Cienījams	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Spēcīgs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kā varonis	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Aktīvs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ar mugurkaulu	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Neitrāls	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Audzis	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gļēvs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

28. Lūdzu, novērtējiet mediju lietotāju komentāros izmantoto īpašības vārdu atbilstību Valdim Zatleram JŪSU SKATĪJUMĀ.
(1=atbilst minimāli; 10=atbilst maksimāli)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kā malacis	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bez stingra rakstura	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Naivs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kā kukulņēmējs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Audzis	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kā nodevējs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Alkatīgs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ar mugurkaulu	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Labs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gļēvs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nulle	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kā marionete	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

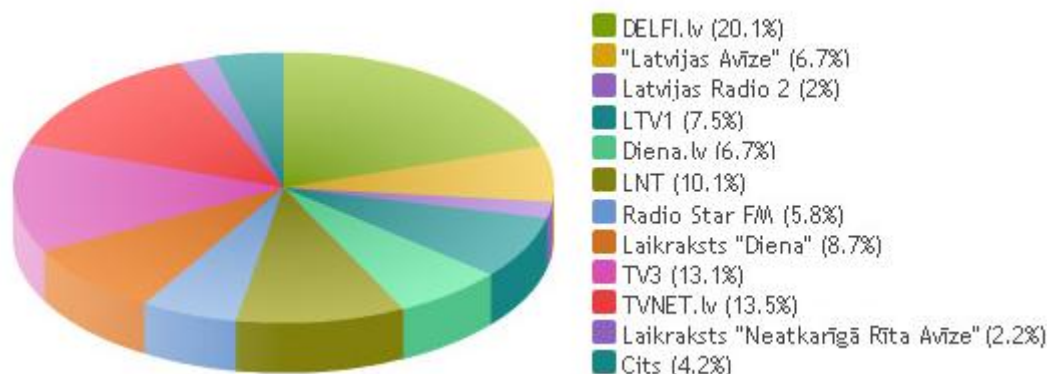
29. Lūdzu, novērtējiet mediju lietotāju komentāros izmantoto īpašības vārdu atbilstību Valdim Zatleram SABIEDRĪBAS SKATĪJUMĀ.
(1=atbilst minimāli; 10=atbilst maksimāli)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kā malacis	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bez stingra rakstura	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Naivs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kā kukulņēmējs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Audzis	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kā nodevējs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Alkatīgs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ar mugurkaulu	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Labs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gļēvs	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nulle	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kā marionete	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

30. Lūdzu, izsakiet savu viedokli par politiķiem Latvijā (uzticamība, kompetence, spēja risināt problēmas, godīgums utt.)

31. Vai Jūsu viedokli par politiķiem ietekmē mediji vai līdzcilvēku viedoklis?

Interneta aptaujas rezultāti

4. att. Respondentu mediju lietojums.

1. tabula

Vidējais vērtējums divpadsmit visbiežāk minētajiem pāriem laikraksta „Diena” un portāla „Delfi” publikācijās.

Dimensija	Antonīmu pāris	Publikācijās konstruētais vērtējums	Respondentu vērtējums	Respondentu vērtējums par sabiedrību
N	Slikts – labs	5,9	4.15	4.43
N	Kā „zoodārza prezidents” – kā varonis	4,29	3.61	3.93
N	Negodīgs – godīgs	5,44	3.91	4.22
N	Ne kā līderis – kā līderis	4,66	3.63	3.97
V	Nepārlicināts – pārlicināts	5,9	4.02	4.07
V	Vājš – spēcīgs	5,18	4.22	4.46
V	Angažēts – neitrāls	5,73	3.74	3.88
V	Bez stingra rakstura – ar mugurkaulu	5,66	3.69	3.94
A	Kā malā stāvētājs - ne kā malā stāvētājs	6	4.11	4.18
A	Glēvs – drosmīgs	2,73	4.41	4.53
A	Degradējies – audzis	6,3	3.99	4.03
A	Pasīvs – aktīvs	6,5	4.24	4.31

Vidējais vērtējums laikraksta „Diena” un portāla „Delfi” publikācijās biežāk izmantoto īpašības vārdu atbilstībai Valdim Zatleram.

Dimensija	Īpašības vārds	Respondentu vērtējums	Respondentu vērtējums par sabiedrību
N	Labs	5.07	5.19
N	Kā varonis	4.52	5.2
N	Godīgs	4.84	4.9
N	Cienījams	5.34	5.34
V	Pārliecināts	5.1	5.18
V	Spēcīgs	5.08	5.23
V	Neitrāls	5.11	4.84
V	Ar mugurkaulu	5.04	5.19
A	Ne kā malā stāvētājs	5.22	4.98
A	Gļēvs	4.31	4.05
A	Audzis	5.9	5.72
A	Aktīvs	5.53	5.43

3. tabula

Vidējais vērtējums portāla „Delfi” lietotāju komentāros biežāk izmantoto īpašības vārdu atbilstībai Valdim Zatleram.

Dimensija	Īpašības vārds	Respondentu vērtējums	Respondentu vērtējums par sabiedrību
N	Kā malacis	4.76	5.29
N	Kā kukuļņēmējs	3.71	4.11
N	Labs	5.42	5.8
N	Kā nodevējs	3.8	4.17
V	Nulle	3.8	4.11
V	Bez stingra rakstura	4.43	4.63
V	Kā marionete	4.49	4.5
V	Ar mugurkaulu	4.9	5.23
A	Audzis	5.58	5.64
A	Naivs	4.32	4.41
A	Alkatīgs	4.25	4.66
A	Gļēvs	4.2	4.38

Bakalaura darbs „Latvijas Republikas prezidenta un Zatlera Reformu partijas valdes priekšsēdētāja Valda Zatlera tēls laikrakstā ”Diena” un interneta portālā ”Delfi” (2011–2012)” izstrādāts LU Sociālo zinātņu fakultātē.

Ar savu parakstu apliecinu, ka pētījums veikts patstāvīgi, izmantoti tikai tajā norādītie informācijas avoti un iesniegtā darba elektroniskā kopija atbilst izdrukai.

Autore: (*personiskais paraksts*) Anete Valdovska

Rekomendēju/nerekomendēju darbu aizstāvēšanai

Vadītājs: asoc. prof., Dr. hist. Ojārs Skudra (*personiskais paraksts*) 04.06.2012.

Recenzents: Mag.sc.soc. Vita Dreijere

Darbs iesniegts Komunikācijas studiju nodaļā 04.06.2012.

Dekāna pilnvarotā persona: Sabīne Krieviņa / Līva Brice (*personiskais paraksts*)

Darbs aizstāvēts bakalaura gala pārbaudījuma komisijas sēdē

_____. prot. Nr. ____.

Komisijas sekretāre: Mag.sc.soc. Marita Zitmane (*personiskais paraksts*)